nedeljski

Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 50 lir

TRST, nedelja, 13. februarja 1966

Leto XXII. - Št. 37. (6324)

Ob kulturnem prazniku

Kulturni praznik s Prešernovo proslavo je vsako leto nekaj novega, živega, svežega, pomembnega, kakor da se Prešernov duh s svojimi ideali zmeraj na novo razmahuje po vseh koncih Slovenije, tudi v tistih, ki se raztezajo čez Karavanke proti koroškim zeleninam, in v tistih, ki se z Vipavo, Sočo, Nadižo spuščajo v goriške ravnine in do kršnih brežin, objemajočih Tržaški in Miljski zaliv. Mladina in odrasli se tedaj z enako vnemo zamikajo v široke razglede, ki z nezmanjšano svetlobo sijejo iz Prešernovih Poezij.

Sto dvajset let je preteklo, odkar so Slovenci leta 1846 prvič prejeli pesnikov dar, katerega cene se v preprostem navdušenju za zvenečo mogočnost Koseskega niso brž zavedeli, tudi zato ne, ker so tedanji kritiki više cenili napetolično deklamiranje kakor mojstrske melodije globoko čutečega človeškega srca. Novih dvajset let je bilo treba, da se je mlajši rod otresel staroslovenskih spon in se sam po svoje prosto približal Prešernovim pesniškim dragotinam in si postavil nalogo, da popravi predolgo krivico, ki so jo zaslepljeni rojaki delali največjemu slovenskemu pesniku. Prav letos obhajamo stoletnico druge izdaje Prešernovih Poezij iz leta 1866, tiste izdaje, ki je z razboritim globoko zasnovanim uvodom Josipa Stritarja ovrgel prejšnje omalovaževanje velikega pesniškega ustvarjalca ter pokazal Slovencem v pravi luči neminljive lepote Prešernovega dela. Stritar in Levstik sta vsak po svoje pripomogla, da so padli neutemeljeni predsodki in se je narod zavedel, kakšno bogastvo ima v Prešernovih umetninah.

Prav ob takih kulturnih praznikih in ponovnem zaglabljanju v Prešernovo delo laže prodiramo v splošna človeška vprašanja, kakršna so bila za Prešerna vselej važna in bodo tudi za Slovence vselej važna ostala. Prešeren, Čop in Smole so bili trije napredni slovenski duhovi sorodnega mišljenja, ki so težko prenašali avstrijski absolutizem z njegovo reakcionarno smerjo v razmerju do Slovencev. Prešernova Zdravljica se vsa iskri od naprednih misli, ki so se v pomladi narodov leta 1848 le za kratko dobo uveljavljale, a jih je nova reakcija znova zatrla. Narodna svoboda, o kateri je Prešeren razmišljal in si jo živo želel, dolga desetletja ni mogla zasijati. Prešernova skrb za usode slovenskega naroda je prehajala na mlajše pesnike. Ta Prešernov akord se je z njim krepko oglašal v slovenski poeziji vse devetnajsto stoletje. Najkrepkejši odziv je našel v Jenkovi budnici Naprej ter v Gregorčičevih in Aškerčevih domoljubnih pesmih. Iz Gregorčičevega svetobolja je pognala najgloblja in najznačilnejša cvetka slovenskega pesimizma v pretresljivi pesmi Človeka nikar, ki stvarnika roti, naj takih trpinov, kot je on, nikoli več ne ustvarja; to je popolna obsodba lastne usode in okolja, iz katerega je izšla. Aškerčeva krepkejša narava je vsiljeni duhovniški poklic in vsiljeno dogmo docela zavrgla in proslavljala svobodno misel kot Prvo mučenico. Aškercu so postale take spone tako neznosne, da jih je s silnem notranjem odporu raztrgal in razbil.

Človeštvo je nadaljevalo svojo napredno pot. Svetovnonazorska nasprotja so se bolj in bolj zaostrovala. V meščanstvu se je utrjevalo napredno svobodomiselno mišljenje. Delavski razred se je čedalje bolj zavedal svojih pravic in svojega dostojanstva, svoje vloge v moderni družbi. Dogmatizmi so zgubljali veljavo in družbene osnove so se prenavljale. Toda ne napredek znanosti in tehnike ne nove pridobitve na gospodarskem področju niso mogle obvarovati človeštva pred novimi nevarnostmi, ki se končno najočitneje razodele v medsebojnem klanju narodov v prvi svetovni vojni, dve desetletji nato pa v drugi. Prešernova napoved: «Ko rojak prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak», se je odmikala.

Zastrašene ljudske množice so ves dolgi srednji vek in ves novi vek pogosto vzdihovale: «Kuge, lakote in vojne reši nas, o gospod!» S kakšnim uspehom? S tem, da je zgodovina človeštva naraščala v gore debelih zgodovinskih knjig, ki ne beležijo po večini nič drugega kakor dolge in krvave vojne od Karla Velikega do Napoleona in Hitlerja. Po drugi svetovni vojni, ki se ji svet ni smel izogniti, če se je hotel z združenimi močmi rešiti nacizma in fašizma in omogočiti zasužnjenim rešitev v narodnoosvobodilni borbi, je sledilo dvajset razmeroma mirnih let. A tudi v tej dobi se je začela ostra tekma v oboroževanju z najmodernejšim orožjem.

Res, da smo poleg tega zakrožili tudi v vesolje in da se bo menda človeška posadka najkasneje čez štiri leta izkrcala na Luni. To bo veliko dejanje, ki ga vsi pričakujemo z največjo napetostjo.

Številne tehnično zelo nadarjene glave nas dan za dnem obsipajo z novimi izumi. Ni nam skoraj treba drugega, kakor da pritiskamo na gumbe, ročice in vzvode ali da zavrtimo kakšno kolesce in stroji se pokorno zganejo, uslužno perejo, pomivajo, kurijo, orjejo, pišejo, barvajo, žanjejo, kosijo, predelujejo pridelke in surovine v nove izdelke, v snovi in predmete, ki nam na raznih področjih nudijo že kar pravljično udobje.

Zdaj, ko izurjeni letalci cele tedne lahko krožijo v zračnem ali brezzračnem, v težnostnem ali breztežnem prostoru v poljubni višini okoli naše Zemlje, ni treba drugega, kakor da se ta umetnost posploši in približa ljudstvu, da se bodo lahko vsi po ljudskih cenah udeleževali teh voženj, ker bo to sodilo v splošno izobrazbo.

Ker je nadarjenih človeških glav na milijarde in ima često vsaka svojo misel, se odpirajo sproti na raznih koncih sveta vrste novih vprašanj. V Aziji se vse močneje oglaša velika sfinga: kitajsko vprašanje. Nedaleč od njega se strmo dviga v višine japonsko vprašanje. Južno od obeh sili neudržno v ospredje indonezijsko vprašanje. Na severu vznemirjajo svet zagonetna vprašanja Sovjetske zveze, ki delajo preglavice prav tako ameriškemu Pentagonu kakor današnji Kitajski. V to goščo vprašanj sili zdaj še vietnamsko vprašanje, ki ga daljni sosedje rešujejo enostavno z bombami — če bo šlo. V bombah vidijo taki višek vojaške in politične modrosti.

Nedaleč od nas imajo koroški Slovenci v Avstriji svoja odprta vprašanja: vse določbe državne pogodbe se še vedno ne izvajajo. Koroški Slovenci stopajo z zaupanjem v novo desetletje.

Slovenci v Italiji imajo prav taka odprta vprašanja kakor njihovi bratje na Koroškem. Tudi v Italiji je šolsko vprašanje vsa leta nove pripadnosti k Italiji stalno na dnevnem redu slovenskih organizacij in zastopstev, a vse pritožbe, resolucije in spomenice ostajajo leta in leta brez uspeha in običajno tudi brez odgovora, kar le prejasno kaže, da v odgovornih činiteljih ni prav močne volje za vestno izvajanje prevzetih obveznosti. Isto velja o dodeljevanju javnih sredstev za kulturne namene slovenske manjšine. Kljub temu tudi Slovenci v Italiji upajo, da ne bodo ostali večno v dosedanjem položaju prosilca, ki ve, da mora po zakonu in ustavi to in to imeti, a tega še zmeraj nima.

Prešernove proslave so za Slovence v Italiji ugodna prilika, da znova primerjajo svoje stanje z razmerami prejšnjih let, obenem pa tudi s Prešernovimi nazori o takih vprašanjih, kakor odsevajo iz

ANDREJ BUDAL

(Nadaljevanje na 2. strani)

V vrsti Prešernovih proslav, ki so bile te dni na Tržaškem in Goriškem, zasluži posebno pozornost torkova proslava v Boljuncu, ker je bila prva domača kulturno prosvetna prireditev po večletnem premoru in ker je dokazala, da so vsi Boljunčani, še posebno mladina, pripravljeni ponovno lotiti se kulturno prosvetnega dela

Ta naš Kras

«... njegova stroga, nekoliko bridka lepota ...»

Naši bralci so gotovo opazili, da se v Trstu zadnje čase — v zadnjih mesecih, še prav posebej pa tednih — nenadoma kar precej razpravlja in piše o našem Krasu. Nekje v prvih tednih druge polovice lanskega leta se je zvedelo, da že nekaj časa obstaja nekakšen načrt za ustanovitev nove industrijske cone na Tržaškem ozemlju, in sicer na našem Krasu nekje med cestama, od katerih vodi prva z Opčin na Col, druga pa s Proseka v Mali Repen. Tudi tržaški občinski svet je imel s tem predlogom nekaj opravka in tudi politične stranke so se zanj nekoliko zanimale in zdi se, da nobena ni preveč navdušena zanj; krščanska demokracija pa je pred kratkim zavzela odločno negativno stališče in pridružila se ji je tudi Slovenska skupnost.

Pred kratkim je ravnatelj «Ustanove za kmetijsko obnovo» — Ente Rinascita Agricola — sklical v Trstu nekatere tržaške veljake in jim obrazložil svoj namen, da bi bilo potrebno urediti pri Bazovici poseben kraški naravni park, da bi se zaščitile naravne lepote našega Krasa, da bi se ljubiteljem narave nudila možnost oddiha, da bi se izletniki z mesta naučili spoštovati naravo in trud našega kmeta. Park naj bi bil nekje ob cesti iz Bazovice v Lipico na predelu, ki mu pravijo domačini *Igovca* ter bi meril okrog 70 hektarov, v glavnem jusarske zemlje.

Najnovejše zanimanje za Kras pa je sprožil ravnatelj urbanističnega zavoda tržaške univerze, in sicer na nekem sestanku demokristjanskih prvakov v Trstu. Zelo obširno je govoril o predlogu, naj bi se zgradil nekakšen «metrò» («metropolitana») med Miljami in Tržičem «v okviru kulturnega in industrijskega razvoja tržaškega mesta» v zvezi z gradnjo protosinhrotrona v Doberdobu, kjer bo baje zaposlenih deset tisoč visoko specializiranih delavcev. Predlagal je, naj bi se začelo bolj stvarno razpravljati o industrializaciji Trsta v zvezi z našim Krasom. «Poskušajmo si zamisliti», je dejal, «nekakšno sožitje med strogo in nekoliko bridko lepoto Krasa in življenjskim vzgonom mesta: lahko se zgodi, da bo ta dobila neko novo obličje, predvsem pa bo zavarovana pred ranljivostjo, kajti grozi ji nered, medtem ko bi ji življenjski vzgon iz mesta nudil življenje in nove vire blaginje in civiliziranega napredka». Ravnatelj je nato obsodil «neracionalno in jalovo povečanje obstoječe industrijske cone», zelo pa se je zavzel za izdelavo posebnega «medobčinskega urbanističnega načrta», s katerim bi določili «kraje novih naselbin in novih industrijskih podjetij, upoštevajoč že obstoječa podjetja in prometna sredstva». Tudi on je govoril o «nacionalnem parku». Toda jedro njegove razlage je podzemeljska železnica, ki jo že gradijo in ki naj bi imela v območju mesta tri postaje: v Rojanu, na Trgu julijskih prostovoljcev in na Trgu Perugino, in bi bila sestavni del železnice, ki bi jo zgradili iz Milj do Industrijskega pristanišča, od katerega bi vodili dve progi. Prva proga naj bi bila «obalna», druga pa «kraška». Obe progi bi se ponovno združili pri Sesljanu in ena sama bi vodila do Tržiča, skozi mesto, ob ladjedelnicah pa vse do letališča v Ronkah. «To bi bila prava krvna žila, življenjska žila, katere privid je mogoče nekoliko pustolovski — toda ne preveč — velikega Trsta, t. j. socialno, gospodarsko, produkcijsko, predvsem pa kulturno in duhovno nadaljevanje, ki je potrebno, da se ponovno vzame v roke usoda, ki je pred dvema stoletjema določila mestu mednarodni značaj, usoda, ki ne bi pomenila več mednarodnih trgovinskih zvez, temveč mnogo višje (nič manj gospodarsko donosne) zveze, misli in znanosti.

Ni nam znano, kaj so si med razpravo o tem predlogu povedali številni demokristjanski prvaki, ki so se priglasili za besedo. V poročilih se le poudarja, da so se zavzemali za turistično vrednotenje Krasa ter za dopolnilna industrijska podjetja v zvezi s «posebnimi vrstami novih naselij».

Našteli smo le tri primere razpravljanja o našem Krasu in nismo omenili razlaščanja, ki je v teku zaradi naftovoda in ki je trenutno še vedno poglavitno vprašanje našega podeželja. Nismo omenili niti številnih predavanj, ki se v raznih društvih in krožkih vršijo vsak mesec. Nismo se dotaknili niti zelo razvitega jamarstva, niti prekrasne knjige o našem kraškem cvetju (o kateri smo že poročali), ki je v teh dneh doživela že tretjo izdajo. In nismo omenili toliko drugih primerov zanimanja za naš Kras. Vendar pa so razlaščanje in navedeni trije predlogi že dovolj tehten vzrok, da si postavimo nad vse resno vprašanje:

Ali se Slovenci v Italiji in v Trstu še posebej v zadostni meri zanimamo in vključujemo v obravnavo vseh teh za nas in za naše podeželje še posebej življenjsko važnih vprašanj?

Res je, da imamo zaradi razlaščanja kar dva organizma, res pa je tudi, da bomo dokončno oceno njunega delovanja lahko presodili šele, ko nam bodo dokončno znani rezultati. Toda po drugi strani je preveč res, da se nas je predlog o kraški industrijski coni komaj dotaknil in da na žalost nihče izmed pobudnikov ni vprašal za mnenje ljudi, ki na tem Krasu živijo.

Tudi pobudniki naravnega parka na *Igovci* pri Bazovici niso imeli za potrebno, da bi svojo pobudo najprej obrazložili Bazovcem: to so sicer storili pozneje in so obljubili, da bodo razgovor z njimi nadaljevali, kar je vsega upoštevanja in hvale vredno.

Tudi za najnovejšo prometno žilo zlasti pa za njen «kraški» del ni še nihče vprašal tistih, ki so na Krasu... Vendar pa nočemo soditi preveč strogo, saj je vendar še vse v povojih. Toda kljub temu!

Slovenci imamo v Trstu kar precej organizacij in sorazmerno z drugimi manjšinami v državi tudi relativno morda najmočnejši odstotek izobražencev. Mar ne bi bilo na dlani, da se spričo takega stanja mnogo, mnogo bolj zanimamo vsaj za vprašanja, ki se tičejo našega Krasa? In ne samo ob takih priložnostih, ki smo jih tokrat našteli. Tržaški slovenski radio je opravil že deset petkovih oddaj pod naslovom «Slovenski znanstveni delavci tržaške univerze». Njihov bežen pregled pa nam pove, da so naši mlajši znanstveni delavci doslej samo v dveh primerih obravnavali vprašanja, ki zadevajo neposredno našo narodno skupnost (Elvi Miklavec: «Devinsko narečje» in Bruna Pertot: «Slovanski element v furlanskih krajevnih imenih»). Seveda so slovenski znanstveniki na tržaški univerzi in tudi na drugih univerzah v Italiji in Sloveniji obravnavali naša vprašanja ter bi bila zelo potrebna zadevna statistika, čeprav na podlagi tistega, kar nam je znano, verjetno z dosedanjim delom ne bi mogli biti zadovoljni. Že zaradi tega ne, ker nas je malo in je nujno, da podvojimo svoje napore — po ko-

S. R.

(Nadaljevanje na 2. strani)

MEDNARODNA AKCIJA ZA POMOČ INDIJI

Saragatov poziv italijanskemu prebivalstvu naj po svojih močeh prispeva v sklad za pomoč

Italijanska vlada je dovolila Indiji dolgoročno posojilo za nakup živil
Prispevek KPI - Poziv Rdečega križa - Indira Gandi zaprosila ameriško vlado, naj obnovi izvajanje programa gospodarske pomoči

RIM, 12. — Predsednik republike Saragat je izdal danes poziv prebivalstvu, naj prispeva v sklad za pomoč indijskemu prebivalstvu, ki trpi glad.

Do danes zvečer so italijanske radiotelevizijske postaje nabrale skupno 123.953.000 lir. V Milanu so nabrali 10 milijonov, v Turinu 20 milijonov, v Genovi 6 milijonov, v Bocnu 6 milijonov 500 tisoč, v Trstu 4 milijone 400 tisoč, v Benetkah 5 milijonov, v Bologni 7 milijonov 260 tisoč, v Firencah 8 milijonov, v Perugi 3 milijone 500 tisoč, v Anconi 6 milijonov 500 tisoč itd.

Razglas predsednika republike pravi med drugim, da je zadela Indijo nesreča kakršni ni para. Suša je uničila velik del pridelka in 150 milijonov človeških bitij, to je skoraj tretjina indijskega prebivalstva, je v smrtni nevarnosti. Obseg potreb je tako velik, da ga lahko izpolnijo samo vlade vseh držav sveta. Italijanska vlada bo storila svojo dolžnost, dodaja Saragat in nadaljuje: «Toda poziv glavnega tajnika Združenih narodov in glavnega ravnatelja FAO po veliki verigi svetovne radiotelevizije, ki ga je obrazložila italijanska radiotelevizija, se obrača na vse: vlade in privatnike. Pomoč vlad mora biti zaradi tega spopolnjena s pomočjo privatnikov. Zato pozivam vse Italijane, naj se odzovejo temu pozivu z zavzetostjo in velikodušnostjo, ki je zaradi resnosti položaja v Indiji potrebna.» Saragat je prispeval 10 milijonov lir za pomoč.

Tiskovni urad ministrstva za kmetijstvo je objavil sporočilo, ki pravi, da se je italijanska vlada odzvala pozivu indijske vlade za pomoč prebivalstvu, ki je žrtev pomanjkanja. S tem v zvezi je odredila, naj se Indiji dovoli dolgoročno posojilo dveh milijonov dolarjev, tj. milijarde 250 milijonov lir z nizkimi obrestmi, ki se bo uporabilo za dobavljanje italijanskih živil Indiji.

Sporazumno z ministrom za kmetijstvo Ferrarijem Aggradijem so pripravili nujen načrt za pošiljanje živil, in sicer moke, pšenice, zmrznjene perutnine. Za ostanek se bo kupovalo na svobodnem trgu.

Predsedstvo vlade sporoča, da je italijanska vlada začela vrsto pobud za pomoč Indiji. V sporočilu je rečeno, da so dali že 4. februarja navodila italijanskemu poslaništvu v Novem Delhiju, naj sporoči indijski vladi sklep o dolgoročnem posojilu milijarde 250 milijonov lir s simboličnimi obrestmi. Po pozivu predsednika republike prebivalstvu je vlada sprožila še druge pobude za solidarnostno akcijo. Predsedstvo vlade je pozvalo ministrstva in javne ustanove, naj določijo zneske, ki jih je mogoče določiti na podlagi zakona, in naj začnejo zbiranje prostovoljnih prispevkov v okviru svojih uradov. Podobno zbiranje je vlada pooblastila v šolah, kjer se bo poudaril človečanski značaj te pobude. Poleg tega so se obrnili tudi na banke, ustanove in družbe in na vse tiste, ki lahko sprožijo primerne pobude za zbiranje prispevkov. Ministrstvo za kmetijstvo bo nadaljevalo izvajanje načrta za zbiranje živila v konservah. V posameznih krajih bodo lahko uskladili vse pobude ministrstva za kmetijstvo in industrijo, da se čim hitreje odpremijo v pristanišča zbrana živila. Vlada bo skrbno sledila vsem javnim pobudam. Predsednik vlade je dal na razpolago skladu za pomoč pet milijonov lir.

Hkrati se je povečala dejavnost italijanske komisije za svetovno kampanjo proti gladu, ki je bila nedavno ustanovljena pod pokroviteljstvom predsednika republike in na pobudo ministra Ferrarija Aggradija z namenom, da se spodbuja in uskladi dejavnost Italije z dejavnostjo FAO za pripravo sredstev za borbo proti gladu in pomanjkanju na tolikih delih sveta, zlasti pa da se številne pobude, ki so se sprožile, usmerijo v dejavnost, da se na vse mogoče načine olajša pomanjkanje, ki je prizadelo Indijo. Na podlagi elementov, ki jih je zbral glavni ravnatelj FAO dr. Sen v najbolj prizadetih indijskih državah, je komisija začela obširno kampanjo, da spozna vse Italijane s stanjem v Indiji in pozove prebivalstvo na solidarnost s prizadetim prebivalstvom.

Tiskovni urad italijanske komunistične stranke sporoča, da je vodstvo stranke poslalo pismo s podpisom Longa glavnemu ravnatelju RAI-TV dr. Bernabeiu, ki se glasi: «Dragi ravnatelj, v imenu italijanskih komunistov vam vodstvo KPI pošilja znesek 5 milijonov lir kot prispevek za zbiranje prispevkov proti gladu v Indiji. Naše globoko prepričanje je, da dramatični problem zaostalosti in revščine v nerazvitih deželah predstavlja danes eno temeljnih vprašanj napredovanja človeštva in da morajo pobude, kakršna je pobuda za zbiranje prispevkov za indijsko ljudstvo, služiti tudi za spodbujanje političnih sil in vlad, da se najodločneje zavzamejo za mir in za uresničenje novih odnosov mednarodnega gospodarskega in političnega sodelovanja in da se na svetu uveljavi miroljubno sožitje. S prisrčnimi pozdravi.»

Tiskovni urad demokristjanske stranke pa javlja: «Krščanska demokracija se je odzvala pozivu papeža Pavla VI. in je sklenila prispevati h kampanji proti gladu z nakazilom 10 milijonov lir. Hkrati je politično tajništvo pozvalo pokrajinske odbore in člane, naj dajo vsak mogoči prispevek za dober uspeh papeževe pobude.

Mariano Rumor, kot predsednik evropske zveze demokristjanov, je izdal s svoje strani enak poziv na vse evropske demokristjanske stranke.»

Italijanski olimpijski odbor se je odzval pozivu za pomoč Indiji in je sporočil radioteleviziji, da je določil milijon lir v ta namen.

Centralni odbor italijanskega Rdečega križa je pozval razne svoje podružnice, naj sprejemajo prispevke v denarju in živežu od prebivalstva. Prispevki se bodo zbirali na sedežih odborov italijanskega Rdečega križa.

Iz Vatikana poročajo, da so do sedaj dobili na sedežu «Osservatore Romano» 11 milijonov 333 tisoč 500 lir prispevkov. Pobudo za zbiranje prispevkov so dale še razne druge organizacije.

Kakor poročajo iz Washingtona, je predsednica indijske vlade Indira Gandi poslala ameriškemu predsedniku Johnsonu pismo, s katerim ga prosi, naj takoj obnovi program gospodarske pomoči Indiji, ki je bil prekinjen med indijsko-pakistansko vojno. Pismo so dobili v Beli hiši sinoči. V krogih indijske delegacije v OZN poudarjajo, da odraža pismo Indire Gandi zaskrbljenost, ker se je prekinitev ameriške pomoči zavlekla, kar povzroča veliko škodo indijskemu gospodarstvu. ZDA so dobavljale približno 40 odstotkov pomoči, ki jo je dobivala Indija.

ZDA so tudi prekinile izpolnitev obveznosti, ki so jo bile sprejele lanske pomladi za novo pomoč 435 milijonov dolarjev, kar predstavlja ameriški delež k pomoči milijarde dolarjev, ki jo je določil neki mednarodni konzorcij. Odkar je bila pomoč ukinjena, je Indija dobila samo posojilo 50 milijonov dolarjev za nakup umetnih gnojil v ZDA.

Ko bo podpredsednik Humphrey v sredo prispel v Novi Delhi, bo razpravljal z indijsko vlado tudi o teh vprašanjih.

PRVI DAN POSVETOVANJ

Moro se je sestal s predstavniki štirih strank levega centra

Vedno ostrejše polemike - Laične stranke obtožujejo krščansko demokracijo «integralizma»

RIM, 12. — Moro je začel dopoldne ob 10.45 posvetovanja na osnovi navodil predsednika republike. V palači Chigi je ob 10.45 sprejel delegacijo PSI, katero so sestavljali predsednik stranke Nenni, generalni tajnik De Martino, namestnik tajnika Brodolini, predsednik skupine senatorjev Tolloy in predsednik skupine poslancev Ferri.

Po razgovoru je tajnik De Martino izjavil novinarjem: «Predsedniku Moru smo obrazložili sedaj že dobro znano stališče PSI in smo mu izrazili naše zaupanje in našo željo, da pozitivno reši krizo.» Ferri je to izjavo v bistvu ponovil in dodal, da ni v programu sestanek vodstva stranke, in tudi ni določen nov sestanek z Morom, čeprav ni zanikal, da ne bi bilo mogoče, da do tega v ponedeljek pride.

Moro je nato sprejel tajnika PSDI Tanassija, ki ga je spremljal samo predsednik skupine senatorjev Viglianesi. Tanassi je izjavil, da so govorili o položaju in o stališču PSDI, ki pa ga «zaradi razumljivih razlogov ne more v sedanjem trenutku povedati tisku». Na osnovi te dvoumne izjave so ga novinarji vprašali, če se njih stališče razlikuje od stališče socialistov, na kar ni dal povsem jasnega odgovora. Zato je kasneje Tanassi pojasnil, da je treba njegovo izjavo razumeti samo v smislu, da je stališče PSDI v odnosu do PSI vedno enako in da ni prišlo do nobenih sprememb. Podobno izjavo je dal tudi namestnik tajnika PSI Brodolini, ki je ugotovil, da gre za razne govorice, s katerimi bi skušali prikazati različna mnenja in nasprotovanja med obema strankama.

Dopoldne je Moro sprejel še tajnika PRI La Malfo, katerega je spremljal namestnik odv. Terrana. La Malfa je izjavil, da so izrazili Moru vse zaupanje ter potrdil, da stranka za sedaj vztraja na kandidaturi Mora. Glede Scelbe pa je dejal, da so stališče že jasno določili.

Popoldne ob 17.30 je Moro sprejel delegacijo KD, ki so jo sestavljali: tajnik Rumor, predsednik vsedržavnega sveta Piccioni, predsednik skupine senatorjev Gava in predsednik skupine poslancev Zaccagnini. Razgovor se je zaključil ob 19.50, nakar pa ni hotel Rumor dati nobene izjave.

Iz teh prvih Morovih posvetovanj ni mogoče ugotoviti, če je prišlo do kakšnega premika v stališčih, ki so sedaj že ostro izkristalizirana, in kaže, da so nepremostljiva nasprotja. Za rešitev krize je edini znak sploh dejstvo, da je Moro sprejel Saragatovo ponudbo, o čemer se govori, da je rezultat včerajšnjega sestanka predstavnikov «moro-dorotejske» skupine v KD Rumorja, Colomba, Piccolija in Morlina, čemur je baje sledila izmenjava mnenj med Rumorjem in Scelbo ter Fanfanijem in Morom.

Osnovna značilnost položaja pa je ponovna zaostritev polemike med strankami levega centra, oziroma levičarskimi strankami in KD. Laične stranke očitajo, da je kriza dokaz latentnega «integralizma» krščanske demokracije, ki ji gre samo za oblast in za nič drugega.

Jutrišnji uvodnik v listu «Avanti» ugotavlja, da lahko KD v svoji lastni stranki počne kar hoče, toda vlada pa ni dom ene same stranke. Vse, kar se nanaša na vlado —politična načela, program in struktura — sloni na ravnotežju, ki se lahko poruši samo tako, da se ustvari novo ravnotežje, «Avanti», istočasno polemizira s komunističnim stališčem o «novi večini», češ da je bila možnost nove večine, ko je šlo za državne otroške vrtce in da so takrat komunisti sodelovali s tistimi, ki so zakon zavrnili. «Avanti» nato ostro polemizira z demokristjani, češ da imajo prav tisti, ki iščejo v težavah sedanjega političnega razdobja posledice demokristjanskega integralizma in stališča desničarskega sektorja katoliškega sveta, ki se noče vdati novemu, ki je prišlo na dan med zadnjim zasedanjem koncila.

Socialdemokratska «Agenzia democratica» polemizira z demokristjanskim glasilom «Il Popolo», češ da jim hoče «zamašiti usta». Nato citira izjave predstavnikov levice v KD, ki so ugotovili, da je treba sedaj preizkusiti, kdo je resnični «demokrat» in kdo je «integralist». «La voce repubblicana» pa zagovarja socialistično stališče o nujnosti globalnega in političnega reševanja vladne krize.

Sestala so se vsedržavna tajništva sindikatov uslužbencev lokalnih ustanov, ki ugotavljajo, da se skuša preprečiti izvajanje sindikalnih svoboščin in ukiniti možnost pogajanj. Zato bodo začeli vrsto akcij s pomočjo parlamentarcev in če ne bi imeli uspeha, bodo začeli stavkati.

Papež Pavel VI. je sprejel danes udeleženke kongresa «Italijanskega ženskega centra» in je v govoru med drugim omenil tudi pereče vprašanje omejevanja rojstev. Ugotovil, je, da koncil ni mogel rešiti vseh vprašanj zakona in družine in da so za ta vprašanja ustanovili posebno papeško komisijo, saj gre za kočljive stvari, ki jih ni mogoče preučiti na preštevilni skupščini. Komisijo bodo v prihodnjih tednih razširili, tako da bo lahko pospešila delo.

Ob kulturnem prazniku

(Nadaljevanje s 1. strani)

njegovih pesmi, najlepše seveda iz osmih kitic Zdravljice. Prva kitica poudarja, kako naj se upanje budi v potrtih prsih. Druga slavi slovenski svet in sinove sloveče matere. Tretja želi Slovencem svobodo, kakršno so že uživali nekdaj. V četrti kitici poudarja pesnik edinost, srečo in spravo, medsebojno razumevanje, ki ga je včasih premalo. V peti poveličuje lepoto in dobre lastnosti slovenskih deklet. Šesta kitica je posvečena mladeničem, ki naj se zavedajo svojih dolžnosti do lastnega naroda in svoje slovenske domačije. V sedmi kitici se pesnik obrača na vse narode ter želi vsem svobodo in mirno sožitje. V zadnji kitici nazdravlja pesnik prijateljem in vsem, ki dobro mislijo.

V takem dušnem razpoloženju, kakršno je pred sto dvajsetimi leti navdajalo pesnika Prešerna, se njegovi rojaki vsako leto zbirajo na današnji dan ali na dan, ko je blizu osmemu dnevu februarja, dnevu pesnikove smrti, da počastijo njegov spomin in se ob njegovi besedi utrdijo za nadaljnjo pot. Ozirajo se nazaj na prehojeno pot, na kulturne dosežke zadnjega leta. Če je prvi dan maja za ljudske množice pomemben praznik dela, ko delo vsaj en dan počiva, je treba za osmi dan februarja poudariti, da je to praznik kulture, a ne praznik od besede «prazen», ne dan brez kulture, temveč kulturno bogatejši dan od ostalih, dan številnejših kulturnih prireditev. Na sporedu so: petje, glasba govori, recitacije, tekme, nagrade. Takšno je ozračje in takšna je žlahtna vsebina naših kulturnih praznikov, ki pomenijo vselej lepo novo obogatitev prav tako za izvajalce kakor za poslušalce. V tem duhu je prav ta praznik najsvetlejša točka sredi mrkih, mrzlih meglenih zimskih dni in budi v človeških srcih smisel za žlahtne kulturne vrednote.

Ta naš Kras

(Nadaljevanje s 1. strani)

širini in kakovosti. Prav gotovo čaka nas vse, v prvi vrsti pa mlade izobražence mnogo dela. In če bodo kogar koli te vrstice spodbudile, da se bo začel za katero koli vprašanje zanimati, bodo dosegle svoj namen.

Za zaključek pa naj še povemo, da pri zanimanju in naporih okrog tega našega Krasa med Slovenci ne bomo osamljeni. Pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti je namreč poseben «Inštitut za raziskovanje Krasa». V poročilu o njegovem delovanju beremo, da so njegovi člani predlanskim nadaljevali z geomorfološko, speleološko in hidrografsko raziskavo nekaterih kraških predelov, da so raziskovali ponekod tektoniko kraškega ozemlja, da so natanko proučili v nekaterih predelih kraški relief ter geomorfološki razvoj obširnih predelov Krasa, da so sistematično uredili podatke o materialnih, kulturnih ostalinah v sedimentih kraških jam, da so vneto nabirali jamske živali, da so vodili kataster kraških objektov itd. Lansko leto pa so pripravili gradivo za «Acta carsologica IV», da so nadaljevali z raziskovanjem hidrologije in ugotavljanjem vodnih zvez v Krasu, da so pomagali društvom in klubom pri raziskovanju jam, da so sodelovali na mednarodnem speleološkem kongresu in tako naprej. In predsednik akademije, letošnji Prešernov nagrajenec, Josip Vidmar je v nekem razgovoru pred kratkim uvrstil pospešeno delo zavoda za raziskovanje Krasa med glavne naloge te najvišje slovenske znanstvene ustanove.

Ameriški znanstveniki izvoljeni v sovjetsko akademijo znanosti

NEW YORK, 12. — Trije znani ameriški znanstveniki so bili izvoljeni v sovjetsko akademijo znanosti, tako da je sedaj v celoti šest ameriških znanstvenikov članov najvišje sovjetske znanstvene ustanove. V sovjetsko akademijo znanosti so bili izvoljeni: prof. Herman Mark iz Brooklyna, ki se ukvarja z raziskovanjem umetnih mas in pod čigar vodstvom so razni sovjetski strokovnjaki delali raziskave. Sodeloval je tudi pri ustanovitvi tovrstnega inštituta v SZ. Prof. Courant je med najvidnejšimi matematiki in se ukvarja z uporabno matematiko v fiziki. Njegova dela so prevedena v razne jezike in tudi v ruščino. Tretji znanstvenik pa je Severo Ochoa z univerze v New Yorku. Sedaj je pet sovjetskih znanstvenikov članov ameriške akademije znanosti.

MOSKVA, 12. — Funkcionar zunanjega ministrstva je sporočil veleposlaniku Zahodne Nemčije, da je tretji tajnik veleposlaništva Helmut Krajewic «nezaželena oseba», ker se je posvečal nelegalni dejavnosti, ki je v nasprotju s funkcijami diplomata».

Novi predpisi videmskega sporazuma začnejo veljati 27. t. m.

Izmenjava ratifikacijskih listin sporazuma od 31.10.62

BEOGRAD, 12. — V državnem tajništvu za zunanje zadeve so si danes izmenjali ratifikacijske listine sporazuma, ki je bil med Jugoslavijo in Italijo podpisan 31. oktobra 1962 v Vidmu. Sporazum, ki ureja vprašanja osebnega, kopenskega in pomorskega prometa v mejnem področju, bo začel veljati 27. februarja letos.

Na podlagi odloka zveznega izvršnega sveta bodo lahko jugoslovanski in tuji državljani nosili iz Jugoslavije do 50 novih (5000 starih) in prinašali v Jugoslavijo do 100 novih (10.000 starih) dinarjev, in sicer po 1 do 5 novih oziroma 500 starih dinarjev.

Dvolastniki v mejnem prometu, če ni to z meddržavnimi pogodbami drugače urejeno, lahko prinesejo v državo in odnesejo vsak dan največ 100 efektivnih novih dinarjev, a ostali koristniki malega obmejnega prometa po 5 novih dinarjev.

S sprejetim odlokom se spremeni tudi prejšnji predpis, po katerem je bilo posadkam domačih in tujih ladij prepovedano prinašati in odnašati efektivne dinarje.

Proslava 25-letnice Osvobodilne fronte

LJUBLJANA, 12. — Izvršni odbor glavnega odbora Socialistične zveze Slovenije je sprejel okvirni program letošnje proslave 25. obletnice ljudske vstaje, ki bo 27. aprila tl. Na večer pred 25. obletnico ustanovitve Osvobodilne fronte bo slovesna seja glavnega odbora Socialistične zveze Slovenije. 27. aprila se bo začel znanstveni simpozij o vlogi in pomenu Osvobodilne fronte, ki ga bodo skupno z glavnim odborom Socialistične zveze pripravili: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Inštitut za proučevanje delavskega gibanja in Društvo zgodovinarjev. Na seji izvršnega odbora je bilo nadalje poudarjeno, da bi morali jubilej vstaje proslavljati tudi v osnovnih, srednjih in visokih šolah.

MARIBOR, 12. — V starem mestu v Mariboru se je pripetila danes prometna nesreča pri kateri sta bili hudo ranjeni 32-letna zdravnica dr. Marta Gec in njena enoletna hčerka, ki jo je mati peljala v vozičku. Podrl ju je na mestu 22-letni Oskar Fijan, avtomehanik avtomobilske delavnice v Mariboru, ko je sredi mosta s fiatom 1300 z veliko hitrostjo prehiteval kolesarja. Fijan je z avtomobilom prebil ograjo na mostu in pahnil zdravnico in otroka v 20 metrov nižjo Dravo. Na srečo, sta bila v bližini neki civilist in neki vojak, ki sta takoj skočila v Dravo ter rešila otroka in mater. Njuno stanje je kritično.

Požar v Casablanci uničil 600 hiš

CASABLANCA, 12. — Ogromen požar je danes uničil celo četrt v predmestju Casablance, uničil je 600 hiš. Gasilcem so pri gašenju pomagali vojaki. Prebivalce so pravočasno izselili. Nad 3.500 ljudi je brez strehe; začasno so jih namestili v vojašnicah.

Kanadski načrt za posredovanje za konec vojne v Vietnamu

Osvobodilna vojska je do sedaj vrgla iz boja 550.000 sovražnih vojakov - Hanojska vlada ima ujete ameriške pilote za vojne zločince Albanija o konferenci komunističnih strank za pomoč Vietnamu

NOVI DELHI, 12. — Kanadski visoki komisar v Novem Delhiju se je sestal danes z indijskim podtajnikom v zunanjem ministrstvu in ga obvestil o kanadskem načrtu, da bi uporabili mednarodno nadzorstveno komisijo za Vietnam za začetek pogajanj za konec vojne v Vietnamu. V krogih blizu indijskega zunanjega ministrstva pa dvomijo, da bi mogla ta komisija, katere pristojnost je zelo omejena, začeti tako posredovanje

Predsednik južnovietnamske narodnoosvobodilne fronte poudarja v intervjuju britanskemu komunističnemu glasilu «Daily Worker», da je narodnoosvobodilna fronta edina prava predstavnica južnovietnamskega ljudstva, in dodaja, da imajo južnovietnamske oborožene sile in južnovietnamsko prebivalstvo dovolj volje in moči, da nadaljujejo vojno, deset, petnajst in več let in so prepričani v končno zmago.

Dalje poudarja, da je namen borbe doseči umik vseh ameriških čet iz Južnega Vietnama ter spoštovanje ženevskih sporazumov. Končno poudarja, da ima osvobodilna fronta pravico do odločilne besede pri vseh rešitvah južnovietnamskega vprašanja.

Končno podaja obračun dosedanjih uspehov osvobodilne vojske in pravi, da je bilo vrženih iz boja 550.000 sovražnih vojakov, zaplenili so 70.000 pušk, sestrelili ali uničili so 2.500 letal ter uničili 6.000 strateških vasi.

Kairski list «Al Ahram» piše, da je Severni Vietnam sporočil kairski vladi, da je sklenil postaviti pred sodišče ameriške pilote, ki so jih ujeli na severnovietnamskem ozemlju, ko so sestrelili njihova letala. Sporočilo pravi, da ima hanojska vlada te pilote za vojne zločince, ker so «izvedli napade na državo, s katero niso uradno v vojni». «Al Ahram» dodaja, da je to sporočil v četrtek severnovietnamski poslanik kairskemu zunanjemu ministru. Ta pa je o tem obvestil ameriškega poslanika in mu tudi poročal o zadnjih korakih kairske vlade pri nekaterih vladah za konec vojne v Vietnamu.

Ameriški podpredsednik Humphrey bo jutri odpotoval iz Sajgona v Bangkok. Danes je izjavil, da bodo potrebni novi napori, zlasti na zdravstvenem, vzgojnem in kmetijskem sektorju in je pripomnil, da je pot, ki jo bo treba prehoditi še dolga, toda «je pot, ki jo poznamo in vemo, da jo bomo lahko prehodili». V zvezi z vojaškim stanjem je Humphrey dejal, da so «znatno napredovali», ter da je bila ofenziva osvobodilne vojske ustavljena.

Ameriško letalstvo je v zadnjih štiriindvajsetih urah izvedlo 47 bombnih napadov na Severni Vietnam. Bombardirali so tudi letališče v Dien Bien Fu, ki je bilo popravljeno med prekinitvijo bombardiranja. V Južnem Vietnamu pa so ameriški bombniki bombardirali nekatera osvobojena področja. Na kopnem je bilo več manjših spopadov.

Albanska tiskovna agencija poroča, da bo «v kratkem» konferenca komunističnih strank vzhodne Evrope in Azije za koordiniranje pomoči Vietnamu. Agencija dodaja, da je Albanija zavrnila vabilo poljske komunistične stranke, naj se udeleži te konference in naj doseže tudi udeležbo Kitajske.

Odgovor ponavlja običajne obtožbe in psovke proti sedanjemu sovjetskemu vodstvu in vsem «modernim revizionistom» ter zaključuje: «Centralni komite albanske komunistične stranke ponovno izjavlja, da se albanska delavska stranka ne bo udeležila sestanka, ki ga predlagate, in nobenega drugega sestanka evropskih socialističnih strank, dokler ne bodo te stranke javno priznale svojih načelnih napak in ne bodo javno popravile svojih tragičnih napak proti albanski delavski stranki in albanskemu ljudstvu. Albanska delavska stranka se ne bo udeležila nobenega sestanka teh strank, dokler se bo teh sestankov udeležilo sedanje zahrbtno in revizionistično sovjetsko vodstvo, ki se trmasto drži protimarksističnih, protisocialističnih in filoimperialističnih hruščovskih pozicij.»

POJASNJEN POLITIČNI ZLOČIN NA ŠPANSKI MEJI

Delgada so ubili portugalski agenti

Izdajali so se za nasprotnike Salazarjevega fašističnega režima in so ga zvabili v zasedo - Sodelovanje OAS

MADRID, 12. — Španska tiskovna agencija je sporočila, da je španski sodnik, ki raziskuje umor voditelja portugalske opozicije generala Humberta Delgada, izdal zaporno povelje za deset oseb. Truplo Delgada so našli lanskega aprila v bližini kraja Badajoz, ki je ob portugalski meji. Poleg njega so našli tudi ubito njegovo 30-letno tajnico Arajerir Campos.

Iz dobro obveščenih krogov se je izvedelo, da so med desetimi zločinci tudi štirje funkcionarji portugalske policije, česar pa uradno niso potrdili. Uradno so sporočili imena samo sedmih atentatorjev, med katerimi tudi ime dr. Ernesta Maria Bisogno, ki prebiva v Rimu v Ul. Casi in ki ima v Rimu ambulanto. Bisogno je odšel popoldne z doma in ga od takrat ni bilo mogoče več najti. Rimska kvestura do sedaj še ni prejela nobenega obvestila od Interpola glede Bihogna in drugega inkriminiranca Portugalca Maria Carvalha, ki je prav tako prebival v Rimu.

Iz Pariza poročajo, da je odvetnik Mariano Robles Romero, ki zastopa Delgadovo družino, danes izjavil, da so voditelja portugalske opozicije zvabili v zasedo, ki jo je pripravila portugalska policija lani februarja v sporazumu z nekaterimi predstavniki francoske OAS. Hoteli so pravočasno prijeti Delgada in mu preprečiti, da bi se vrnil v Portugalsko med predsedniškimi volitvami, ki so bile junija.

Jean-Jacques Susini, bivši voditelj OAS, se je v ta namen sestal v Rimu z agenti portugalske policije. Ti so nato pripravili sestanke med Delgadom in portugalskimi policaji, ki so se predstavili kot predstavniki opozicijske skupine, ki prebiva v Rimu. Po izjavi odvetnika je šlo za štiri agente, med katerimi pa je Ernesto Castro De Sousa igral dvojno igro ter so ga zato istočasno z Delgadom ubili. Domnevajo namreč, da je bil tretji mrlič, ki so ga našli v bližini Badajoza, De Sousa. Portugalski agenti so prepričali Delgada, da je odpotoval s ponarejenim potnim listom v Badajoz, od koder bi moral prestopiti portugalsko mejo, kjer naj bi se pripravljal državni udar. Delgado je to sprejel, čeprav so ga prijatelji obvestili o prevari.

Po teh vesteh se je Delgado odpeljal z avtomobilom na neko kmetijo v bližini Badajoza. Ko so ga napadli, se je branil in s pištolo ranil nekega agenta. Tu so ga ubili. Njegovo tajnico pa so štirje severni Afričani ugrabili v nekem hotelu in so jo kasneje zadavili.

Po verziji, ki jo je sporočil v Madridu drugi odvetnik Delgadove družine Jaime Cortezo, pa so dogodki podobno potekali z izjemo, da atentatorji niso nameravali Delgada ubiti, temveč ga samo ugrabiti. Ta verzija je uradna, kot je odvetnik izrecno dejal in poudaril, da je njegovo izjavo odobril španski preiskovalni sodnik.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

Po izredno napeti igri Bor prepustil zmago Celani

3 seti za goste iz Bergama, 1 pa za domačine

Bor je ostal tudi v sinočnji tekmi odbojkarskega prvenstva moške B lige s Celano iz Bergama praznih rok. Tokrat pa je treba že uvodoma podčrtati, da borovcem ni mogoče ničesar očitati. Dali so iz sebe vse, pokazali so vse svoje znanje, dokazali so, da znajo biti uporni do skrajnosti in kar je najbolj razveseljivo, so pokazali, da je tudi njihova obramba na visoki ravni. Čeprav so bili večji del tekme enakovredni izredno živahnim in vigranim gostom, ki imajo zelo učinkovit napad in skorajda nepremagljivo obrambo, so borovci najbolj navdušili v zadnjem setu, ko so reševali iz tudi najbolj kritičnih položajev silovito tolčene ali pa prisebno plasirane žoge. Lahko brez skrbi trdimo, da kaj podobnega s strani Bora še nismo bili deležni videti, zaradi česar nas ni začudil spontan buren aplavz ne samo s strani navijačev, temveč predvsem tudi s strani spremljevalcev nasprotnikovega moštva. Žal so temu izredno navdušujočemu trenutku sledile naivne napake in Bor je moral poražen z igrišča.

Bor bi si lahko osvojil predvsem prvi set, ki je potekal v znamenju enakovrednosti sil in vedno z minimalno razliko. Domačini so dvakrat prisilili goste, da so se zatekli k premoru, a na koncu so nepričakovano popustili, kar so nasprotniki izrabili, da so jih prisilili na predajo. Drugi set je bil monolog Celane, pa čeprav Bor ni predvajal slabe igre. Brez dvoma je rezultat tega seta lažnjiv. V tretjem so se domačini oddolžili in ne samo dohiteli vodeče nasprotnike, temveč so jim tudi odvzeli set. V zadnjem pa je prišla do veljave večja vzdržljivost gostov, njihova bolj sproščena in izredno elastična tehnika ter predvsem hladnokrvnost. Borovce so sicer premagali, vendar so morali priznati, da tako žilavega nasprotnika že dolgo niso imeli onkraj mreže.

Izid

Celana — Bor 3:1 (16:14, 15:3, 13:15, 15:8)

Postavi

Bor — Jurkič, Vitez, Veljak W., Plesničar, Vodopivec, Orel, Fučka, Mijot.

Celana (Bergamo) — Bugini, Bugada, Ferri, Mazzoleni, Rossi, Serrantoni, Taricco.

Glavni sodnik — **Sacchi**; stranski sodnik — **Devescovi**; zapisničar — **Cattaruzza**.

VATERPOLO

ZAGREB, 12. — V povratni tekmi za pokal evropskih prvakov v vaterpolu je beograjski Partizan premagal danes z izvrstno igro v zadnji četrtini prvaka Italije Pro Recco s 5:1 (1:0, 1:0, 0:1, 3:0). Ker so v prvi tekmi v Genovi izgubili 4:1, so se beograjski vaterpolisti uvrstili v finale.

UNIVERZITETNE IGRE

SESTRIERE, 12. — Francoz Robert Wolleck je danes osvojil zlato kolajno v moškem smuku univerzitetnih iger. Za njim se je uvrstil American Mike Allsop, tretji pa je bil Nemec Franz Vogler. Jugoslovan Klinar se je uvrstil na 7. mesto pred Italijanom Pezzo, ki deli osmo mesto z Nemcem Woerndlejem.

Izidi so naslednji:
1. **ROBERT WOLLECK (Francija) 2'02"75**
2. **Mike Allsop (ZDA) 2'04"63**
3. **Franz Vogler (Nem.) 2'05"65**
4. **Gunther Seuerl (Nem.) 2'06"12**
5. **Christian Raisin (Fr.) 2'06"60**
6. **Jerzy Wojna (Polj.) 2'06"87**
7. **Andrej Klinar (Jug.) 2'07"30**
8. **Luigi Pezza (It.) in Florian Woerndle (Nem.) 2'07"77**
10. **Erich Favre (Sv.) 2'07"88 itd.**

V ženskem veleslalomu pa je zmagala Francozinja Annie Famose pred Švicarko Therese Obrecht in Američanko Jean Saubert. Jugoslovanka Majda Ankele se je uvrstila na 10. mesto. V lestvici kombinacije je prva Obrechtova pred Annie Famose in Heidi Obrecht. Jugoslovanka Ankele je šesta.

Izid veleslaloma je naslednji:
1. **ANNIE FAMOSE (Fr.) 1'57"23**
2. **Therese Obrecht (Šv.) 1'59"43**
3. **Jean Saubert (ZDA) 1'59"59**
4. **Heidi Obrecht (Šv.) 1'59"63**
5. **Hiltrud Rohrbach (Av.) 2'00"65**
6. **Christl Diethfurth (Av.) 2'01"20**
7. **Karen Korfanta (ZDA) 2'05"11**
8. **Wladimira Bambasova (ČSSR) 2'05"66**
9. **Gretl Heid (Nem.) 2'06"82**
10. **Majda Ankele (Jug.) 2'08"63**

Lestvica kombinacije
1. **THERESE OBRECHT (Švica) 11,786 točk**
2. **Annie Famose (Fr.) 15,428**
3. **Heide Obrecht (Šv.) 31,160**
4. **Christl Diethfurth (Av.) 48,147**
5. **Inge Pugl (Av.) 107,460**
6. **Majda Ankele (Jug.) 118,110**
7. **Gretl Heid (Nem.) 148,388**
8. **Wladimira Bambasova (ČSSR) 158,399**
9. **Marta Pascual Ventosa (Španija) 204,381**
10. **Veni Wandemier (Šv.) 214,944**

• • •

TURIN, 12. — Japonec Nobuto Sato je osvojil prvo mesto v umetnem drsanju. Drugi je Sergej Četverukin, tretji pa Vladimir Korenbine (oba SZ). V plesu na ledu pa je prvo mesto pripadlo z Mato Csanadi Madžarski.

• • •

TURIN, 12. — Izidi hokejskega turnirja univerziade:
Romunija-Finska 9:0 (2:0, 2:0, 5:0)
Kanada - Italija 8:2 (4:0, 1:2, 3:0)
SZ - ČSSR 4:2 (2:1, 2:0, 0:1)

Sovjetska zveza je osvojila zlato kolajno.

Končna lestvica

SZ	5	5	0	0	44	13	10
ČSSR	5	3	0	2	28	11	6
Romunija	5	3	0	2	34	17	6
Kanada	5	2	0	3	18	24	4
Finska	5	2	0	3	21	33	4
Italija	5	0	0	5	5	50	0

HITROSTNO DRSANJE

[illegible], 12. — Irina Jegorova je danes osvojila svetovni naslov v hitrostnem drsanju na 500 m dolgi progi. Na 1.500 je zmagala severna Korejka Song Soon Kim. V začasni lestvici je prva Song Soon Kim pred Irino Jegorovo in Valentino Stenjino (obe SZ).

SMUČANJE

MADONNA DI CAMPIGLIO, 12. — Nemec Ludwig Leitner je danes zmagal v slalomu tekmovanja «3 - Tre» pred Norvežanom Haakonom in Nemcem Willijem Bognerjem. Jugoslovan Lakota je bil 25. Najboljši Italijan je bil Bruno Piazzalunga (4.), Ivo Mahlknecht, ki je danes zasedel 6. mesto, pa vodi v lestvici kombinacije pred Avstrijcem Messnerjem in Nemcem Leitnerjem.

• • •

GORJE, 12. — Danes se je v Gorjah nadaljevalo državno prvenstvo v klasičnih disciplinah. V konkurenci članov je na 15 km zmagal Bavče (Fužinar) s časom 56'20", v štafeti članic 3 x 5 km ekipa Št. Lovrenca (Pohorje) 1.14'50", v štafeti starejših mladincev 3 x 5 km pa ekipa Gorja (57'26).

NOGOMET

VIAREGGIO, 12. — Danes se je nadaljeval mladinski mednarodni nogometni turnir za pustni pokal, ki je dal naslednje izide:
v Viareggiu — PARTIZAN - LANEROSSI VICENZA 2:1 (1:1)
v Lucci — INTER - RAPID 0:0
v Sarzani — MILAN - AUSTRIA DUNAJ 2:0 (1:0)
v Pontederi — FIORENTINA-EINTRACHT 2:0 (1:0)
v PISTOII — CSKA - BOLOGNA 2:2 (1:1)
v Altopasciu — JUVENTUS-AUGSBURG 0:0
v La Spezii — DUKLA - NAPOLI 1:0 (1:0)

RADIO TELEVIZIJA

NEDELJA, 13. FEBRUARJA

Radio Trst A

8.00 Koledar; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.50 Godalni orkestri; 10.15 Poslušali boste...; 10.45 Pihalne godbe; 11.15 «Ognjeni ptič», pravljica; 12.00 Nabožne pesmi; 12.30 in 13.30 Glasba po željah; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj...; 14.45 Po klavirskih tipkah; 15.00 Popevke iz oddaje Canzonissima; 15.30 «Vzgojitelj v zadregi», veseloigra; 16.35 M. Simini: Sonata a quattro in modo classico; 16.50 Glasba za dobro voljo; 17.30 Zborovske rukoveti S. Mokranjca; 18.00 Jam session; 18.30 Kino, včeraj in danes; 19.00 Dvesto let valčkov; 19.15 Nedeljski vestnik; 19.30 Glasbeno potovanje po Italiji; 20.00 Šport; 20.30 Iz slovenske folklore: «Du se ne be šjemo u puste?» 21.00 Kromatična fantazija; 22.00 Nedelja v športu;

Trst

9.30 Kmetijska oddaja; 12.15 Danes na športnih igriščih; 14.00 El Campanon;

Koper

7.15 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 9.05 Nedeljsko srečanje; 9.20 Zabavni zvoki; 10.00 Prenos RL; 10.30 Operne arije; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Lahka glasba; 11.50 in 12.55 Glasba po željah; 12.35 Zunanjepolitični pregled; 13.30 Sosedni kraji in ljudje; 14.00 in 14.45 Glasba po željah; 15.30 Domače pesmi in melodije; 16.00 Prenos RL; 19.00 Športna nedelja; 19.30 Prenos RL;

Nacionalni program

8.30 Kmetijska oddaja; 9.10 Nabožna glasba; 11.15 Roditeljski krožek: družina se veča; 13.35 Odrska in filmska glasba; 14.00 Pisan glasbeni spored; 14.30 Koncert na trgu; 15.15 Glasbena prizma; 16.00 Nogomet od minute do minute; 17.00 Zbori z vsega sveta; 17.30 Simf. koncert; 19.00 Športna nedelja; 20.35 Pisan spored; 21.20 Violinist D. Erlih

II. program

7.45 Jutranja glasba; 9.00 Tedenska oddaja za ženske; 9.35 in 10.35 Oddajali smo; 11.35 Pevci; 12.00 Športna prognoza; 13.45 Pisan glasbeno-govorni spored; 14.30 Teden aktualnosti; 15.00 Glasba po željah; 16.15 Klakson; 17.00 Glasba in šport; 18.40 Vaši izbranci; 20.00 Zmenek v operi; 21.40 Športna nedelja;

III. program

16.30 Boccherinijeve skladbe; 16.55 Italo Svevo: «Un marito», tridejanka; 19.00 Franckove skladbe; 19.15 Politične vede; 19.30 Vsakovečerni koncert; 20.40 Honegger in Ibert; 21.20 Ghedini: «Lord Inferno»; Petrassi: «Morte dell'aria»

Slovenija

8.05 Mladinska igra — M. Matošec: «Vnuk brez dedka»; 8.33 Skladbe za mladino; 9.05 Naši poslušalci čestitajo; 10.00 Še pomnite, tovariši... — Matevž Hace: Na premiku; 10.25 Pesmi borbe in dela; 10.45 Lahka glasba; 11.00 Turistični napotki; 11.45 Nedeljska reportaža; 12.05 Naši poslušalci čestitajo; 13.30 Za našo vas; 13.45 Pihalna godba in trio M. Matka; 14.00 Nedeljsko športno popoldne; 16.00 Humoreska tedna — M. Švanderlik: Žvrklja s protekcijo; 17.05 Slavni pevci — znamenite arije; 17.30 Radijska igra — A. Rivemale-H. Colpi: «Slon v hiši»; 18.31 Nokturni in rapsodije; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Naš nedeljski sestanek; 21.00 R. Strauss: Alpska simfonija; 22.10 Nočni zabavni zvoki;

Pralni stroji za izvoz od 50.000 lir dalje
Radio TREVISAN
TRST - UL. SAN NICOLÒ, 21

Ital. televizija

10.15 Kmetijska oddaja; 11.00 Nabožna oddaja; 15.00 Pustna prireditev v Viareggiu; 16.00 Plavalne tekme Trst-Rim; 17.15 Spored za najmlajše; 18.15 «Sette voci»; 19.00 Dnevnik in registriran športni dogodek; 19.55 Dnevnik in kronike političnih strank; 20.30 Dnevnik; 21.00 Dickenson: David Copperfield»; 22.15 Športna nedelja

II. kanal

18.00 Koncert Vivaldijevih skladb; 21.00 Dnevnik; 21.15 V polmraku; 22.05 Znanost in tehnika.

PONEDELJEK, 14. FEBRUARJA

Radio Trst A

7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.30 Variacije na slov. motive; 11.35 Radio za šole; 11.55 Italijanski akvarel; 12.15 Brali smo za vas, 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Znane melodije; 17.00 Ansambel Carla Pacchiorija; 17.25 Radio za šole; 17.45 Pesem in ples; 18.00 Ne vse, toda o vsem; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Saint-Saëns: Živalski pust za dva klavirja in orkester; 18.50 Vokalni in inštrumentalni ansambli; 19.15 «Simon Gregorčič, življenje in značaj»; 19.30 Orkestra Safred in Vodopivec; 20.00 Šport; 20.35 Rossini: «Seviljski brivec»;

Trst

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Orkester; 13.30 Za prijatelje cvetja; 13.40 Iz cikla javnih koncertov; 14.00 Jazzovski program;

Koper

7.15 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 11.00 Otroški kotiček; 11.15 Plošče; 11.30 Popevke; 12.00 in 12.55 Glasba po željah; 13.40 Prodajalna plošč; 14.00 Jug. pesmi in plesi; 15.00 Popevke; 15.45 Slov. narodne; 16.00 Športno življenje na Primorskem; 16.20 Operna glasba; 17.00 Jugoslavija v svetu; 17.10 Prisluhnimo 'im skupaj; 17.45 Športni ponedeljek; 18.00 Prenos RL; 19.00 Šport; 19.30 Prenos RL; 22.15 Trio Buddyja De Franca; 22.35 Mozartov koncert.

Nacionalni program

8.10 Jutranji pozdrav; 9.10 Veretti in Debussy; 9.45 Pesem sledi pesmi; 10.05 Verdi in Bellini; 10.30 Radijska šola; 11.15 Ital. potovanja; 11.40 Rossinijeva sonata štev. 4; 11.45 Skladbe za godala; 13.30 Nove moči; 15.15 Filmske in gledališke novosti; 15.45 Gospodarska rubrika; 16.00 Spored za najmlajše; 16.30 Pogovorimo se o glasbi; 17.30 Večerne fantazije; 18.30 Spored z onstran oceana; 20.25 Zmenek petih; 21.15 Vokalno-inštrumentalni koncert s sodelovanjem Katje Popove in baritonista Petra Glossopa; 22.30 Plesna glasba.

II. program

7.30 Jutranja glasba; 9.35 Kronika in zanimivosti; 10.40 Nove ital. pesmi; 11.05 Vesela glasba; 11.40 Za sam orkester; 14.00 Pevci; 14.45 Glasbena paleta; 15.00 Vesele harmonike; 15.15 Izbrane plošče; 15.35 Koncert; 16.00 Rapsodija; 16.38 Skladbe D. Savina; 16.50 Sopranistka R. Gary Falachi; 17.34 Poljudna enciklopedija; 17.45 G. Keller: «Izgubljena ljubavna pisma»; 18.35 Osnovna načela gospodarstva; 18.50 Vaši izbranci; 20.00 Veliki lov; 21.00 Orkestralna glasba; 21.40 Ples.

III. program

18.30 Slovanska kultura; 18.45 Coplandove skladbe; 19.00 Socialna demokracija v Evropi; 19.30 Koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Casellov koncert opus 69; 21.20 A. Sastre: «Napad v noči»

Slovenija

8.05 Glasbena matineja; 8.55 Za mlade radovedneže: Drsalke od nekdaj do danes; 9.10 Otroška igra s petjem: Pesem o premogu; 9.25 Naš juke box; 10.15 Sibelius: Tapiola; 10.35 Naš podlistek: Srečanja z Jeseninom; 11.00 Turistični napotki; 11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Ivan Šček: Botér petelin; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Slovenske narodne; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Spomin na skladatelja Vasilija Mirka; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.20 Zabavni intermezzo; 15.30 Zborovske skladbe P. Jereba in R. Savina; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 V svetu opernih melodij; 18.00 Aktualnosti doma in po svetu; 18.20 Zvočni razgledi; 18.45 Ing. V. Konjar: Tekstilno tržišče in surovine; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Slovenske zabavne melodije; 20.30 Violončelist Jakov Slobodkin; 21.45 Klavirska glasba; 22.10 Mozaik zabavne glasbe; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Jazz v Švici.

Ital. televizija

8.30 Šola; 17.30 Spored za najmlajše; 18.30 Nikoli ni prepozno; 19.00 Dnevnik; 19.15 Knjižne napovedi in novosti; 19.55 Športne vesti in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 TV tednik; 22.00 Princese, violine in šampanjec — Dunaj od Straussa do Leharja; 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 Film «Il selvaggio»; 22.30 Fotografija in sodobna umetnost.

SPORED JUG. TELEVIZIJE OD 13. DO 19.-II.

NEDELJA, 13. februarja

9.25 Poročila; 9.30 1:1, glasbena oddaja; 10.00 Kmetijska oddaja; 10.45 Tisočkrat «zakaj?» — odd. za otroke; 11.30 Doživljaji Toma Sawyerja — film; 14.15 Mavrovski motivi — reportaža; 14.30 Prenos športnega dogodka; 16.15 Pustni karneval v Viareggiu; 17.30 Poročila; 17.35 Zgodbe za vas — film; 18.00 Iz arhiva jug. kinoteke: Odlomki iz filmov groze; 18.50 Dante Alighieri; 20.00 Dnevnik; 20.45 Kako živi in se zabava Bjelovar; 21.45 Zadnja poročila.

PONEDELJEK, 14. februarja

11.45 TV v šoli: Dušikove spojine; 17.40 Angleščina; 18.10 Risanke; 18.25 Obzornik; 18.45 Zanimivosti; 19.15 Tedenski športni pregled; 19.40 Rezerviran čas; 20.00 Dnevnik; 20.30 M. Arnaud: «Nadaljevanje sledi» — TV drama; 21.30 F. Händel: Koncert za harfo v D-duru; 21.45 Mrtva mesta Istre; 22.00 Poročila.

TOREK, 15. februarja

18.30 Film za otroke; 18.45 Torkov večer; 19.00 Svet na zaslonu: Mamila; 19.50 Obzornik; 20.00 Skozi ledeno meglo — sovj. celovečerni film; 21.30 Kriminalistični laboratorij — film; 22.00 Za lahko noč; 22.10 Zadnja poročila.

SREDA, 16. februarja

17.35 Poročila; 17.40 Tiktak: Čarobna piščal; 17.55 Slike sveta; 18.25 Obzornik; 18.45 Glasbena sreda; 19.15 Mozaik kratkega filma; 19.40 Cikcak; 19.54 Intermezzo; 20.00 Dnevnik; 20.30 Potovanje po možganih; 21.30 Prazgodovina v Sloveniji; 21.50 Srečanje z Bobom Chackettom — jazz; 22.10 Zadnja poročila.

ČETRTEK, 17. februarja

9.30 Poročila; 9.35 Oslo: Svetovno prvenstvo v smučanju; 11.00 Angleščina; 11.30 Nadaljevanje prenosa iz Osla; 15.00 Posnetek dopoldanskih tekmovanj v Oslu; 16.10 TV v šoli: Dušikove spojine; 17.05 Poročila; 17.10 Rdeči signal; 17.40 Združenje radovednežev; 18.25 TV obzornik; 18.45 Reportaža studia Sarajevo; 19.10 Marginalije o glasbenikih; 19.40 TV pošta; 20.00 Dnevnik; 20.20 Aktualni pogovori; 21.10 Vokalni solisti; 21.20 Med ustvarjalci Amandusa; 22.20 Poezija Lewisa Carrolla; 22.30 Zadnja poročila.

PETEK, 18. februarja

17.25 Poročila; 17.30 Pogovori o slovenščini; 18.00 Mali svet — oddaja za otroke; 18.25 Obzornik; 18.45 Visoka produktivnost — iz cikla Človek in proizvodnja; 19.15 Nocoj pa, oh nocoj; 19.40 Črna tabla; 20.00 Dnevnik; 20.30 Huckleberry Finn — ameriški film; 22.00 Ekran na ekranu — studio Zagreb; 23.00 Zadnja poročila.

SOBOTA, 19. februarja

13.10 Oslo: Smučarski skoki na 70 m skakalnici; 17.25 Poročila; 17.30 Kje je, kaj je; 17.45 Srečno pot, Zoki — lutke; 18.10 Vsako soboto; 18.25 Obzornik; 18.45 B. Crnčević: Obisk mlade dame — mladinska igra; 19.25 Ko sem bil še majhen — pripoveduje B. Radičević; 19.40 Cikcak; 20.00 Dnevnik; 20.30 Življenje cel vek — film; 20.50 Velika čarovnija — film; 21.10 Črn sneg — humoreska; 22.00 Največja predstava na svetu — film; 22.50 Zadnja poročila.

Stric Bergklint

ALBERT ENGSTRÖM

V dnevnem časopisju sem bral, da je stari kapitan Bergklint, bivši lastnik in vodja dvojambornika Atlantika, odšel k svojim prednikom. Ta možakar je bil posebnež svoje vrste, pomorščak do zadnjega vlakna: nikoli ni odklonil ruma, preplul je vsa morja, govoril angleško kot rojen Anglež in lomil skoraj v vseh jezikih, ki jih govore v večjih pristaniščih. Prav živo sem si priklical njegovo podobo. Majhen, zelo širokopleč, belolas starec z zelo krivim nosom, na eno oko slep — po pretepu s črncem v Bahii — s črno lončeno pipo ob strani ust in hripav, kot pri kronični angini. Ko je bil na krovu, mu je golenica vedno mahala iz škornjev, dan in noč je nosil črno volneno kapico in več kot trideset let staro kapo. Toda ko je šel na suho, je bil fin kot sam admiral, nataknil si je celo rokavice, toda takšne številke gotovo ni dobil na Švedskem, kajti njegove roke so bile strahovito velike in gosto poraščene z rdečimi kocinami.

Stari je bil odličen pripovedovalec zgodb, imel je redko sposobnost, da je dal najbolj gorostasnim lažem videz resničnosti. Toda pripovedoval je le, da je lahko prekinil prejšnjega pripovedovalca. Iz drugačnih nagibov ni nikoli pričel z zgodbo. Ob spoznanju te čudovite vrline so ga njegovi prijatelji pripravili, da je govoril skoro ves večer. A bil je zelo preračunljiv, ni se zmenil, da bi prekinil kakšen neumen ali vsakdanji pogovor. Lahko je pa sedel cele ure dolgo in z zlovoljnim humorjem držal v šahu slabega pripovedovalca vse dotlej, dokler se le-ta ni čutil povsem izmučenega.

Mislil sem, da je stari že za vedno vrgel sidro, ko sem pred nekaj leti na področju Västervika bral v časopisu, da leži Atlantik v pristanišču. Naredil sem miljo dolg sprehod, da pozdravim starega prijatelja. Bil je na poti v Gävle, da bi prepustil ladjo drugim rokam in tako je bil torej na poslednji vožnji.

V kajuti je pripravil pravo praznovanje, obilno večerjo in mnogo ruma. Toda stari ni bil več nekdanji brezskrbnež. Imel je že devetinsedemdeset let in zagotavljal je, da je z njim konec, čeprav nisem mogel zapaziti nobene spremembe. Enaka rdečkasta koža, enaka živahnost — ne da bi govoril o isti obleki, njegova kapa je bila že povsem spačena. Jezil se je nad protinom in tožil nad vrtoglavico.

«Nocoj ne greš domov, ostal boš pri meni. Brez ugovora, na ladji je treba ubogati!» je dejal Bergklint. «Zjutraj bova jedla sveže slanike, potem pa te lahko odnese vrag, odpluli bomo ob osmih, če bo veter. Če bom smrčal, mi vrzi škorenj v glavo, če pa hočeš ponoči kaj popiti, boš pa že našel omaro. Ura je enajst in treba bo iti spat, star sem in nisem več za nobeno rabo. Spal tako in tako ne bom, le ležal bom in čakal na dan.»

«Ima stric kaj branja, vsaj pet minut bi rad bral, preden zaspim, to je moja stara navada.»

«Bral? Ne, dragi dečko, jaz sem komaj pogledal biblijo in katekizem, drugih knjig pa nobenih. Nikdar nisem imel rad knjig, lahko pa vprašava stražo, saj vem, da leži in rije po knjigi.»

Šel je k vratom in zaklical: «Halo tam — a tako, ti si — imaš kakšno knjigo v skrinji? Ja knjigo, ne zijaj tako kot morski som!»

«Ja, imam jo, a je v angleščini in...»

«Vprašal sem te za knjigo, ne maram nobenih razlag, hitro jo poišči, ti hudiman dolgokraki!»

Dobil sem staro, zamaščeno knjigo z naslovom Wonderful Stories.

Slekli smo se in legli na ležišča. Stari je obmolknil, jaz sem pa začel brati. Bile so kratke pustolovske zgodbice iz vseh časov in vseh delov sveta.

«Kakšne neumnosti pa bereš?» se je je oglasil stric Bergklint.

«Zgodbo o dveh zvestih črncih, ki sta nosila svojega gospodarja trideset angleških milj daleč skozi puščavo, ker ga je lev močno ranil.»

«Kaj, nosila sta ga, kako pa?»

«Ja, videti je, kot da sta ga nosila v gugalnem stolu.»

«Takšna tepca. Vidiš, iz knjig se pa res ne moreš kaj prida pametnega naučiti. Spomnim se, kako je bilo v Kalkuti, ko sem plul z nekim Angležem, ki se ga je v vsaki luki do mrtvega nasekal. Nikdar ni hotel iti sam na kopno, vedno sva ga morala spremljati s krmarjem. Najprej je na suhem kupil štiri lakte dolgo bambusovo palico in s krmarjem sva ugibala, kaj za vraga hoče z njo. Preden smo zavili v gostilno, nama je dejal: «Če se bom proti svoji navadi preveč napil, tedaj vzemita bambus in ga vtaknita pri vratu za suknjič, tako da bo pogledal pri eni hlačnici ven; nato me pa nesita na ladjo.» Seveda je bil natreskan kot kanon in prav je imel — naj me vrag, če to ni edini način, da najlaže prenašaš bolnega ali pijanega. Se moreš kaj takega naučiti iz knjig? Ne, dragi moj fant, takšne stvari te more naučiti le življenje. Če bi bila črnca pametna, bi odrezala bambus, in bi se ne mučila zaradi svoje neumnosti po vroči puščavi. Lahko noč. Ja, buče neumne.»

Čez nekaj minut sem se poglobil v pripovedko o Polikratovem prstanu.

«Ali še bereš, kakšno neumnost pa imaš zdaj?»

«O Polikratovem prstanu.»

«Kaj za vraga je pa to?»

Hitro sem mu povedal kratko vsebino.

«Ali je to kaj posebnega? Ali nisem vedno dejal, da so v knjigah same neumnosti. Misliš, da je to kaj tako posebnega, da je vredno tiskati.»

«To je pa vendar nekaj nenavadnega, da ga nekdo, ki je vrgel v morje prstan, dobi nazaj v ribi.»

«Ja, pa v istem morju!! Ne, dragi dečko, to pa res ni kakšna posebnost, niti malo ne. Da pa dobiš nekaj na tisoče milj daleč, to je pa že nekaj drugega. Slišiš ti, ki imaš mlade noge. Vstani in mi ga malo natoči, pa boš slišal vražje zanimivo stvar.»

«Leta 1852 sem bil krmar na dvojamborniku, ki je plul med Port San Diegom in San Franciscom. Bilo je neke noči malo pred drugo stražo, bili smo na odprtem morju, tema je bila kot v vrču in nenadoma smo začutili močne sunke vetra. Hitro je bilo treba spustiti gornje jadro s prečnikom in vrvjo. Zlezel sem gor, zgrabil za konec jadra in se plazil naprej, da bi ga pritegnil bliže. Vrvi so poskakovale in bičale zrak in nenadoma sem dobil močan udarec po nosu in ustih. Takrat sem že imel tri umetne zobe — ker me je neki Irec mahnil po ustih — in tako se je proteza zlomila na dvoje in v naglici sem izpljunil v morje večjo polovico z dvema zoboma. Drugo polovico pa sem shranil v mornarsko skrinjo. Šest let kasneje sem sedel v Stravangerju v neki gostilni in jedel tiste preklemane ribje cmoke, ki ti jih z vso naglico zmečkajo skupaj — in nenadoma bi si bil skoraj zlomil zob, ko sem ugriznil v nekaj trdega. Pogledal sem, kaj je in vrag naj me vzame, če nisem dobil svoja dva zoba z delom proteze, ki sem jo izpljunil v Tihem oceanu. Saj se je ta del popolnoma ujemal s tistim, ki sem ga hranil v skrinji. Neka preklemana riba ga je tedaj požrla. Zdaj lahko vidiš, da ni v knjigah nikoli kaj posebnega. Življenje samo je najboljši učitelj! Izkušnje kot vidiš! Lahko noč!»

«Ne, dovolj imam. Bi me rad napojil s temi oslarijami. Lahko noč, saj veš, kje je rum. Moj nasvet je, da pusti knjige pri miru, imel boš mnogo bolj čisto glavo.»

Naslednjega dne sem se za vedno poslovil od strica Bergklinta. Njegovega nasveta nisem upošteval in zato nisem pustil knjig pri miru. Mogoče bi pa to storil, če bi imel stričevo fantazijo. Tedaj bi jih sam pisal.

Križan arh. VIKTOR SULČIČ *pesnik v Argentini*

V daljni Argentini živi in dela ugleden arhitekt Viktor Sulčič. Doma je iz Sv. Križa, a je v Argentini že od l. 1924. Študiral je v Trstu, Bologni in Firencah. Lansko poletje je slavil svojo 70-letnico. Precej je velikih in znanih stavb, ki so bile sezidane po njegovih načrtih. (Zgodilo se je tudi, da je njegov načrt za neko državno banko prejel prvo nagrado. Potem pa je vlada padla in banke niso zidali. Sulčič pa je državo tožil za odškodnino in je pravdo dobil.) Napravil je tudi načrt za stadion kluba Boca Junior. Sulčič pa se je izkazal tudi kot slikar in je imel več razstav v raznih krajih, tudi v Beogradu.

Lani, za svojo sedemdesetletnico, pa je arh. Viktor Sulčič presenetil še s pesniško zbirko «Luces y sombras» (Luči in sence, 112 str.). Pesmi so napisane v kastilščini, ilustracije pa je prispeval sam avtor. Knjigo je posvetil svojemu pokojnemu sinu Hektorju Igorju. Ne da bi se lahko spuščali v kako presojo pesmi, navajamo, da je pesnik zbirko, ki ji je napisal tudi kratek uvod, razdelil na tri dele: Poemas varios (Različne pesmi), Sonetos (Soneti) in Sonrisas (Smehljaji). Toda Sulčič pač ne more pozabiti, da je Slovenec, in na koncu je pod naslovom Reminisciencias: dodal še tri slovenske pesmi. Prva, Sveti Križ, hoče izraziti ljubezen daljnega izseljenca do domačega kraja. Druga, Ribič je mlad, je med tremi najboljša. Tretja, Naš Kras, pa je prav tako slavospev domovini.

O pesniški zbirki in pesniku, ki nikjer ne skriva, da je Slovenec, je objavil poročilo tudi najbolj razširjeni dnevnik v Buenos Airesu «La nacion» (sliko). V članku je izrecno povedano, da je Sulčič «de nacionalidad eslovena».

Rojaku daleč onstran morij želimo še mnogo let plodnega življenja. In če se mu je nabralo še kaj pesmi, pa še tudi kako zbirko, njemu samemu in nam v ponos.

JOSIP RIBIČIČ je napisal spomine na svoja mlada leta

«Mislim, da je z vsakim očancem tako: Čim globlje se umika v samoto starosti, čim večkrat stopa predenj življenje sedanje mladine, tem bolj pogosto se zbuja v njem spomni na lastno mladost. In čudno: Ob primerjanju sedanjih časov z nekdanjimi se prikrade v očančevo srce nekaj domotožju podobnega, domotožju po časih, ko mladju ni bilo postlano z rožicami in mu tudi niso ničesar prinesli na krožniku, a mu je srce kljub temu vriskalo v čaru mladosti, ki je sonce vseh časov. In prav to sili očanca, da z govorjeno ali pisano besedo prikaže svoje mlade dni novemu rodu — morda tudi z željo, da zdajnji rod spozna in preceni, kaj mu nudi novi čas...»

S temi besedami začenja svojo najnovejšo knjigo Josip Ribičič, naš znani mladinski pisatelj, mimo katerega ne bo mogel nihče, ki bo kakor koli skušal zajeti in prikazati slovensko mladinsko književnost v času med obema vojnama in neposredno po njej. Le da Josip Ribičič topot ni napisal knjige za otroke in v njej ni posegel v svet svojo domišljije, temveč je napisal spomine na svoja mlada leta. Zato najnovejša Ribičičeva knjiga MOJA MLADA LETA, ki je izšla pri založbi Mladinska knjiga v Ljubljani, v opremi in z ilustracijami Vladimirja Lakoviča, ni napisana samo za mlade bralce, čeprav je v prvi vrsti res namenjena njim, temveč tudi za odrasle, za vse ljudi, ki bodo hoteli spoznati košček starih dni, življenje na Krku, na Goriškem in v Kopru ob prelomu stoletja in del naše politične in kulturne zgodovine.

Josip Ribičič, nestor slovenske mladinske književnosti, bo letos praznoval že svojo osemdesetletnico, kot bo bralec spoznal iz uvoda, ki ga je knjigi napisal Ribičičev sodelavec in prijatelj, prav tako znani mladinski pisatelj Venceslav Winkler. Pisec uvoda prikazuje na kratko tudi Ribičičevo življenjsko pot od Baške, na otoku Krku, kjer se je pisatelj rodil dalmatinskemu financarju in materi Slovenki, do furlanskega Visca, kjer je potem služboval njegov oče, do Liga nad Kanalom, kjer se je mladi Jože šolal pri stricu, do Gorice in Kopra, kjer je študiral na učiteljišču. In do Trsta, odkoder ga je fašizem leta 1925 pregnal z domače zemlje, da se je moral zateči v Ljubljano, kjer so potem nastajala njegova najboljša pripovedna dela za mladi rod.

In košček te življenjske poti bo bralec knjige spoznal izpod pisateljevega peresa in njegovih spominov. Bralec bo spremljal pisatelja v njegovih najnežnejših mladih letih, ki jih je preživel na otoku Krku, spremljal bo življenje v Viscu, predvsem pa čas, ko je obiskoval osnovno šolo pri stricu na Ligu. Pisatelj nato opisuje šolanje na vadnici in realki v Gorici ter šolanje v Kopru na tamkajšnjem učiteljišču. Svojo pripoved zaključuje pisatelj s pripovedjo o dijaškem štrajku, s katerim so koprski učiteljiščniki zahtevali uvedbo pouka v slovenščini in s svojo zahtevo tudi uspeli.

Ribičičevo pripovedovanje o mladostnih dneh in šolanju je preprosto, stvarno, brez vsakih posebnih pretenzij. Svoj namen je pisatelj pojasnil v zgoraj navedenem odstavku svoje knjige. Toda ti Ribičičevi spomini na njegova mlada leta se danes bero že kot zgodovina. Zato lahko pisateljeve spomine vrednotimo že kot pričevanje o včerajšnjem svetu Primorske, Tržaškega in Goriškega, ki je ne samo zanimivo in prijetno napisano z večjim pisateljskim peresom, temveč je to tudi verodostojno, avtentično pričevanje zrelega in zavednega primorskega človeka. Svet minulih dni, svet Goriške in Primorske sploh ter njega ljudje izpred šestdesetih in še več let, nam bodo skozi Ribičičevo pričevanje postali še bolj razumljivi in bližji.

Knjiga Ribičičevih spominov Moja mlada leta ni torej samo prijetno kramljanje o mladih letih, kramljanje priljubljenega mladinskega pisatelja, temveč je tudi zapis koščka naše preteklosti. In s tega stališča moramo knjigo Ribičičevih spominov še posebej toplo pozdraviti.

Najnovejši Rozmanov roman «Ruševine» je umetniško manj uspešna obtožba nasilja, vojne in zla

Po štirih, petih novih izvirnih delih slovenskih pisateljev, ki smo jih ob prelomu leta dobili na knjižni trg, imamo zdaj pred seboj spet nov pripovedni tekst domačega avtorja. Gre za roman Smiljana Rozmana Ruševine, krajši pripovedni tekst, ki ga je izdala založba Obzorja v Mariboru. Po romanu Brusač istega avtorja, ki je izšel pred nedavnim, je to že druga knjiga Smiljana Rozmana v krajšem času. Lahko torej rečemo, da gre za plodovitega pisatelja, vsekakor pa za avtorja, ki se vse močneje uveljavlja v sodobni slovenski književnosti. To lahko trdimo toliko bolj, če poznamo dosedanjo literarno žetev tega mladega pisatelja. Podrobneje ga sicer ne bi predstavljali, ker smo to storili že ob njegovi zadnji knjigi, pred kratkim. Zato naj samo zabeležimo, da je Smiljan Rozman doslej izdal več romanov (Nekdo, Obala, Druščina, Brusač), zbirko novel Mesto, knjigo otroških črtic in še eno ali dve knjigi. Bil je za svoja dela tudi nagrajen, sicer pa se v celoti posveča literaturi. To je storil potem, ko je vojno preživel v Nemčiji, ko je po vojni študiral, se ukvarjal z glasbo, opravljal več poklicev in slednjič dokončno obstal pri literaturi. Tudi o značaju njegovega pisanja smo ob prikazu Brusača zapisali nekaj besed. In marsikaj tega lahko ponovimo tudi ob Rozmanovem novem tekstu, ob Ruševinah. Tako smo ob Brusaču predvsem ugotovili, da bodo bralci z romanom zadovoljni zaradi prikupnega in zanimivega pisanja, zaradi motiva (sodobna stvarnost), vrednega literarne obdelave in zaradi svežine pripovedi, ki veje iz celotnega teksta in spretnega fabuliranja, v katerem je Rozman naravnost mojster. Marsikaj tega velja tudi za Ruševine.

V tem romanu je pisatelj v nasprotju z drugimi deli segel to pot ne po sodobni tematiki, temveč po vojni snovi. Če je bila ta sprememba tematike uspešna, bodo v celoti presodili bralci sami. Toda skoraj bi takoj ugotovili, da so Rozmanu sodobne teme bližnje in da najrazličnejša problematika sodobne stvarnosti, z vsemi pisateljevimi kreativnimi sposobnostmi, vse drugače zaživi kot pa v tem romanu iz časa vojne. Roman se iz realističnega pripovednega teksta razvije v nekak opis apokaliptičnih prividov in strahot vojne in izzveni končno kot nekaka apoteoza individualnega odpora zoper nasilje in zlo.

Pisatelj je svojo pripoved postavil v neko nedoločeno slovensko mesto med nemško okupacijo; mesto pa ga vendarle spoznamo kot Maribor. Osrednja osebnost romana je mladenič nedoločene starosti, nedoločenega poklica, po imenu Maks, ki je z bombardiranjem mesta izgubil naenkrat vse, mater, dekle, svoj dom in vse imetje. Po tem bombardiranju se znajde še tesneje povezan s stanovalcem iste hiše, izumiteljem gospodom Filipom, ki je prav tako nasprotnik Nemcev. Maks in Filip doživljata usodne trenutke po bombardiranju. Najprej obračunata z izdajalcem, ovaduhom, bednim Šerifom, ki nosi blokfirerju podatke o stanovalcih hiše, potem pa še z drugim izdajalcem, zlobnim Ivanom. Potem spustita s stolpa mestne hiše opeko na govornika ob pogrebni svečanosti za ubitimi veljaki stranke, slednjič pa končata med nacisti, ki sta jih na zborovanju napadla z brzostrelkami.

To bi bila v nekaj besedah oznaka romana, v katerem pa pisatelj prehaja od realistične pripovedi v umišljeni svet prividov in halucinacij. Toda Rozman je vse prevelik fabulist, vse preveč zna plesti zgodbe, predvsem pa vse prevelik realist, da bi se mu ta prehod v celoti posrečil. Dokler ostaja na trdnih tleh in dokler tke zgodbe in prikazuje usode posameznikov, ki so kolikor toliko realne, takrat je njegova pripoved mojstrska. Ko pa preide iz stvarnega fabuliranja v imaginarni svet, ko iz določenega slovenskega okupiranega mesta preide njegova pripoved v neko abstraktno okupirano mesto, ki trpi pod bombami in terorjem okupatorjev, takrat postaja njegova pripoved sicer vse močnejša obtožba nasilja, vojne, zla, toda obenem tudi kot literarna umetnina šibkejša. Zdi se kot da je avtor spremenil med samim delom svoj koncept in od romana, zasnovanega realistično, prešel vse bolj v svet vizije in simbolike. Tako se nam njegova pripoved zdi malce neenotna in roman skoraj razbit, čeprav je prehod iz prvega realističnega dela v drugi irealen del neopazen. Res pa je, da je celotni prvi del nekaka ekspozicija za miselne pisateljeve zaključke, ki jih izraža v drugem delu teksta in ki pomenijo nekako obsodbo zla, nasilja, strahot in poveličanje človeka, njegovega odpora in upora zoper vse zlo.

Lahko pa rečemo, da se je pisatelju njegov namen, ustvariti podobo vojnih stisk in stisk ljudi, ki jih preganja zlo, posrečil in da se je več ali manj uspešno lotil ne samo nove snovi, temveč tudi novih umetniških prijemov. Tako pomeni roman Ruševine ne samo zanimiv tekst iz okupiranega mesta ter roman o njegovih preganjanih ljudeh, temveč tudi nov pisateljev motiv in nekaj originalnega tudi v vsej slovenski literaturi iz vojnega časa.

Sl. Ru.

Knjige, o katerih poročamo, ima vedno na razpolago

Tržaška knjigarna

Ulica sv. Frančiška 20

Sopranistka Božena Ruk-Fočičeva iz Zagreba zelo uspešno nastopa v vlogi Eve v Wagnerjevi operi «Mojstri pevci». Ponovitev predstave je tudi danes popoldne

Nova zgodovina SZ

Znanstvena akademija SZ je sklenila izdati novo in objektivno zgodovino Sovjetske zveze, ki naj nadomesti vsa zgodovinska dela iz dobe Stalina in Hruščova. Novo delo v 12 zvezkih bo objavljeno novembra 1967 ob 50-letnici revolucije; pripravilo ga bo 270 eminentnih sovjetskih zgodovinarjev.

Po izjavi Akademije bo novo delo «izločilo vse napake v sovjetski zgodovinski literaturi tridesetih in štiridesetih let, ko Leninova vloga ni bila zadostno osvetljena, ko je bila Stalinova vloga pretirana in ko so bila imena drugih partijskih in državnih voditeljev ter vojaških osebnosti, samih herojev socialistične izgradnje, namenoma izpuščena».

Druga knjiga Grafenauerjeve Zgodovine slovenskega naroda

Potreba po moderni, s sodobnega vidika napisani zgodovini slovenskega naroda je očitna, saj takega dela na žalost danes ne premoremo. Zato smo pred letom toplo pozdravili prvo knjigo Zgodovine slovenskega naroda, ki se jo je lotila izdajati Državna založba Slovenije in ki jo je napisal univerzitetni profesor Bogo Grafenauer. Ta bo avtor tudi večine knjig, desetih ali dvanajstih, kolikor bo obsegala celotna izdaja slovenske zgodovine. Tako bo to doslej najobsežnejše zasnovano delo s področja našega zgodovinopisja. In verjeti smemo napovedim založbe, ki obeta, da bo to delo metodološko izčrpen in celovit pregled zgodovine slovenskega naroda, zajemajoč več kot tisočletno obdobje, od začetkov slovenske zgodovine pa do narodnoosvobodilnega boja in z njim združene socialistične revolucije naših dni. Obširna snov bo pri tem po posameznih knjigah razdeljena tako, da bo vsak zvezek več ali manj zaokrožena celota. Celotna zgodovina pa bo napisana tako, da ne bo namenjena samo zgodovinarjem in izobraženejšim bralcem, temveč je, oziroma bo, napisana kot poljudnoznanstveno delo, namenjeno širšemu krogu naših ljudi. Da pa je med našimi ljudmi ogromno takih, ki ne samo potrebujejo poljudno napisano in vsakomur razumljivo zgodovino našega naroda, temveč se tudi za zgodovinska vprašanja zanimajo, je na dlani. Skrbi nas le, če bo delo steklo po predvidenem programu, saj smo v enem letu dobili samo eno knjigo oziroma pravkar drugo, moralo pa bi jih iziti več. Ta skrb je upravičena toliko bolj, ker je ta zgodovina začela izhajati že pred nekaj leti pri založbi Kmečka knjiga, vendar pa je izšlo samo pet knjig, nato je delo zamrlo. Izdajo je nato prevzela Prešernova družba od te pa Državna založba Slovenije. No, glede na značaj založbe in glede na izkušenost njenih urednikov smemo upati, da bo delo steklo in da bomo v doglednem času le dobili celotno delo na naš knjižni trg. Avtorjeva zagotovila pa smemo tudi imeti za dovolj zanesljiva, saj uživa profesor Grafenauer ne samo ugled resnega znanstvenika, temveč tudi plodovitega pisca zgodovinskih del. Grafenauer pa bo napisal večino dela in bo manjši del zgodovine odpadel na druge znanstvenike.

Lani je torej izšel prvi zvezek Zgodovine slovenskega naroda, zdaj pa smo dobili drugi zvezek. Ta zvezek obravnava dobo zrele fevdalne družbe od uveljavljanja frankovskega fevdalnega reda do začetka kmečkih uporov. Snov je razdeljena na tri dele, ti pa seveda na poglavja. Prvi del nosi naslov: Konec notranje samostojnosti slovenskih kneževin. Uveljavljanje frankovskega fevdalnega reda. Drugi del z naslovom Nemško politično in kolonizacijsko osvajanje v dobi zrelega fevdalizma zajema čas nekako do XII. stoletja. Tretji del z naslovom: Nastanek mest in enotnega podložniškega razreda v drugem obdobju zrele fevdalne družbe. Politično združevanje slovenskih pokrajin zajema čas do XV. stoletja. Tako se knjiga zaključuje s poglavjem o prvih turških napadih na naše ozemlje. Knjiga je opremljena tudi s številnimi podobami, ki ustrezno dopolnjujejo besedilo. Seveda pa je druga knjiga le popravljena in dopolnjena izdaja enake knjige, ki je pred leti že izšla.

Omeniti moramo, da je Grafenauerjeva knjiga napisana zelo zanimivo in nikakor ne suhoparno ter se izredno lepo bere. Je tudi zelo jasno in razumljivo napisana in bo zato dobrodošla vsakomur. In ker je tudi okusno opremljena (oprema Jakica Accetto), bo izdaja dostojen okras vsaki knjižni polici.

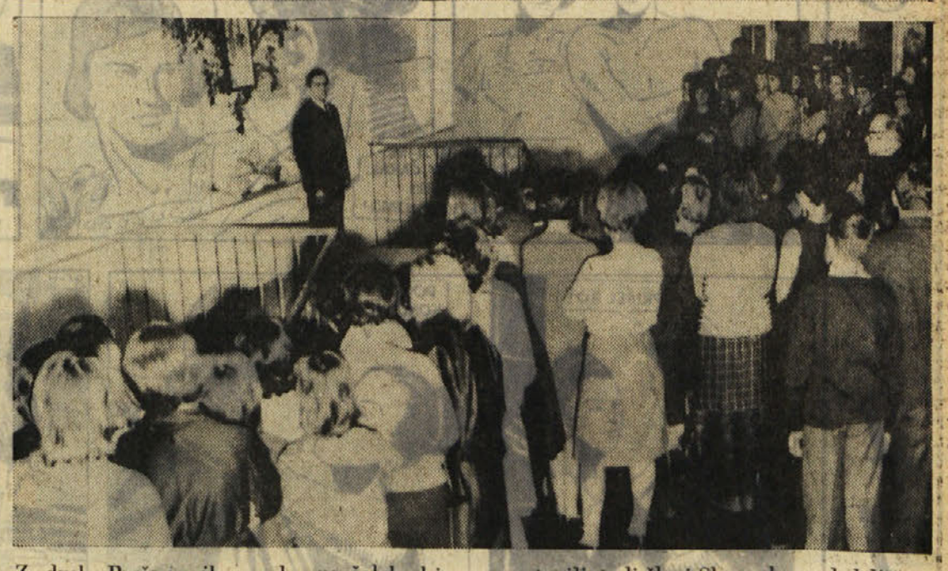

Z dveh Prešernovih proslav na šolah, kjer so nastopili tudi člani Slovenskega gledališča: (Zgoraj) Mira Sardočeva na proslavi na gimnaziji in (spodaj) S. Starešinič na učiteljišču

ALI JE TO REKLAMA ALI PA ŽIVČNA BOLEZEN?

Filmsko igralko Hedy Lamarr so zasačili pri kraji

V samopostrežnici je nakradla za 86 dolarjev blaga, obenem pa je imela v torbici ček za 14.000 dolarjev - V svojem prvem filmu je nastopila popolnoma gola - Uživa sloves «zbirateljice moških» - Šestero njenih mož

Hollywood ima vedno kako senzacijo. Zadnja je menda ta s filmsko zvezdo Hedy Lamarr.

Bilo je prejšnji teden, ko je prišla Hedy Kiesler-Lamarr v neko veliko samopostrežno trgovino v Los Angelesu, kjer si je z velikim zanimanjem ogledovala razstavljeno blago. Hedy je s svojo še vedno privlačno zunanjostjo in elegantno obleko takoj vzbudila zanimanje v trgovini. To sicer ni nič tako nenavadno. Saj ta filmska diva, kljub 51 letom, še vedno lepa in mikavna. Tu pa tam je kaj malega kupila, a nekaj drobnarije je spravila v torbo, ne da bi plačala. Toda bistro oko hišnega detektiva je kmalu opazilo čudno početje te elegantne dame. In ko je krenila potem k izhodu, se ji je približal in jo nadvse vljudno naprosil, naj gre z njim v pisarno. Tam so jo preiskali in potegnili iz njene torbe ogledalca, glavničke, ogrlico iz steklenih biserov, nalivno pero in še nekaj podobne drobnarije. Vsega za 86 dolarjev vrednosti. Hkrati pa so našli v njeni torbici tudi ček za 14.000 dolarjev.

Dama je protestirala in prosila, ponujala denar, a vse zaman. Vodja trgovine je poklical šerifa, ki je brž vzel vso zadevo v roke. Brez odlašanja je odvedel elegantno Hedy v zapor.

Medtem pa so za ta dogodek izvedeli že tudi novinarji. Prihiteli so tja in začeli zbirati novice. No, od igralke same niso mogli kaj prida izvedeti. Bila je namreč vsa iz sebe in ni ji bilo do tega, da bi novinarjem odgovarjala na njihova vprašanja.

Hedy Lamarr je rešil iz neprijetnega položaja šele nie odvetnik, ki je plačal 550 dolarjev varščine, da so igralko izpustili na začasno svoboto.

Novinarji pa so vendarle ujeli nekaj malega. Dovolj, da morejo o dogodku precej pisati. Igralki je namreč v vsem tistem direndaju ušlo nekaj besed: «To je nesporazum! Saj sem vendar pripravljena plačati! V drugih trgovinah so mi to dovolili!»

Seveda, v drugih trgovinah so jo najbrž že poznali in so temu primerno ravnali. Brž ko se je prikazala v lokalu, je stopil za njo uslužbenec, ki je neopazno «beležil» vse njene «nakupe». No, in ko se je obrnila, da bi odšla, so ji pri izhodu nadvse vljudno povedali znesek, ki jim ga dolguje. S tem je bila zadeva za obe strani zadovoljivo urejena.

Hedy Lamarr pa ni začela razburjati duhov šele sedaj. Že od mladih nog je bila hudo svojeglava in sila muhasta. Nekoč je nosila Hedy priimek Kiesler, kajti nje oče je bil eden najbogatejših bankirjev na Dunaju. Ker je bila Hedy zelo lepa deklica, so bili starši vanjo slepo zaljubljeni. Nikoli ji niso ničesar odrekli. Zaradi njene lepote so ji pravili tudi «Sneguljčica». In čim bolj je rasla, tem večje so postajale tudi njene zahteve in njene muhe. Znani dunajski gledališki režiser Maks Reinhardt, h kateremu je nekaj časa hodila v igralsko šolo, je o njej rekel, da je prav gotovo najlepša deklica na Dunaju, «če ne celo v vsej Avstriji.»

Prvo razburjenje v javnosti je Hedy povzročila, ko ji je bilo komaj 18 let. Nastopila je v filmu Ekstaza. V nekem prizoru v tem filmu se pojavi popolnoma gola. Takrat je bilo tako dejanje vsekakor zelo drzno. Zato so se v «boljši družbi» nad tem silno zgražali. A mlada Hedy si zaradi tega ni delala posebnih skrbi. S tem je namreč vzbudila pozornost filmskih producentov.

Toda, še preden je nastopila to «veliko pot», se je poročila. Njen prvi mož je postal Fritz Mandl, lastnik največje avstrijske tovarne za orožje. Kaže pa, da mladoporočenca nista imela enakih nazorov o zakonu. Mandl je namreč hotel imeti svojo lepo ženo samo zase. Še na misel mu ni prišlo, da bi ji dovolil kakršno koli razkazovanje v filmu. Zaradi filma Ekstaza je bil nanjo hudo ljubosumen. Ogromne zneske je potrošil za odkup vseh posnetkov tega filma. Vendar pa se mu ni posrečilo «spraviti s sveta» ta film. Seveda, ko pa ni odkupil originala. In tako so se od časa do časa pojavljale zdaj tu zdaj tam nove kopije.

Hedy pa ni bila ženska, ki bi se sprijaznila z vlogo resne in umirjene zakonske žene in gospodinje. Želela si je družbe, slave, življenja. Nje mož pa jo je zapiral v svojem domu. Ta dom je bil sicer zelo udoben in razkošen, toda bil je kot zlata kletka...

In tako mu je nekoč ušla. Pobegnila je iz Avstrije skozi Švico in dalje — v Hollywood.

Tam je dobila svoje filmsko ime Lamarr.

V začetku ji sicer v novem okolju ni šlo vse tako kot si je predstavljala. A polagoma je vendarle prodrla in so jo filmski producenti jeli ceniti. Da se je to zgodilo pa gre največja zasluga njeni izredno privlačni in lepi zunanjosti, ki se je precej razlikovala od lepote takratnih hollywoodskih lepotic. In tako je ta dunajska deklica nizala uspeh za uspehom, vzpenjala se je vedno više na lestvi filmske slave, s tem vred pa so rasli tudi njeni honorarji.

Kmalu po prihodu v Hollywood je dosegla ločitev od Mandla. Vendar pa ni ostala sama. Kmalu zatem se je drugič poročila. Njen mož je sedaj postal filmski producent in pisatelj Gene Markey. A tudi ta zakon je Hedy kaj kmalu razočaral. O drugem možu je nekoč dejala tole: «Gene je imeniten fant, a je preveč zaposlen in preveč razumski. Z menoj je govoril strašno učeno, da sem ga le s težavo razumela. In ko sem pri tem jela zehati, se je ujezil. Tako sva se začela prepirati.» Zaradi večnih nesoglasij sta šla vsaksebi.

Hedy je imela okoli sebe vedno cel roj občudovalcev. Povsod so jo oblegali, kamor je šla, so jo spremljali. Laskali so se ji in se ji prilizovali. In ona je uživala.

Hedyn tretji mož je bil angleški igralec John Loder. Iz tega zakona ima sina in hčerko. A kljub temu se ta zveza ni obdržala. Hladni in umirjeni John je bil kaj malo primeren za živahno, temperamentni in življenja željno Dunajčanko. Tudi ta zveza se je razdrla.

Po četrtem zakonu s Švicarjem Teddom Staufferjem, se je Hedy leta 1952 še petič poročila. To pot jo je peljal na svoj dom teksaški petrolejski magnat Howard Lee. Še vedno lepa in privlačna Hedy, a že zrela žena, je odslej manj nastopala v filmih. Zato se je vdala v to, da se bo odslej posvečala bolj možu in domu. A tudi ta zakon ni dolgo trajal. Čeprav je bil Lee milijarder, bi ga s svojimi pretiranimi zahtevami kmalu spravila do propada. Čeprav je ob ločitvi dosegla od moža, da ji je moral plačevati mastno vzdrževalnino, ni ostalo pri tem. Saj ni mogla biti brez moške družbe. In zato je seveda izgubila tudi tri tisoč dolarjev, ki jih ji je plačeval vsak mesec Lee.

Šesti mož te vihrave ženske je bil Lewis Boles, odvetnik v Los Angelesu. Ločila sta se lanskega leta.

Sedaj je Hedy Lamarr sama.

Kaj bi se čudili, če njeni živci niso vzdržali takega življenja! Vse življenje je hlepela samo po užitkih. Življenjske slasti si je privoščila «s polno žlico». A sedaj morda uživa vse češče alkohol, mamila...

S. A.

Prizor iz sedmega nadaljevanja TV priredbe «Davida Copperfielda»: zakonska sreča Davida (Giancarlo Giannini) in Dore (Laura Efrikian) bo kratkotrajna. Kot lahko v našem sestavku preberete, igralec Giancarlo Giannini še ni prebolel ljubezenskega razočaranja, Laura Efrikian pa je zaročena z mladim pevcem Giannijem Morandijem

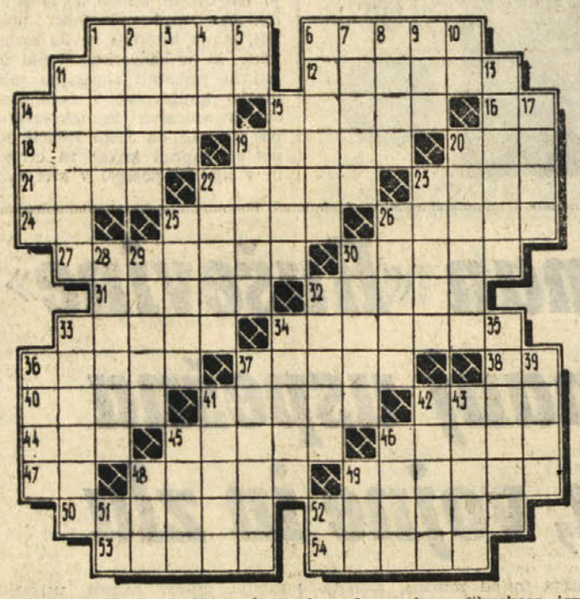

VODORAVNO: 1. orodje za kopanje, 6. mestna ptica, 11. ravsanje, 12. poslanec, ogledník, 14. močna vzpenjalka, 15. veliko listnato drevo s črnkastim lubjem, 16. tuj dvoglasnik, 18. opažna ploščica, 19. majhen avstralski medved, 20. katran, 21. sršenar, 22. zelo strupena tropska kača, 23. osvežujoča pijača, 24. kratica mednarodne humanitarne organizacije, 25. neurejenost, 26. gostišče s prenočišči, 27. kopališče pri Kopru, 30. ime ukrajinskega pesnika Ševčenka, 31. slovenski pisatelj (Janez, «Bobri»), 32. kovina, ki jo je človek spoznal takoj za zlatom, 33. ime sovjetskega šahovskega velemojstra Spaskega, 34. sovjetski revolucionar, predsednik prezidija vrhovnega sovjeta ZSSR do leta 1946 (Mihail Ivanovič), 36. glavno mesto francoskega departmaja Pas-de-Calais, 37. veletok v centralni Aziji, 38. kratica za «akademski klub», 40. pogodba, dogovor, sporazum, 41. rimski cesar, ki je posinovil Trajana, 42. navihanke, premetenke, 44. skrajšano žensko ime, 45. opera nemškega skladatelja Flotowa, 46. najvišji vrh zahodnih Julijcev, 47. latinski predlog, 48. popularna Puccinijeva opera, 49. vzorčasta tkanina za prte in prtiče, 50. zaničljiv izraz za prebivalca ZDA, 52. sodobni slovenski pesnik (Janez), 53. začetek tekme, 54 dolžinske mere.

NAVPIČNO, 1. kraljeva insignija, 2. pobočje, obronek, 3. koralni otok, 4. lučaj, 5. kratica za «poštni predal», 6. ime že umrlega francoskega filmskega igralca Philipa, 7. rastlina zajedalka, ki uspeva na drevju, 8. pega, maroga, 9. konica, 10. kemični znak za barij; 11. neznatna poškodba kože, 15. glasbeni inštrument, 17. mejno gorstvo dveh celin, 19. muslimanska verska knjiga, 20. velika skupina uralo-altajskih narodov, 22. sovjetski šahovski velemojster (Paul), 23. podzemeljski del rastline, 25. jugoslovanski filmski igralec (Antun), 26. učenjak, modrijan v Orientu, 28. ptica iz družine plovcev, 29. merska enota za zlato in dragulje, 30. muza gledališča, 32. slikarska potrebščina, 33. vinsko žganje, konjak, 34. vstopnica, 35. nemški fašist, 36. glavno mesto Samojskega otočja, 37. zbor treh pevcev ali igralcev, 39. grofija v južni Angliji, 41. predsednik ZAR, 42. pastirska staja po planinah, 43. največje jezero na Laponskem, 45. važno živilo, 46. nemški idealistični filozof, začetnik kriticizma (Immanuel), 48. kratica za razstrelivo trinitrotoluol, 49. ameriška filmska igralka (Sandra), 51. igralna karta, 52. okrajšava za tisočinko metra.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. prošek, 7. delikt, 13. ramazan, 15. Vinodol, 16. adar, 17. Loren, 19. koma, 20. din, 21. kindžal, 23. lek, 24. oo, 25. Irka, 26. aras, 28. na, 29. makao, 31. atest, 33. Keres, 34. del, 37. ekran, 39. eta, 40. Olivier, 43. ata, 44. Negotin, 46. sladkor, 48. Trojane, 49. Tinkara.

KDO JE NOVI LJUBLJENEC TELEVIZIJSKEGA, PREDVSEM ŽENSKEGA, OBČINSTVA

Giancarlo Giannini, fant z žalostnim pogledom hudo razočaran v ljubezni

Mladi «David Copperfield», alias Giancarlo Giannini, je lahko zadovoljen: s prvo zahtevnejšo gledališko vlogo si je pridobil priznanje kritikov, s prvim nastopom na televiziji pa je osvojil srca in simpatijo širokega občinstva

Nenadoma in nepričakovano se je pojavil ta štiriindvajsetletni mladenič na straneh časopisov. Novinarke ga opisujejo z ljubečimi besedami in na skritem morda tudi one sanjajo o njegovih «čudovitih očeh z žalostnim pogledom», tekmujejo, katera ga bo lepše opisala («Moderni Romeo», «James Dean šestdesetih let») in še preden izroče rokopis uredniku, vedo, da bo njihov prispevek najbolj bran v tisti številki.

Giancarlo Giannini, trenutno najbolj priljubljeni igralec na polotoku, se dobro zaveda, da so sedanji trenutki odločilni za njegovo kariero: mlad je še, na prvi stopnički do prestola, zato potrpežljivo odgovarja na postavljena vprašanja in skrbno pazi, da je v vsakem odgovoru čutiti, kako je skromen, dobrodušen in nežen.

Prvič sva se srečala na zakuski, ki je sledila rimski premieri Vergove tragedije «Volkulja», z Anno Magnani v glavni vlogi, v kateri je tudi Giancarlo imel pomembno mesto. (Takrat še ni bilo na TV programu «Davida Copperfielda», Giancarlo je bil znan le gledališki publiki, ki ga je videla kot Romea v moderni priredbi Shakespearove tragedije Romeo in Julija»). Kar me je najbolj presenetilo pri tem nadarjenem igralcu, je bil njegov nemir — neprestano se je vrtel in prestavljal, pil konjak in jedel sendviče, gledal prvega, poslušal drugega in odgovarjal tretjemu, mečkal na pol pokajeno cigareto in švigal z očmi. Kdaj pa kdaj se je tudi nasmehnil, zasmejal, a koj utihnil. Iz vsega navedenega sem kmalu zaključil, da je Giancarlo «poseben tip», ki bo «vžgal» in prepričan sem bil, da bom o njem še moral pisati, čeprav nisem vedel, kdaj se bo to zgodilo — že čez en mesec ali čez eno leto.

Giancarlo je od svojih deških let čutil, kako mu je v notranjosti gorel neki čuden ogenj, ki je hotel mogočno zaplapolati na odrskih deskah, toda strogi in praktični oče ni hotel slišati o nobenem gledališču. Na sinovo neprestano moledovanje je brundal: «Teater? Šola, šola, delo; kakšno igralstvo neki!» Celo mama, ki je sinčka rada gledala, ko je na šolskih proslavah deklamiral Leopardijeve in Dantejeve verze, je bila gluha za njegovo vročo željo.

«Postal sem elektromehanik» pripoveduje Giancarlo, «toda usoda je hotela, da sem se kot električar zaposlil prav pri neapeljskem «Malem gledališču». Ure in ure sem prisostvoval gledališkim vajam in nisem se hotel sprijazniti z resnico, da bom vse življenje izza kulis koprnel in usmerjal reflektorje na prizorišče. Tako sem se nekega lepega dne pojavil pred režiserjem, v eni sapi zdrdral, kar mi je težilo srce, dobil vlogo v neki tragediji Tennesseeja Williamsa, nakar so me poslali v Rim, kjer sem uspešno prestal sprejemni izpit in se vpisal na akademijo za igralsko umetnost.» V Rimu je Giancarlo ostal dve leti. Kakšno življenje, «ragazzi»!

Dobival je 40.000 lir mesečne štipendije in se ni pritoževal: zaradi garderobe ni imel problemov, v Rimu je podnebje milo — zadostovale so žametne hlače in volnen pulover, hranil (kako pomembna beseda, kajne?) se je v samopostrežnih restavracijah, knjig ni kupoval, ker je študiral v knjižnici, časopise je pregledal v baru, medtem ko je «zajtrkoval kapučin», za stojišče v gledališču je bilo vedno nekaj na strani, za kino — vedno se je našla kaka zlata duša, ki ga je povabila s seboj, sladoled... kaj sladoled, človek si poteši žejo tudi s kozarcem mrzle vode, v Rimu je toliko fontan!...

«Zakaj sem po dveh letih zapustil akademijo? Preprosto, dobil sem ponudbo iz Firenc. Začutil sem, da je priložnost ugodna in brž odšel v Firence, kjer sem podpisal pogodbo z gledališčem «Piccolo». Mislim, da nisem grešil. Nasprotno!»

Pritrdil sem mu. Pod režijskim vodstvom Franca Zeffirellija je dal življenje moderni priredbi Shakespearovega «Romea», za kar je bil pred dvema letoma v Parizu nagrajen kot «najbolj moderni Romeo v zgodovini Shakespearovega gledališča», v domovini pa so mu lansko leto podelili pokal Maria Rive, s katerim italijanska TV nagrajuje «umetnike, ki so v tekočem letu opozorili nase in bili v središču kulturnega zanimanja». Po «Romeu in Juliji» je sledila «Volkulja», nato «David Copperfield».

«Če mi je ‚David Copperfield' všeč? Pa še kako! Tri mesece, kolikor je trajalo snemanje, sem Davida doživljal, ga čutil v sebi in povsod mi je stal ob strani. Zato sem resnično vesel, ker ga je tudi publika tako lepo sprejela. Žal mi je samo za tiste... solze, ki jih gledalci pretakajo pred televizorjem, a jim zagotavljam, da se bodo pred zaključkom zgodbe — le oddahnili.»

Trenutek se mi je zdel ugoden in vprašal sem ga, kako rine v «privatnem življenju». Giancarlo je začutil bodico v mojih besedah, zato mi ni odgovoril. Oči so mu zadobile žalosten lesk, ko se je zamislil predse. Z roko si je šel čez lase in potem zamahnil v zrak, kakor bi hotel zapoditi privid, ki se je vrinil med nju. Čeprav ni spregovoril, sem uganil, da še vedno misli na tisto živahno, razposajeno deklico iz Neaplja, ki mu je ukradla srce, a se je kljub temu poročila z drugim, ker ji Giancarlo takrat še ni mogel nuditi brezskrbnega življenja.

«Pogum, David Copperfield!» sem ga udaril po ramenih, «svet je poln lepih deklic, ozri se naokrog! Eh, če bi jaz bil David Copperfield...»

BRANKO VATOVEC

Veljaven od 13. do 19. februarja

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Zaradi nekega negativnega vpliva bodo nastale laži, motnje v čustvenem življenju. Med torkom in četrtkom boste zaskrbljeni zaradi nekih sestankov. Prav bi bilo, da bi uredili nekatere praktične vsakdanje zadeve.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V čustvenem življenju bodo končno prišli bolj mirni dnevi. Venera prinaša razjasnitve in razumevanje. Kdor je še sam, naj se pazi pred vsiljivostjo oseb drugega spola. Z novimi znanci bodite čimbolj prijazni. Uresničili boste vse načrte.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) V čustvenih zadevah skušajte se koncentrirati. Prerešetajte nekoliko svojo vest, pa boste ugotovili vzroke nezadovoljstva in sporov z življenjskim tovarišem. Posvečajte več pažnje skrbem in vprašanjem osebe, ki vas ima rada.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Zelo razgibani dnevi, toda morala bo visoka. Koncentracija planetov vas bo nekoliko razdražila, mnogim pa bo prinesla tudi prijetne novosti. Imeli boste obilo zadoščenja od prijateljev, ki bodo sprejeli vaše ideje in načrte.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) V srčnih zadevah se boste bolje razumeli s svojim partnerjem. Ostalo pa bo še nekoliko negotovosti. Čas je ugoden za nova srečanja, za obiske in za družabno življenje. S svojci in starimi prijatelji se boste popolnoma razumeli.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Čustveno življenje bo zelo razgibano in niso izključene manjše skrbi. Od vas je odvisno, ali se bo ozračje pomirilo in ali bo vladala sloga. Sprejmite vabilo na obisk. Vaš gospodarski položaj bo naravnost sijajen.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Ta teden utegnejo nastati nesporazumi zaradi različnih značajev. Nenadoma boste začeli dvomiti glede ljubljene osebe. Da se pomirite, pojdite v družbo prijateljev. Skušajte opraviti čimveč svojega dela, saj je sedaj ugoden čas za to.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Za zaljubljence je to čas velikega soglasja in sreče. Tudi same osebe bodo lažje našle sorodno dušo. Osebe, ki so že vezane, bodo poglobile svoje odnose. Ne zanemarjajte prijateljev, ki vam lahko dajo koristne nasvete.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Potrebni ste topline in romantičnih čustev in če se boste potrudili, boste uresničili svoje želje. Bodite bolj elastični in kažite več razumevanja za potrebe osebe, ki vas ima rada. Na delu se izogibajte prepirom.

KOZOROG (od 21. 12. do 19. 1.) Čustveni položaj je zelo prijeten zaradi dobrodošle družbe in izrazov ljubezni. V družini bo vladalo popolno soglasje, zato izkoristite ta čas za uresničenje raznih načrtov. Ne zanemarjajte čisto osebnih zadev.

VODNAR (od 20. 1. do 19. 2.) Na splošno boste živeli v dvomih. Čustva osebe, ki vas ima rada, vam pojdejo nekoliko na živce. Toda vsega ste krivi vi sami. Ne smete vedno vsiliti svoje volje. V družbi boste s svojo duhovitostjo želi velike uspehe.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Čustveno življenje vam bo prineslo mnogo zadoščenja. Neko novo poznanstvo vas bo spravilo malce iz tira, toda v prijetnem smislu. Ne bodite preveč nezaupljivi in skušajte pokazati svojo boljšo stran. Preberite kako lepo knjigo.

iz naših krajev

MOTIV IZ ZGONIKA (Foto M. Magajna)

V Nabrežini so tudi proslavili Prešerna

Tudi nedeljska Prešernova proslava je izpričala, kako se naši mladi nabrežinski prosvetni delavci zavedajo svojih nalog. Pripravili so nam takšen spored, da je prišel vsakdo na svoj račun. Spored je najprej zajel življenje našega pesnika — vodnika, kar so dopolnile recitacije nekaterih njegovih pesmi. Tako je stal pred nami lik oblikovalca naše lepe in vsebinsko bogate besede, ki nas častno zastopa in uvršča med kulturne narode.

Starše naše mladine zaskrblja vprašanje strokovne izobrazbe na ustreznih strokovnih šolah. Država stavi glede strokovne zaposlitve določene pogoje, po drugi strani pa nam Slovencem ne nudi možnosti, da bi si naši otroci te pogoje pridobili. V take razmere smo zašli po krivdi uprave, ki ji ni mar za nas in naše interese, pa naj so ti takšni ali drugačni. Tako navadno ravnajo z državljani, ki preveč mirno in vdano vršijo svoje državljanske dolžnosti. Vemo, da se zna merodajna gospoda opravičevati, stvar natezati, stakniti zapreke itd., a naših pravic ne morejo vtakniti v miznico pozabe.

Prosek in Kontovel sta dostojno počastila pesnikov spomin

V petek zvečer sta se tudi Prosek in Kontovel hotela oddolžiti spominu velikega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. V kino dvorani na Kontovelu se je zbralo zelo veliko ljudi iz obeh vasi, tako da je bila dvorana popolnoma zasedena. Deloma je pritegnil ljudi nastop obnovljenega otroškega pevskega zbora, deloma domači moški zbor, ki že sam po sebi predstavlja privlačnost ne le za domači kraj, pač pa za vse naše področje; deloma pa zvablja naše ljudi na tovrstne prireditve že sama zavest in ponos na lastno kulturo, kateri je v precejšnji meri postavil temelje prav France Prešeren.

Program je bil dokaj obsežen. Najprej je nastopil otroški pevski zbor, ki je pod vodstvom Ivana Sancina zapel tri pesmi: «Bele snežinke», «Burja gode kakor črmlji» in «Skoči v kolo».

Nato je predsednik Slovenske prosvetne zveze dr. Robert Hlavaty spregovoril o Francetu Prešernu in o njegovem pomenu v slovenski kulturi in zgodovini na splošno.

Sledile so recitacije nekaterih Prešernovih poezij. Mala Ksenija Majovsky je recitirala «Vrbo», Boženka Štoka je recitirala najprej «Strunam», nato še «Dekletom». Nadja Štoka pa «Slovo od mladosti». Dora Škrk, ki je že večkrat nastopila na raznih prireditvah, je zapela Prešernovo «Nezakonsko mater».

Sledil je nastop Zvonke Guštin in Staneta Raztresena, ki sta recitirala «Neiztrohnjeno srce», Stane Raztresen pa je na koncu sam podal «Uvod h Krstu pri Savici».

Zelo bogat in dobro pripravljen program je zaključil domači moški pevski zbor, ki je pod vodstvom dirigenta Ignacija Ote zapel najprej kantato Ignacija Ote «Devin», nato narodno «Vrtec ogradila bodem»; sledila je Vasilija Mirka «Na trgu», nato «Temna noč» v priredbi Ignacija Ote in še Venturinijeva priredba «Nocoj, pa oh nocoj». Na koncu je zbor zapel Vrabčevo «Zdravljico».

Kakor smo že omenili, je bil program zelo dobro pripravljen in je bila prireditev na veliki višini, vsekakor na ravni, ki je dostojna za proslavitev Franceta Prešerna v vaci, ki tako neutrudno in požrtvovalno nadaljuje staro tradicijo prosvetne dejavnosti.

Podeželan o nedeljskem koncertu GM

Ta dopis je pravzaprav posnetek misli okoličana - deželana o nedeljskem koncertu Glasbene Matice v Kulturnem domu, ki želi, da se objavijo.

«Kot veste, sem preprost človek, navezan bolj na roke kot na glavo. Vendar nekaj dela tudi ta, a bolj v prostem času. Imam pa to lastnost — žena ji pravi bolezen — da že od mladosti ljubim glasbo, pa naj je ta vokalna ali inštrumentalna. Vem, da nisem v tem kakšna izjema, ker je večina Slovencev pevsko nagnjena. Z mano je bilo tako, da se nisem mogel z glasbo seznaniti. Čutim pa njeno skrivnostno moč, ki izredno učinkuje name. Zdi se mi, da močno greši, kdor misli, da preprosti ljudje ne razumejo glasbe in ne morejo uživati njene lepote. Izkusnje pravijo prav narobe. O tem sem se že večkrat prepričal iz razgovora s sosedi in znanci. Smem trditi, da dosti naših ljudi zna glasbo uživati takò in celò še bolje kot marsikateri izobraženec, le da ne zna tega tako izraziti. Jaz vem, kdaj je kakšen koncertni nastop uspel. Če me zniba v prijetno razpoloženje, pomeni, da je bilo izvajanje dobro. Najbolj so mi po volji pesmi veselega značaja, naše narodne pesmi, mogočne zborovske skladbe. Takšni so menda vsi Slovenci.»

«Če le morem, se udeležim takih prireditev, še posebno takšne, kot je bil nedeljski koncert Glasbene Matice v našem Kulturnem domu. Bil sem radoveden, kako daleč je že prikorakala G.M. in želel slišati ljubljanskega violinista - virtuoza Bravničarja. Kot sem bil pred začetkom koncerta nervozen, tako sem se že po prvem izvajanju blaženo umiril. Izvajanje mi je tako ugajalo, da bi bil na koncu najraje zavriskal. Zdelo se mi je kot bi se bila dirigent Kjuder in violinist Bravničar zlila v eno dušo. Dvorana je bila častno zasedena.»

«In tretjič: vse to se je vršilo v slovenskem Kulturnem domu. Mislim, da je to velikega pomena. Fašizem je že računal z našo smrtjo; samo naš upor in naše krvave žrtve so nas tega rešile in omogočile, da smo po vojni začeli obnavljati naše na vse strani zdrobljeno življenje. Pokazali smo sosedom in drugim, da nismo za samo staro železo. Saj nam to tudi priznajo, a le na tihem in ne z dejanji. A se mi zdi, da se bo to spremenilo. Mi pa korakajmo naprej v prid naše usode. Pri tem pa mislim tudi na deželo. Dosti naših krajev je kulturno-prosvetno še mrtvih, ker ne vedo, kaj to za nas pomeni. Na nedeljskem koncertu sem videl dosti mladine. Kako me je to razveselilo! Nanjo računamo tudi pri tem delu na vasi.»

«Pa še to rečem: Bravničar, naš rojak Kjuder in drugi takšni delavci pomenijo za nas zlata zrna.»

Mislimo, da so enakega mnenja vsi tisti naši ljudje, ki ljubijo glasbo, naš rod in naš napredek.

Kakor poročamo, je bila v petek zvečer na Kontovelu zelo lepa Prešernova proslava, na kateri je obnovljeni otroški zbor pod vodstvom Ivana Sancina zapel tri pesmi

Recitatorji, ki so sodelovali na proslavi

Nekaj mladih Boljunčanov, ki so sodelovali v programu Prešernove proslave, ki je bila v torek zvečer v domači kino dvorani

Po dolgih letih je v Boljuncu ponovno oživel pevski zbor, ki je pod vodstvom Draga Žerjala na Prešernovi proslavi zapel nekaj pesmi

Boljunčani so v torek zvečer na Prešernovi proslavi do zadnjega kotička napolnili domačo kino dvorano

POKRAJINSKI VETERINARSKI URAD SPOROČA

Široka akcija za zatrtje goveje TBC in bruceloze

Stroške za akcijo bo krila država, ki bo prispevala tudi za kritje škode, ki bi jo utrpel prizadeti živinorejec - V treh letih bo naša pokrajina sanirana

Pokrajinski veterinarski urad v Trstu sporoča, da se bo v kratkem začela akcija za izločitev tuberkuloze in bruceloze med govedom v naši pokrajini. Akcija se bo vršila v smislu predpisov zakona štev. 615 od 9. junija 1964. Namen profilaktičnega načrta, ki ga je bila pred časom pripravila pokrajinska komisija in ga nato predložila ministrstvu za zdravstvo, je v tem, da se omenjeni bolezni med govedom v naši pokrajini povsem zatreta.

Znano je, da je tuberkuloza pri govejih živinah po eni strani škodljiva, po drugi pa tudi nevarna. Predvsem prinaša velikansko škodo. Tako računajo, da ima italijanska živinoreja na leto samo od nje okoli tri milijarde lir škode. Vkolikor bi to ne bilo dovolj, je ta bolezen hudo nevarna tudi za zdravje ljudi, ker se kal bolezni z mlekom, mlečnimi izdelki in mesom bolanih živali more prenesti tudi na človeka.

V smislu pripravljalnega načrta bodo v letošnjem letu pregledali v naši pokrajini okoli 50 odst. živine. Pregled bo obvezen in se ga bodo najprej lotili v tistih občinah, kjer je tuberkuloza pri govedu najmanj razširjena. S tem se bodo ustvarila sanirana področja za vzrejo zdrave živine, ki bo nadomestila zaradi bolezni izločeno živino.

Nato se bo akcija nadaljevala na področjih, kjer je bolezen bolj razširjena.

Sredstva za izvedbo tega načrta bo krila drzava. Veterinarske preglede živali po hlevih bodo vršili veterinarski izvedenci, in sicer v skupinah vsaj po dva veterinarja, med katerima bo moral vsekakor biti občinski veterinar. Lastnikom bolanih govedi, ki jih bodo morali dati v zakol, bo izplačanih 80 odst. razlike v vrednosti med ceno zaklanega goveda in vrednostjo, ki bi ga isto govedo imelo, če bi ostalo živo. Ta razlika ne bo smela prekoračiti 60.000 lir za posamezno izločeno govedo. Vendar pa velja ta omejitev le za tiste živinorejce, ki imajo več kot deset glav živine v hlevu, dočim bodo živinorejci z manjšim številom živine dobili vseh 100 odst. že omenjene razlike med ceno zaklanega goveda in vrednostjo goveda, če bi ostalo živo.

Da bi pa prizadeti živinorejec mogel dobiti omenjeno odškodnino bo moral bolano žival zaklati v roku šestih mesecev od ugotovitve bolezni in nato v najslednjih 60 dneh nabaviti novo zdravo žival in to iz hlevov, ki so bili priznani, da ni v njih tuberkuloze ali bruceloze.

Glede tega je vredno poudariti, da se je Gročana (v Dolinski občini) že pred časom in v najbolj ugodnih pogojih opredelila za takšno profilaktično akcijo in je zato danes uradno potrjena kot področje brez tuberkuloze med govedom, kar vsekakor vpliva na ceno njene živine. Omenjeni zakon 615 predvideva tudi valorizacijo mleka in mlečnih izdelkov iz krajev, ki so bili prizani kot sanirani.

Z akcijo proti tuberkulozi med govedom se bo vršila tudi akcija proti brucelozi, vendar z razliko, da ta pregled ne bo obvezen in da predvideva le olajšave pri morebitnih laboratorijskih pregledih in izvidih.

Bruceloza ni tako huda bolezen, kot je tuberkuloza. Je pa tudi ta škodljiva, ker povzroča pri kravah splave, sterilnost, zmanjšanje količine mleka itd. Hkrati pa je nevarna tudi za človeka, ker se je more nalesti tudi človek, in sicer zaradi stika z bolno živaljo, ali pa tudi preko mleka, odnosno mesa. V naši pokrajini pa je bruceloze, kot je dokazal pregled leta 1960, zelo malo.

Datum, kdaj se bo ta akcija začela, še ni znan. Živinorejec pa se nanjo lahko že sedaj pripravi in to n.pr. s tem, da ne kolje, ali daje v zakol prirastka, torej mladih telic, ki jih bo lahko redil, ali v bližnji prihodnosti prodal živinorejcem, ki bodo morali dati v zakoj svoje bolne krave. Kar zadeva te možnosti, bodo mogli prodati telice ne le živinorejci s področij, ki so bila že priznana kot zdrava, pač pa tudi posamezni živinorejci z drugih področij, ki te kvalifikacije sicer še nimajo, pri katerih pa doslej med pregledi niso ugotovili tuberkuloze.

Država bo, kot vidimo, s prispevki pripomogla k temu, da bodo živinorejci čim manj oškodovani. Ti pa se bodo morali podvreči določenim omejitvam in disciplini, da bi se preprečila morebitna ponovna okuženja živine, odnosno hlevov, ki so bili že sanirani. S tem v zvezi člena 19 in 21 ministrskega dekreta od 11. marca 1965 o «profilaktičnem načrtu za govejo tuberkulozo» prepovedujeta:

1. Uporabo cepiv, terapevtičnih ali profilaktičnih sredstev proti tuberkulozi, kakor tudi kakršno koli sredstvo, ki bi potvarjalo rezultate zdravstvenih poskusov.

2. Izvedbo tuberkulinskega poskusa, če ta ni bil predhodno odobren s strani pokrajinskega veterinarja.

3. Krmljenje živali z mlekom in mlečnimi izdelki, ki izhajajo od živine, ki uradno ni bilo ugotovljeno, da je zdrava. To velja tudi za mleko in mlečne izdelke, ki bi jih nabavili v mlekarnah in sirarnah, ki še niso bile uradno priznane kot sanirane.

4 Goniti živino na pašo, kjer ni zagotovljena popolna ločitev od goved, ki še niso bila uradno priznana kot zdrava.

5. Zaposlitev osebja, ki boleha za tuberkulozo.

6. Nabaviti živino, ki ni uradno priznana kot zdrava, za kar je potrebno ustrezno spričevalo.

Poleg gornjih predpisov in omejitev veljajo še predpisi v zvezi z brucelozo. Glede tega velja, da more živinorejec nabaviti le živino, ki je bila pregledana in za katero je bilo ugotovljeno, da nima bruceloze. Če pa živinorejec kupi govedo v tujini, ni dovolj le uradno veterinarsko spričevalo, da je govedo zdravo, pač pa mora v 30 dneh po uvozu v tujini kupljeno govedo podvreči veterinarskemu pregledu, tako kar zadeva tuberkulinski poskus, kakor tudi kar zadeva tuberkulozo in brucelozo.

V kolikor se bodo živinorejci poslužili vseh teh možnosti in držali omenjene discipline, pokrajinski veterinarski urad računa, da bo v treh letih vsa naša pokrajina tudi uradno priznana kot sanirana, kar zadeva govejo tuberkulozo in brucelozo.

STARA KORENIKA IZ SALEŽA

80 let Amalije Škrk

Pred dobrim tednom — 3. t.m. — je praznovala svoj 80. rojstni dan Amalija Uršič, vdova Škrk iz Saleža. Slavljenka ni po rodu iz Saleža, ker se je rodila v Brjih pri Gorjanskem, od koder je prišla v Salež in se poročila z Alojzem Škrkom, toda v Saležu jo imajo za svojo, saj živi tu že skoraj 60 let.

Komaj je Amalija končala šolo, je morala za delom. Svoje matere ni niti poznala, ker ji je zelo zgodaj umrla. Ker na domu ni bilo bogastva, je morula že v zelo mladih letih odhajati v okoliške vasi, kjer je opravljala razna domača in poljska dela, da se je s tem preživljala in celo pomagala domačim. Zaradi tega je bila po vsej okolici zelo znana in tudi s svojim poznejšim možem Alojzem se je spoznala tako, da je pri njegovih delala.

Tudi naša slavljenka spada med nekdanje znane kraške mlekarice, ki so dolga leta nosile mleko v Trst. Amalija je prinašala mleko in drugo v Trst vse od Gorjanskega. Ker tedaj ni bilo sodobnih prometnih sredstev, je vso dolgo pot do našega mesta opravljala peš z vrči mleka na glavi in v rokah. Ko danes obuja te spomine, ji je še vedno pred očmi dogodek iz tistih časov, ko se ji je že pod Kontovelom na cesti zdrsnilo in je polila vse mleko in razbila jajca, ki jih je nosila v jerbasu na glavi. Se danes se spominja, kako se je razjokala nad to svojo — nesrečo.

Tudi potem, ko se je poročila, je morala Amalija veliko delati. Kmetija je bila sicer večja ko na njenem domu, toda njej in njenemu Alojzu se je rodilo 10 otrok. Razmeroma zgodaj je ostala vdova in mož jo je pustil z 8 nepreskrbljenimi otroki, od katerih najstarejši je imel komaj 14 let. Da bi družina prišla do kruha, je bilo treba veliko delati. Amalija se ni obotavljala in je svojo dolžnost opravila. Danes je živih še 7 njenih otrok, ker ji je sin Stanko v «Battaglione speciale» zbolel in umrl. Sedaj uživa nekoliko več miru in počitka pri sinu Alojzu. Je še vedno zdrava, kolikor pač more biti zdrav človek, ki je toliko delal in ki nosi osem križev na plečih. Ob tem jubileju želimo Amaliji še veliko srečnih in zdravih let.

M. H.

Trgovina na drobno v Trstu pred božičem in Novim letom

Iz običajnega pregleda, ki ga izdaja vsak mesec tržaška Trgovinska zbornica, je razvidno, da je na Tržaškem trgovina na drobno za decembrske praznike nekoliko zaživela. To se je zgodilo že ob prazniku sv. Miklavža, še bolj pa se je področje razvilo pred božičem in Novim letom. Najbolj je šlo v prodajo raznih igrač, zlatarskih izdelkov, oblačil, obuval in raznih sladkarij ter drugih živil. Potrošniki pa niso toliko segali po boljših vrstah ponujenega blaga, temveč so zbirali rajši med povprečnimi izdelki, ki imajo pač to vrednost, da manj stanejo. Trgovci, ki so si bili pred prazniki ustvarili precejšnje zaloge navedenih vrst blaga, so v začetku novega leta z zadovoljstvom ugotovili, da so zaloge ponovno padle na običajno raven.

Tudi trgovci na debelo so zaključili leto z uspehom. Prodaje mlečnih izdelkov, suhomesnatih proizvodov in podobnega blaga, tako tudi jajc, so šle dobro od rok tako pred prazniki kakor tudi za njimi. Uvoz blaga je bil lani manjši kakor v decembru 1964, zato pa je hitreje stekla notranja trgovina. Na tržišču z vinom je bilo povpraševanje ves mesec zelo živahno, povpraševanje po začimbah pa ni pokazalo običajnega elana.

Medtem ko so drugod po Italiji zabeležili občuten napredek, kar se tiče kupoprodajnih pogodb za razne vrste kave, je to področje v tržaški tranzitni trgovini v preteklem decembru zabeležilo nepričakovan razmah, predvsem v prvih dneh decembra. Nasprotno temu pa je tranzitna trgovina z lesom ponovno popustila in se ni obdržala na spodbudnih nivojih, ki jih je zabeležila v septembru in oktobru. Trgovci poudarjajo, da je ta pojav treba pripisati v dobršni meri pomanjkanju primernega rezanega lesa v Avstriji in Jugoslaviji. Nasprotno temu se je trgovina z eksotičnim lesom iz čezmorja v decembru ponovno razmahnila. Kar se tiče prodaje gradbenega materiala, je tržaško tržišče v decembru pokazalo le malo dobre volje, nekoliko bolj ugodno pa so se posli odvijali na tržišču z nekovinami in kovinskimi zlitinami.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13,1, najnižja 9, ob 19. uri 10,2; vlaga 88 odst., zračni tlak 997,2 narašča, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 8,4 stopinje, dežja je padlo 3,5 mm.

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 13. februarja
Katarina
Sonce vzide ob 7,11 in zatone ob 17,28. Dolžina dneva 10,17. Luna vzide ob 2,05 in zatone ob 11,14.
Jutri, PONEDELJEK, 14. februarja
Valentin

JUTRI SE SESTANE DEŽELNO VODSTVO PSI

Vodstvo Krščanske demokracije odobrilo sporazum o preosnovi deželnega odbora

Deželni odbor PSI se bo sestal jutri in pričakuje se, da bo prav tako odobril sporazum

Kakor smo že včeraj na kratko poročali, so se predstavniki štirih strank levega centra (KD, PSI, PSDI in PRI) sporazumeli o preosnovi deželnega odbora z vključitvijo socialistov.

O tem sporazumu so izdale stranke naslednje poročilo:

«Odposlanstva štirih strank levega centra so včeraj sklenila politični in programatični sporazum za sestavo nove večine v deželnem svetu Furlanije-Julijske krajine. Pred sestankom odposlanstev KD, PSI, PSDI in PRI, ki je bil v palači Diana, je bila vrsta sestankov deželnih tajnikov štirih strank, ki so se sestajali skupno s predsednikom deželnega odbora Berzantijem.

Med pogajanji, ki so se končala pozno ponoči, so opredelili zadnje programatične plati, ki so ostale v prejšnjih dneh še nedoločene. Sporazumeli so se tudi o sestavi deželnega odbora, v katerem bodo udeležene vse štiri stranke, ki se sklicujejo na levo sredino. Odposlanstva so opredelila tudi ustroj novih dveh deželnih ustanov, in sicer ustanove za razvoj kmetijstva ter deželne finančne družbe.

Predsednik deželnega odbora bo demokristjan, nadalje pritičejo krščanski demokraciji štiri odborniška mesta in dve mesti odborniških namestnikov; PSI in PSDI dobita vsaka po dva odbornika. Deželni podpredsednik bo socialist. Kasneje bodo odbor razširili z izvolitvijo še enega odbornika, ki bo demokristjan, in enega namestnika odbornika, ki bo republikanec.

O programskih sporazumih in o sestavi odbora bo poročal v imenu strank leve sredine občinskemu svetu predsednik Berzanti, ki je bil navzoč pri pogajanjih.

Včerajšnjega sestanka so se udeležili za KD deželni tajnik Tonutti, Botteri in Mizzau; za PSDI deželni tajnik Zuccalli, Candussi, Ceccotti, Cesare, Devetag, Lonza in Ponsele; za PSI tajnik Fortuna, Angeli, Cellie, Ferrarese, Moro, Pittoni in Tomasich; za PRI tajnik Di Re, Cumbat, Oliviero Fragiacomo in Rinaldo Fragiacomo.»

Pogajanja so se zavlekla dolgo v noč, ker so bila še nerešena nekatera sporna vprašanja. Predvsem so Furlani zahtevali, naj bi bil sedež deželne finančne družbe v Vidmu, zanj pa sta se seveda potegovala tudi Gorica in Trst. Končno so sklenili, da bo sedež družbe v Trstu. Gorici pa so prepustili sedež ustanove za razvoj kmetijstva.

Druga čer je bilo vprašanje podpredsednika odbora. Sedaj je podpredsednik tržaški socialdemokrat Dulci, po sporazumu pa ga bo zamenjal socialist. Ker pa bosta oba nova socialistična odbornika Furlana, bosta potemtakem oba, predsednik in podpredsednik Furlana. Trst bo torej glede tega potegnil krajšo. Toda Furlani pravijo, da je za to že dobil zadostno nadomestilo s tem, da postane sedež važne finančne družbe. Toda ostane nezadovoljstvo socialdemokratov, vsaj tržaških. Zdi se, da niso zadovoljni, saj so sklicali nujni sestanek pokrajinskega vodstva stranke včeraj ob 17. uri, ki je razpravljalo o nastalem položaju.

Novost je tudi vključitev republikanca v odbor, čeprav bo samo namestnik odbornika. Republikanci imajo namreč v deželnem svetu samo enega zastopnika, to je prof. Cumbata iz Trsta, tako da bo njihov edini svetovalec v odboru.

Ne glede na morebitno nezadovoljstvo tržaških socialdemokratov pa se je deželni odbor Krščanske demokracije sestal že včeraj popoldne in v imenu stranke odobril sporazum. Deželni odbor PSI se bo sestal v ponedeljek in vse kaže, da bo tudi on odobril sporazum.

Kot vidimo, so tudi tokrat prišla na dan zaplotniška stališča, ki so sicer bolj ali manj upravičena, a ne morejo biti odločilna. Seveda je važno tudi vprašanje oseb, toda glavno je, ali bo novi deželni odbor v zadostni meri upošteval tržaške interese.

V PRETEKLEM JANUARJU

Delo oddelka za zdravstvo in higieno

Občinski oddelek za zdravstvo in higieno sporoča, da je v januarju poleg svojih nalog pri pregledovanju zemljišč in stanovanj izvajal tudi običajno nadzorstvo nad tovarnami živil ter nad skladišči in trgovinami, ki prodajajo živila in pijače. Posebno pozornost je posvečal oddelek živilom široke potrošnje, kot so mleko, kruh, vino, hrana za deco in dietetska hrana, maslo ter živalske in rastlinske maščobe.

Funkcionarji oddelka so opravili 4410 pregledov in prevzeli 245 vzorcev živil in pijač, ki jih je poslal v analizo kemičnemu oddelku pokrajinskega laboratorija za higieno in profilakso. Poleg tega je poslal 62 vzorcev zdravstveno - miografskemu oddelku istega laboratorija.

V istem razdobju je bilo naloženih 27 glob za kršitve krajevnega pravilnika o higieni, pet oseb pa so prijavili sodišču zaradi kršitve zakonov, ki ščitijo potrošnike v zvezi s prehrano.

Končno je kemični oddelek pokrajinskega laboratorija poslal oddelku 14 poročil o nerednostih, ki jih je ugotovil na 14 vzorcih, kateremu je poslal že mesec prej.

Zelo lepa Prešernova proslava na Opčinah

Tudi mladinski delavski krožek z Opčin je v okviru Prešernovih proslav priredil sinoči uspelo Prešernovo proslavo v Prosvetnem domu. Program so pripravili sami mladinci. Najprej je nastopil otroški pevski zbor z Opčin, ki je zapel štiri narodne. Skupina mladih Opencev pa je recitirala najznačilnejše Prešernove poezije. Občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo dvorano, je bilo zelo zadovoljno z uspelo proslavo. Daljše poročilo o proslavi bomo objavili prihodnjič.

Tradicionalni

novinarski ples

bo v Kulturnem domu

v soboto, 19. februarja

Nad 4,5 milijona za lačne v Indiji

Včeraj sta v našem uredništvu izročila prispevke za lačne v Indiji še Dušan Furlan 5000 lir in Josip Gržančič 2000 lir.

Vse naše naročnike in čitatelje ter vse, ki želijo prispevati za lajšanje lakote indijskega ljudstva, prosimo, da izročajo odslej svoje prispevke naravnost na tržaški sedež RAI-TV v Ul. Fabio Severo 7. Darovalci iz okolice naj se poslužijo poštnih nakaznic, naslovljenih na Radio-Trst. Sedež v Ul. F. Severo je odprt za sprejemanje prispevkov danes in jutri od 8. do 24. ure. Eventualne prispevke v materialu in zdravilih je treba izročiti ali nasloviti na sedež Rdečega križa.

Včeraj do 19. ure so prispevki na RAI-TV v Trstu presegli 4 in pol milijona lir.

Skupščine KPI

Na sedežu KPI v Ul. San Zenone pri Sv. Jakobu bo danes ob 10. uri sekcijska skupščina KPI na kateri bo senator Vidali govoril o delu XI. kongresa KPI ter o nalogah komunistov v sedanjem notranjem in svetovnem političnem položaju.

Jutri, v ponedeljek, bo skupščina KPI ob 20.30 pri Sv. Ani (inž. Antonio Cuffaro), ob 17. uri skupščina univerzitetne celice (Sema), ob 17. uri pa sekcije Acegat (Tonel).

Tržaška federacija PSIUP sporoča, da je preselila svoj sedež s starega naslova v Ul. della Zonta 5 na Trg Stare mitnice (Largo Barriera Vecchia) 11 (II. nadstr.).

POMEMBNA SLOVESNOST V LADJEDELNICI SV. MARKA

Splavitev velike tovorne ladje «Ziemia Lubuška» za Poljsko

Poljski veleposlanik izrazil željo po poglobitvi in razširitvi gospodarskih stikov med Italijo in Poljsko ter pohvalil ladjedelnico

Včeraj dopoldne ob 11. uri so v ladjedelnici Sv. Marka, ki pripada Združenim jadranskim ladjedelnicam, slovesno splavili 23.725-tonsko ladjo za prevažanje razsutih tovorov «Ziemia Lubuška», drugo izmed štirih enakih ladij, ki jih je ladjedelnica najprej začela graditi na lastno pest, pozneje pa kupilo poljsko podjetje Centromor iz Varšave. Splavitvi je botrovala soproga poljskega komercialnega atašeja v Rimu ga. Janina Stala, slovesnosti pa so se udeležili poljski ambasador v Rimu dr. Wilmann, trgovinska ataševa Hurnik in Leszek Guzik, načelnik poljskega tiskovnega urada Szczepani in strokovnjak Downar. Italijansko ministrstvo za trgovinsko mornarico pa so zastopali dr. Salvadori, dr. Lulli in dr. D'Alessandro z glavne direkcije za pomorstvo v Rimu. Med predstavniki krajevnih oblasti so bili prisotni podprefekt dr. Molinari za vladnega komisarja, pokrajinski komisar dr. Pasino, prof. Venier za tržaškega župana Franzila, načelnik vojaškega prezidija gen. Barberis, načelnik pristaniške gen. Battaglieri ter številni drugi predstavniki poslovnega življenja; za Združene jadranske ladjedelnice so bili prisotni predsednik ing. Vignuzzi, glavni upravnik ing. Carnevale ter generalni direktor dr. Tartarelli.

Po splavitvi je predsednik Vignuzzi kratko orisal gradbene karakteristike nove ladje ter izrazil željo, da bi se v bodoče trgovinski in sploh poslovni stiki med Italijo in Poljsko še poglobili in vsestransko razširili. Poljski ambasador dr. Wilmann je nato v imenu Ljudske republike Poljske pozdravil vse prisotne, ter čestital voditeljem, strokovnjakom in delavcem, ki so omogočili gradnjo novega visoko kakovostnega izdelka, hkrati s tem pa ponovno utrdili večstoletno prijateljstvo med poljskim in italijanskim narodom. Tudi dr. Wilmann je izrazil željo, da bi se poslovni stiki med obema republikama v prihodnje še pospešili ter je na koncu nazdravil prijateljstvu med Poljsko in Italijo ter svetovnemu miru.

Ladjo so vlačilci takoj po splavitvi potegnili k pomolu, ob katerem je že delj časa zasidrana sestrska ladja «Ziemia Szczecinska», na kateri pravkar dokončujejo zadnja pripravljalna dela.

V ladjedelnici Sv. Marka so se odločili za gradnjo take vrste ladij, kakršna je «Ziemia Lubuška» potem, ko so temeljito preštudirali zahteve sodobnega pomorskega prometa. Trenutek je po mnenju njenih graditeljev najbolj ugoden za gradnjo takih ladij za prevažanje razsutih tovorov, kakršnih sta obe omenjeni enoti, ki ju je hkrati z naslednjima dvema iz iste serije odkupilo poljsko podjetje. Ladje je mogoče postaviti na najbolj zahtevne proge, po katerih gre večina tovora v razsutem stanju, tako tudi na progo po reki Sv. Lovrenca med Atlantikom in velikimi ameriškimi jezeri. Osnovne karakteristike «Ziemie Lubuške» so naslednje: dolžina 190,46 m, širina 22,80 m; na ladji je sedem skladišč s skupno prostornino 30.400 kub.m, v katere lahko spravijo 22.100 ton blaga v razsutem stanju (žitaric ali rudnin). Pogonski stroj, nameščen na zadnjem delu ladje, je vrste CRDA Fiat B 758 S z osno močjo 11.200 KS, in bo omogočal polovično zasedeni ladji, da bo plula s hitrostjo 17,25 vozla.

Pojasnilo

V zvezi z notico v zadnji številki «Gospodarstva» o novi leposlovni reviji «Zaliv», ki naj bi v kratkem začela izhajati v Trstu in katere urednik «naj bi bil naš pisatelj Boris Pahor», imava za potrebno pojasniti, da je «glas, ki kroži med slovenskimi literati in publicisti, da pripravlja nekaj podobnega tudi J. Koren, kulturni urednik «Primorskega dnevnika», in sicer s sodelovanjem pisatelja J. Tavčarja in nekaterih drugih mlajših sodelavcev», brez podlage.

Res je, da sva se, skupno z drugimi kulturnimi delavci v Trstu zavzemala, da bi v Trstu imeli kvalitetno slovensko leposlovno revijo, zasnovano na širokih naprednih pogledih, in da sva bila za realizacijo take revije tudi pripravljena sodelovati, v kolikor ne bi bilo drugih pobud. Čim pa sva zvedela za pobudo pisatelja Borisa Pahorja, se nama zdi samo po sebi umevno, da bi bila vsaka druga vzporedna pobuda neumestna, prvič zato ker domnevava, da Pahorjeva revija ne bo mogla biti drugačna kot napredna, in drugič zato, ker bo najbrž že eno revijo težko vzdrževati, kaj šele dve.

J. Koren, J. Tavčar

Želim popraviti tudi netočno navedbo «Gospodarstva», da sem kulturni urednik P. d. Res je, da sem sodelavec kulturne rubrike P. d.

J. K.

Zapestje si je zlomil

Štirinajstletni dijak Franco Calligari iz Ul. Verniellis 48 včeraj ni imel sreče. Komaj je čakal na odmor in na prosti čas, ki pa ga dolgo ni užival. Pri igri se je spotaknil in padel ter si zlomil levo zapestje. Nesreča se je pripetila včeraj popoldne v semenišču v Ul. Besenghi, kjer Calligari obiskuje drugi razred srednje šole.

Avtomobilist podrl kolesarja

Ko se je sinoči 39-letni upokojenec Armando Petrincich iz Ul. Catalani 6 precej negotovo peljal na kolesu po Ul. Flavia proti Žavljam, ga je z avtom TS 58083 podrl 25-letni Gioacchino Sardo iz Ul. Sant' Anastasio 6, ki je privozil za njim. Sardo je ponesrečencu priskočil na pomoč ter ga s svojim avtom odpeljal v bolnišnico. Petrincich se bo na ortopedskem oddelku moral zdraviti od 30 do 40 dni zaradi zloma leve nadlakti. Nesreča se je pripetila blizu cestnega nadvoza in Petrincich je bil nekoliko pijan.

MAŠA V SLOVENŠČINI PRI SV. JUSTU

Danes ob 17.30 bo v stolnici sv. Justa maša v slovenskem jeziku, ki jo bo vodil tržaški škof. Med mašo bo govoril msgr. dr. Jakob Ukmar. Maša je v okviru slovesnosti koncilskega jubileja za vernike iz Škednja in od Sv. Ane, seveda pa ji lahko prisostvuje vsakdo.

Zmagoviti stolpec «Studio uno»
2 2 2 2 X 2 1

V torek 15. t.m. bosta v Dolini slavila 40-letnico poroke

LJUBA in IVO STRAIN

Ob tej priliki jima hči Iči z družino čestita in želi še mnogo let zdravja in zadovoljstva.

Na univerzi v Ljubljani je 8. t.m. promoviral za inženirja fizike

ZDRAVKO LUPINC

Sorodniki, prijatelji in znanci mu k temu uspehu iskreno čestitajo.

Čestitkam se pridružuje uredništvo Primorskega dnevnika.

DELEGACIJA TRŽAŠKE UGI V LJUBLJANI

Koristna izmenjava izkušenj med visokošolci Trsta in Ljubljane

Tržaški visokošolci so si ogledali študentsko naselje in se razgovarjali s predstavniki študentske organizacije

Predvčerajšnjim se je zaključilo srečanje študentov tukajšnje organizacije UGI in predstavnikov zveze študentov iz Ljubljane. O srečanju so se že prej sporazumeli, da bi medsebojno razpravljali in primerjali vprašanja in izkušnje italijanskih in slovenskih študentov.

Delegacija študentov, ki jo je vodil tajnik UGI — Trst A. Bottari in v kateri so med drugimi člani odbora bili tudi Vito Svetina, Stojan Spetič in Boris Iskra, je imela več stikov z odgovornimi osebnostmi študentovskega gibanja in političnega življenja v Sloveniji.

V prvem dnevu srečanja je sekretar zveze mladine Slovenije Frančko Hudej orisal cilje in namene zveze in poudaril važnost, ki jo zveza vlaga v spoznavanje študentovskih vprašanj s posebnim ozirom na samoupravljanje.

V popoldanskih urah je italijanska delegacija študentov obiskala študentsko naselje v Ljubljani.

Kasneje se je nadaljevala diskusija s predstavniki zveze o vprašanju štipendiranja študentov, o novi obliki posojil, o novem učnem sistemu in usposabljanju diplomirancev.

Naslednjega dne je predsednik upravnega odbora ljubljanske univerze tov. Bulc orisal jugoslovanski šolski sistem in posebno poudaril široko možnost vseh za vpis na univerzo, o aktivnem sodelovanju študentov pri samoupravljanju univerze ter prikazal velik napor Slovenije za najbolj popolno funkcionalnost in moderno ureditev šolskega problema. Tov. Bulc je zaključil, da nobena družba ne more biti demokratična in socialistična, brez sodobne in demokratične šole.

Tajnik UGI je izrazil svoje zadovoljstvo glede postavljanja in reševanja šolskih vprašanj in je zaželel, da bi bilo to srečanje prvo v vrsti drugih, pri katerih naj bi podrobno reševali probleme, ki so skupni obema organizacijama še posebno zato, ker se obe organizaciji oslanjata na sorodne ideološke cilje in ker je velik del članov UGI pripadnikov slovenske manjšine v Italiji.

Ranjen sopotnik v prevrnjenem motofurgonu

Pri Dolini se je včeraj ponoči pripetila slikovita prometna nesreča, ki na srečo ni zahtevala hujših žrtev. Zelo verjetno zaradi brzine, se je prevrnil motofurgon «ape» in pri tem se je ranil potnik, ki se je peljal zraven šoferja. Motofurgon KP 17392 je vozil 36-letni Josip Santin iz Kopra, Ankaranska cesta 32, poleg njega pa je v majhni kabini sedel 23-letni Klavdij Prašelj iz Doline 59. Santi je vozil po cesti navzdol, ko pa je zapeljal na ovinek, je izgubil nadzorstvo in motofurgon se je prevrnil na stran ter tako zdrsel nekaj metrov naprej. Pri nesreči se Santin ni ranil, samo Prašelj se je pobil po zatilju in glavi. Z rešilnim avtom so ga odpeljali v bolnišnico, kjer se bo na nevrokirurškem oddelku moral zdraviti 10 dni.

Š. Z. Bor

PRIREJA V TOREK, 22. T. M. NA STADIONU «PRVI MAJ»

pustni ples

OD 21. URE DO ZORE

IGRA ORKESTER «MODS»

ČE SE HOČETE REŠITI NAGLUŠNOSTI

IZREŽITE TALE OGLAS

Če odpošljete še danes ta oglas z vašim naslovom, vam pošljemo po pošti, povsem BREZPLAČNO, dragoceno knjigo, ki vam bo razodela s kakšno lahkoto je možno dojeti celo šepetanje. To je uresničenje vaših želja, da bi se lahko dokončno rešili nevšečnosti in neugodnosti naglušnosti in uživali boste neprecenljivo radost.

Ne odrecite se tej izredni ponudbi, ki je predvsem namenjena vsem tistim, ki jih tare naglušnost.

Še danes zahtevajte BREZPLAČNO to knjigo, polno bogatih informacij in opisov zadnjih AMPLIFON sistemov, ki vam vrnejo jasen sluh brez neprijetnega nošenja akustičnih aparatov.

Če hočete živeti polno aktivno življenje... ne odreči se intimnosti z družino in prijatelji... slediti verskim obredom, televiziji, radiu, kinematografu... odpošljite takoj ta oglas: Prejeli boste BREZPLAČNO knjigo, ki vam bo vse razodela; seveda brez vsake obveznosti.

Naslov je: AMPLIFON, Rep. 239-B-2, Via Durini 26, Milano s priloženim vašim naslovom.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

PRIREDI

DANES, 13. FEBRUARJA OB 16. URI V KULTURNEM DOMU

PREŠERNOVO PROSLAVO

Po nagovoru dr. Roberta Hlavatyja so na sporedu sledeča dela:

- PROCENTI NOČI — po noveli Alojza Rebule dramatiziral Igor Tuta
- HVALNICA MIZARJEVEGA SINA — Miroslav Košuta
- NA ŠKOLJIH — Boris Pahor
- PREŠEREN — Marija Mijot
- ZAPSČ'NA — Vrabec - Mijot
- VETER — Vrabec - Kosovel
- PRIHOD — Vrabec - Gradnik
- NOČEM BITI MAČKA — Josip Tavčar
- ŠTIRI LUNINE PODOBE — Marko Kravos
- OB ROBU DOGODKOV — Andrej Budal
- DEVIN — Ota - Benedetič
- TEMNA NOČ — Ota
- ZDRAVICA — Vrabec - Prešeren

Pri izvedbi sodelujejo:
Miranda Caharija, Nora Jankovič, Stane Raztresen, Alenka Kravos, Sergij Premru
Dramska skupina prosvetnega društva Igo Gruden
Pevska zbora Gallus in Prosek-Kontovel

Narodna in študijska knjižnica priredi v okviru proslave RAZSTAVO SLOVENSKEGA TISKA V ITALIJI V LETU 1965/66

V razstavni dvorani v drugem nadstropju je odprta

LIKOVNA RAZSTAVA

na kateri razstavljajo svoja dela BAMBIČ, CEJ, ČERNIGOJ, FAGANEL, HLAVATY, KOLARIČ, LUKEŽIČ, MIHELIČ, PALČIČ, SAKSIDA, SPACAL, ZAJC.

Vstopnice so na razpolago eno uro pred začetkom pri blagajni dvorane.

Vstopnina 300.—; dijaki 150.—

Slovensko gledališče v Trstu

V torek, 15. t. m. ob 20.30 v kino dvorani v Škednju

SKOZI ŽIVLJENJE

Recital

Izvaja JOŽKO LUKEŠ

V četrtek, 17. t. m. ob 21. uri, v petek, 18. t. m. ob 21. uri v KULTURNEM DOMU

C. Goldoni

GROBIJANI

(Grubjane)

V torek, 15. februarja ob 20.30 bo predaval v Slovenskem klubu, Ul. Geppa 9

prof. Pavle Merkù

ob 10-letnici smrti

TRŽAŠKEGA SKLADATELJA MARIJA KOGOJA

Vljudno vabljeni!

ŠOLA GLASBENE MATICE V TRSTU

priredi v torek, 15. in v sredo 16. t. m. v dvorani Glasbene šole

INTERNA NASTOPA GOJENCEV

Začetek ob 20. uri

ŠD UNION

priredi v soboto, 19. t. m. od 21. do 4. ure na stadionu «Prvi maj»

PUSTNI PLES

Igrajo «The Rangers»

Rezervacija miz vsak večer na sedežu na Lonjerski cesti 177

otroško pustno rajanje

Da, da otroci, le verjemite stricu Jernaču: to vam bo ples!!!

Tam na otroškem plesu metuljčki lahnokrili se z vetrčkom love!
A palčki nagajivi, za zajčki se pode.
Po drevju in vejevju, slaščic nebroj dobiš...
in pijače in jedače, karkoli pač želiš!

v nedeljo, 20. februarja v Kulturnem domu

ZAČETEK OB 15.30 URI

Gledališča

VERDI

Pri blagajni gledališča Verdi se nadaljuje prodaja vstopnic za drugo predstavo Wagnerjeve opere «Nuernberški mojstri pevci», ki bo ob 15.30 za red D v vseh prostorih z istimi nastopajočimi kot pri prvi uprizoritvi. Dirigent Artur Grueber.

Kino

Nazionale 14.00 Disneyev film 5-Oskarjev «Mary Poppins» Technicolor. Julie Andrews, Dick Van Dyke.
Arcobaleno 14.30 «30 Winchester per El Diablo» Technicolor. Carl Mohner.
Excelsior 14.30 «Signore e Signori» Virna Lisi, Gastone Moschin, Beba Lončar. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 14.00 «Cincinnati Kid» Technicolor. Steve McQueen, Karl Malden.
Eden 13.30 «Una questione d'onore» Technicolor. Ugo Tognazzi, Nicoletta Machiavelli. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Grattacielo 14.00 «Dimensione della paura» Maximilian Shell, Ingrid Thulin. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Alabarda 14.00 «Rose rosse per Angelica» Technicolor. Jack Perrin, Raffaela Carrà.
Filodrammatico 14.30 «Berlino appuntamento per le spie» Technicolor, Bredd Halsey, Annamaria Pierangeli.
Aurora 15.00 «L'ombrellone».
Cristallo 13.30 «I 4 figli di Ketty Elder» Technicolor. John Wayne, Dean Martin.
Garibaldi 14.30 «Il ranch delle tre campane» Technicolor. Doroty Malone, Joel Mac Crea.
Capitol 14.30 «Il tormento e l'estasi» Technicolor. Diane Cilento. Rex Harrison, Charlton Heston.
Impero 15.00 «Sierra Charriba».
Vittorio Veneto 14.00 «Giulietta degli spiriti» Technicolor. Giulietta Masina. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Moderno 14.30 «I morituri» Marlon Brando, Yul Brynner.
Astra 15.30 «Prima vittoria».
Astoria 14.30 «Ciao Charlie» Technicolor. Tony Curtis. Pat Boone.
Ideale 14.30 «La donna che non sapeva amare» Technicolor. Carroll Baker. Prepovedano mladini pod 14 letom.
Abbazia 13.30 16.15 19.00 21.45 «Questo pazzo pazzo pazzo pazzo mondo» Technicolor.
Skedenj 16.00 «La pistola sepolta» Technicolor. Glenn Ford.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo Ivan Cankar vabi člane in prijatelje na ponovitev komedije «Ni res... pa le verjamem», ki bo v društveni dvorani v Ul. Montecchi 6 v sredo 16. tm. ob 20.30. Pridite in boste zadovoljni.

TRŽAŠKA KNJIGARNA
Trst - Ul. sv. Frančiška 20
Telefon 61-792
Novost:
MAUROIS:
Temno hrepenenje L 1.870.—

OBVESTILO SGZ

Tajništvo Slovenskega gospodarskega združenja sporoča naslednje:

PRIJAVA IGE «IN ABBONAMENTO»

28. februarja t.l. zapade rok za prijavo IGE «in abbonamento». Prijava zadeva vse tiste, ki nudijo prenočišče na katerikoli način (hotelirji, penzioni, gostilne s sobami za najem ipd.), obrtnike z vzporedno trgovsko dejavnostjo, prevoznike in najemodajalce prevoznih sredstev, javne lokale — samo za dohodke od biljarda, pekarne, ki pečejo na račun tretjih in tiste, ki so vpisane v kat. B za dohodninski davek (RM). V poštev pridejo še urarne in zlatarne, električni inštalaterji, trgovine z optičnimi in fotografskimi izdelki, trgovine z radio in TV aparati, trgovine s kolesi in motorji, trgovine s stroji in orodjem: vsi ti morajo prijaviti samo dohodke od izvršenih popravil in tisti, ki so vpisani v kat. B za dohodninski davek. Obrtniki, katerih dohodek RM spada pod kategorijo C1, so oproščeni prijave. Dolžni pa so prijaviti tisti, katerih dohodek spada pod kat. B (obrtniki z več kot 5 uslužbencev in tisti z vzporedno trgovsko dejavnostjo).

PRISPEVEK SIAE

28. februarja t.l. zapade rok za plačilo prispevka SIAE (Società Italiana Autori Editori). Plačilo zadeva vse tiste, ki imajo v javnem lokalu TV aparat, radio, juke-box, gramofon ipd. Prizadeti člani SGZ lahko dobijo v tajništvu združenja potrdilo, da so včlanjeni. Na podlagi potrdila jim bo odobren popust.

FRANC COLJA v Samatorci št. 21 je odprl osmico in toči dobro domače črno in belo vino.

Razna obvestila

V torek, 22. t. m. bo v novi dvorani v Ul. Madonnina 19 otroški pustni ples od 15.30 do 19. ure. Vstop prost.

SKUPNI ODBOR ZA UPRAVO PROSVETNEGA DOMA NA OPČINAH

vabi na

veselo pustovanje

ki bo v soboto 19. februarja v Prosvetnem domu.

Vstop z vabilom!

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu se zahvaljuje udeležencem, tisku in vsem, ki so prispevali k lepemu uspehu Slovanskega plesa v Kulturnem domu.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO V TRSTU

priredi 21. t.m. v Gregorčičevi dvorani od 21. ure dalje svoj tradicionalni

«PUSTNI PONEDELJEK»

z družabnimi igricami in plesom. Izžrebane bodo tudi lepe nagrade.

Vljudno vabljeni člani in prijatelji društva!

Odbor

Izleti

Ob priliki mednarodnih skokov in proslave 30-letnice skakalnice v Planici priredi SPDT 20. marca izlet v Planico. Vpisovanje v Ul. Geppa 9 vključno do 10. marca t.l.

Mali oglasi

ZLATE predmete, ure, prodaja tudi proti vrednosti starega srebrnega denarja pri HOLLESCH, Trst, Piazza S. Giovanni 1.

ISCEMO moško šiviljo. Ulica Castaldi 5, Tel. 732-201.

«MODELLINA CALZATURE»
klasični in najnovejši modeli čevljev najboljših znamk
velika izbira za
moške — ženske — otroke
Ul. F. Filzi 3, TRST, tel. 37-797
(vogal Ul Machiavelli)

Kino fotografski material
SEGULIN
Trst, Ul. Mazzini 53
Telefon 733-361
vabi prijatelje in znance, naj ga obiščejo

Sintetične preproge
in preproge za hodnike iz plastike «BALATUM» in «MERAKLON» Moderno pokrivanje podov z gumo. «MOQUETTE» in ploščice «RIKETT» in «ARMSTRONG» Bežna vrata «ROLLPORT», beneške zavese (tende veneziane) Hitra ureditev s specializiranim osebjem. A. R. P. ITALPLAST, Trst, Trg Ospedale št. 6, Tel. 95-919

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 12. februarja se je v Trstu rodilo 13 otrok, umrlo je 7 oseb.

UMRLI SO: 73-letni Giovanni Bose, 73-letna Adalgisa Caputo vd. Costantini, 84-letna Caterina Dambros vd. Dussi, 72-letna Agar Da Vela por. Pazzagli, 46-letna Miranda Razen por. Colombin, 60-letna Anna Scuri vd. Bartoli, 87-letni Leone Michelangelo.

OKLICI: delavec Martino Pias in gospodinja Evangelina Saiu, orkestraš Bruno Screpis in gospodinja Elvina Zorco, šofer Bruno De Nardo in bolničarka Antonia Stallone, industrialec Marcello Tripodo in gospodinja Lena De Bellis, delavec Gualtiero Brezar in prodajalka Rosa Pitacco, pomorščak Nevio Colomban in delavka Nives Burlin, mehanik Antonio Persico in likarica Mirella Antognolli, Giovanni Suffer in Raffaella Spada, uradnik Francesco Dagnelut in gospodinja Norina Pedrocchi, električar Adriano Gregorat in gospodinja Sonja Bello, železničar Silvio Furlan in gospodinja Silvana Germanis, mizar Gino Cumin in gospodinja Severina Franceschi, trgovec Giovanni Brencich in uradnica Anna Uscumlic, električar Elvio Pitteri in delavka Savina Depinto, mehanik Silvio Gabrielli in gospodinja Djufa Sabanovič, uradnik Giovanni Suard in gospodinja Ida Bagattin, natakar Mario Russian in prodajalka Marcella Pierdicca, kuhar Giuseppe Vesnaver in gospodinja Amelia Matellich, pomorski strojnik Guido Destradi in prodajalka Marina Zuch, uradnik Bruno Diloslavo in učiteljica Marisa Razzini, ameriški vojak Wendell Brown in gospodinja Marcella Iserini, financar Mario D'Innocente in gospodinja Caterina Rocchi, pomorščak Renato Baralli in ladijska sobarica Aurora Boj, delavec Mario Colombara in gospodinja Rosina Buttolo, trgovec Antonino Martino in trgovka Angela Romeo, uradnik Bruno Scarpa in učiteljica Maria Luisa Bozzi, uradnik Livio Valentini in šivilja Nerina Spangaro, študent Alessandro Gerzelli in uradnica Aurora Ognissanti, delavec Gianfranco Pernich in uradnica Ornella Giurini, zidar Ivone Pietro Gabas in gospodinja Mercedes Balestrier, tajnik Slovenskega gledališča Filibert Benedetič in študentka Nadja Gravner.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Alla Basilica, Ul. S. Giusto 1; Busolini, Ul. P. Revoltella 41; INAM Al Cedro, Trg Oberdan 2; Manzoni, Ul. Settefontane 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(Od 19,30 do 8,30)

All'Angelo d'oro, Trg Goldoni 8; Cipolla, Ul. Belpoggio 4; Marchiò, Ul. Ginnastica 44; Miani, Drevored Miramare 117 (Barkovlje).

LOTERIJA

BARI	31	1	52	79	16
CAGLIARI	41	4	1	72	77
FIRENCE	58	10	79	86	30
GENOVA	40	89	81	55	16
MILAN	56	72	80	84	57
NEAPELJ	67	15	70	61	26
PALERMO	51	42	12	21	58
RIM	86	19	58	54	60
TURIN	71	15	49	34	48
BENETKE	35	17	59	14	64

ENALOTTO

X X X X X 2 X 2 2 X 1 1

KVOTE: 12 točk — 6.340.000 lir, 11 točk — 247.600 lir, 10 točk — 20.800 lir.

LADJE V PRISTANIŠČU

Anna Gemma, C. di Catania, Maria Onorato, Chioggia, Lucrino, Adige, Ausonia, Coraggioso, Saipa II, Selene, Caribia, Mario Martini (It.); R. Boškovič, Kraljevica (Jug.); Leon, Kiriaki, Sophia, B. Adventurer, S. Maris II (Gr.); Om Saber (ZAR); Saint James, Astor (Pa.); Henny T. (Hol.); King Peleus (Li.).

Darovi in prispevki

Ob obletnici smrti pok. botrov Josipa in Marije Piško darujeta sestri Angela Mahnič-Flego in Zorka Jelušič 2.000 lir za Dijaško Matico.

Namesto cvetja na grob pok. Ivana Barut daruje teta Mila 1.000 lir za Glasbeno Matico.

Ob 3. obletnici smrti dragega brata Evgena Danielija daruje sestra v počastitev njegovega spomina 3000 lir za Dijaško Matico.

Ob 15. obletnici smrti brata Stanka in 6. obletnici sestre Malke poročene Kocijančič, daruje družina Vitez 3.000 lir za SZ BOR in 1.000 lir za Dijaško Matico.

Ob tretji obletnici smrti dr. Josipa Kosovela daruje družina v počastitev njegovega spomina 1.500 lir za Dijaško Matico in 1.500 lir za sklad Sergija Tončiča. V počastitev spomina pok. Adrijana Kalca daruje mladina iz Gropade 5.000 lir za Dijaško Matico. V počastitev spomina dragih staršev Andreja in Josipine Cok daruje hči Viktorija 2.000 lir za Dijaško Matico. Andrej Cok, Bazoviška cesta 78, daruje 10.000 lir za Dijaško Matico. Ob tretji obletnici smrti prof. Jožeta Kosovela daruje družina Tončič 1.500 lir za Dijaško Matico in 1.500 lir za sklad Sergija Tončiča.

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali ob bridki izgubi našega dragega moža in očeta

Ludvika Sternija

Posebna zahvala godbi, pevcem in sorodnikom ter darovalcem cvetja.

DRUŽINA STERNI

Sv. Križ, 13. februarja 1966

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma preminil naš dolgoletni vestni sodelavec

ZORAN NIKOLIĆ

šef deviznega oddelka

Dobrega in požrtvovalnega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu

JUGOSLOVENSKA IZVOZNA I KREDITNA BANKA
BEOGRAD
IN SINDIKALNA PODRUŽNICA BANKE

MEDNARODNA PUSTOLOVCA ZA ZAPAHI

Begunca iz Prage in Budimpešte sta kradla od Francije do Trsta

Najprej so prijeli Čeha, potem pa še Madžara - Profesorju sta iz kupeja vlaka na tržaški postaji odnesla prtljago

Dva begunca, ki sta dolgo vrsto let skrivoma prehajala čez meje raznih evropskih držav, sta te dni padla v mrežo policistov letečega oddelka, ki so ju prijavili zaradi tatvin z obteževalnimi okoliščinami in nošnje nedovoljenega orožja. Gre za 36-letnega Štefana Matesija iz Prage in 34-letnega Jozija Ferencsa iz Budimpešte, katerima glavni življenjski smoter je bil ta, da sta živela na račun drugih.

Matesi in Ferencs sta iz Francije, kjer sta skrivoma prešla mejo, 7. t.m. prišla v Trst in sta koj poskušala svoje tatinske sposobnosti. Njuna prva žrtev je bil 50-letni prof. Antonio Di Preta po rodu iz Settefratija (Frosinone) in stanujoč v Firencah v Ul. Orcagna 2, ki se je prav tedaj vračal iz Kopra, kjer je sodeloval na seminarju italijanskega jezika in kulture. V spremstvu prijatelja je Di Preta prišel na glavni kolodvor ob 22. uri, ker je nameraval odpeljati z brzim vlakom proti Rimu. Di Preta je stopil v oddelek in odložil prtljago, kovček in zajetno torbo, v kateri je imel spravljeni dve obleki in osebne stvari ter kopico strokovnih učbenikov. Profesor je nato izstopil, da bi pozdravil prijatelja, toda ko je stopil v vagon, je ugotovil, da je prtljaga izginila. Tatvino je takoj prijavil agentom železniške policije, ki spremljajo vlak in kmalu nato je prijava dosegla poveljstvo na kolodvoru.

Policisti so tako izvedeli, da je neki železničar zapazil dva moška, ki sta se s kovčkom in torbo v rokah, v teku oddaljila proti Ul. F. Gioia. Nekaj ur pozneje je patrulja policistov opazila dve sumljivi postavi pred vhodom v Staro pristanišče na Trgu Libertà, zaradi teme pa je zlikovcema uspelo zbežati. Toda nista dolgo uživala svobode.

Naslednjega dne so agenti letečega oddelka opazili Matesija pred glavno pošto na Trgu Vittorio Veneto. Tokrat jim ni mogel ubežati. Ustavili so ga in zahtevali, naj se legitimira, nakar je zlikovec odgovoril, da nima nobenega dokumenta. Potem se je urno obrnil in stekel čez trg. Ni mu uspelo, tekli so za njim in ga nato odpeljali na kvesturo na zaslišanje.

Policisti so nekaj časa potem prijeli še Ferencsa, ki se je motal v bližini Trga Libertà. Seveda sta zlikovca plen že prodala. Kovček z oblekami je Ferencs prodal na Trgu Ponterosso za 3000 lir, knjige pa je odvrgel v smetišnice pred glavno postajo, kjer so jih potem policisti našli.

Toda zgodbe še ni konec. Pri zaslišanju je prišlo na dan, da je Matesi z lovskim nožem grozil 32-letnemu Viniciu Scarelu iz Tržiča Ul. Belliani 8, ki ga je zasačil v Ul. Genova, ko je šaril v njegovem avtu. Upravičeno je Scarel napodil Matesija, toda ta mu je začel groziti z nožem. Ko se je tat oddaljil, je Scarel ugotovil, da je iz avta izginila prometna knjižica in zavarovalna polica. Poleg tega, je Matesi poškodoval levi deflektor pri avtu.

Scarela so povabili na kvesturo in komaj je zagledal Matesija, ga je spoznal. Oba zlikovca so prijavili sodišču.

V torek seja deželnega sveta

Jutri se sestane posvetovalni odbor za deželno načrtovanje, ki mu predseduje odbornik Cocianni, kateri bo poročal o deželnih pripravah v zvezi z načrtovanjem.

V torek pa bo seja deželnega sveta, ki ima na dnevnem redu vrsto vprašanj, interpelacij in resolucij svetovalcev ter dva zakonska osnutka.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 13. t. m. z začetkom ob 16. uri, film po romanu A. Barona

I VINCITORI

(ZMAGOVALCI)

Film, ki nam odkrije vso resnico

Igrajo: GEORGE PEPPARD — VINCENT EDWARDS — ALBERT FINNEY — JEANNE MOREAU — ROMY SCHNEIDER — ELKE SOMMER — JAMES MITCHUM — PETER FONDA

Kino na Opčinah

predvaja danes, 13. t. m. z začetkom ob 16. uri barvni film:

DA UN MOMENTO ALL'ALTRO

(OD TRENUTKA DO TRENUTKA)

Igrajo: JEAN SEBERG — HONOR BLACKMAN

V ponedeljek ponovitev zanimivega barvnega filma, z začetkom ob 18. uri

DA UN MOMENTO ALL'ALTRO

(OD TRENUTKA DO TRENUTKA)

KINO V KRIŽU

predvaja danes, 13. t. m. z začetkom ob 15. uri še vedno aktualni MGM film v Estmancolorscope:

SANGUE MISTO

(MESANA KRI)

Igrajo: AVA GARDNER — STEWART GRANGER — BILL TRAVERS — ABRAHAM SOFAES

V sredo, 16. februarja ob 19.30 ultrascope barvni film:

Tempi duri per i vampiri

(TRDI ČASI ZA VAMPIRJE)

Igrajo: RENATO RASCEL — SYLVA KOSCINA — CHRISTOPHER LEE

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes, 13. t. m. z začetkom ob 16. uri barvni METRO film:

UNA DOMENICA A NEW YORK

(NEDELJA V NEW YORKU)

(Vstop prepovedan mladini pod 14. letom)

Igrajo: CLIFF ROBERSTSON — JANE FONDA — ROD TAYLOR

NOVO! Trgovina «MIKA»

NABREŽINA, Glavna cesta, štev. 149, (center)

VAM NUDI KRISTAL — PORCELAN — INOX PRIBOR — GALANTERIJO — PARFUME — NAKITE — IGRACE.

Pestra izbira pribora za konfete in drugega za poroke, birme, obhajila in druge priložnosti.

Vse po konkurenčnih cenah NOVO!

SLOVENCI, ko obiščete svoje sorodnike v Jugoslaviji in ko vas oni obiščejo, recite jim, naj kupujejo pri

MAGAZZINI ALLA STAZIONE

TRST ULICA CELLINI št. 2 TELEFON št. 24-125

(nekaj korakov od glavne postaje)

KONFEKCIJA IN PERILO ZA MOŠKE, ŽENSKE IN OTROKE

Največja izbira oblek, površnikov, plaščev, vetrnih jopičev, dežnih plaščev, perila, intimne in zunanje trikotaže, srajc, kravat, nogavic, itd

VSE PO NAJUGODNEJŠIH CENAH!!!

«IZ NAJBOLJŠIH TOVARN NARAVNOST ODJEMALCU»

Goriško-beneški dnevnik

VESTI IZ SOVODENJSKE OBČINE

Cesto Sovodnje-Peč-Rupa bodo asfaltirali z deželnim prispevkom

Tudi Števerjanu bo deželna uprava dodelila prispevek za cesti do Oslavja in do Bukovja

Prihodnjo soboto se bo, prvič v tem letu, sestal goriški pokrajinski svet. Na dnevnem redu je tudi sklep o prvem obroku deželne podpore iz zakona o turističnih cestah (obrok za leto 1965) s katerim bodo uredili tri ceste v slovenskih občinah Števerjan in Sovodnje. V števerjanski občini bodo asfaltirali pokrajinsko cesto Oslavje-Števerjan in občinsko cesto Sovenca-Bukovje. Na področju sovodenjske občine je deželna uprava najprej nameravala pomagati pri ureditvi ceste Rubije-Vrh. Tovrstna pomoč je bila obljubljena sovodenjskemu županu Jožetu Češčutu in pokrajinskemu odborniku Waltritschu, ki sta bila lani septembra na obisku pri deželnem odborniku za javna dela Masuttu.

Vmes pa so stopile težave juridičnega značaja. Vojaška oblast je lani nakazala sovodenjski občinski upravi prispevek nad pet milijonov lir za delno ureditev ceste Rubije-Vrh. Potrebno pa bi bilo še toliko denarja, da bi cesto dogradili. Pri tem pa je vojaška oblast zahtevala, da se dela pričnejo in tudi v glavnem dokončajo pred 31. decembrom 1965. Deželni zakon o turističnih cestah, ki je postal polnoveljaven z objavo v deželnem uradnem listu 30. decembra 1965, pa predvideva, da so izvzete od prispevka vse ceste, ki imajo tudi le delno državno pomoč: cesta Rubije-Vrh, ki je dobila precejšen prispevek od vojaške oblasti, torej od vlade, je ostala tako izključena od deželnega prispevka.

Pri tako nastalem nenadnem zapetljaju so se odborniki sovodenjske občine hitro znašli. S posredovanjem socialističnega pokrajinskega odbornika Marka Waltritscha so dosegli uvrstitev ceste Sovodnje-Peč-Rupa v kategorijo turističnih cest, ki jo bodo asfaltirali z deželnim prispevkom, tako da bi ne bil izgubljen že prej obljubljeni deželni prispevek. Preostanek stroškov za dograditev ceste Rubije-Vrh pa bo morala prevzeti sovodenjska občina, ki pa bo v kratkem dobila od goriške občine približno 7 milijonov lir od trošarine na proizvode proste cone za leti 1964-1965. Pripomnimo naj, da bo sovodenjska občina dobila tokrat prvič ta prispevek in sicer na podlagi sprejetega zakona, ki ga je v rimskem senatu predložil socialistični senator Bonacina.

Pokrajinski odbor soglaša z uvrstitvijo ceste Sovodnje-Peč-Rupa med tiste ceste, ki bodo še letos asfaltirane. Cesta bo stala predvidoma 6 in pol milona lir. V zvezi s tem sta bila v petek v Sovodnjah, v imenu pokrajinske uprave, odbornik Waltrisch in načelnik pokrajinskega urada za ceste Lupieri ter se razgovarjala z županom Češčutom in tajnikom Cresto.

Tako bo še letos v sovodenjski občini rešeno cestno vprašanje. To bo brez dvoma važen korak naprej. Lani so asfaltirali z državnim prispevkom ceste na Vrhu, na Peči, v Rupi, v Gabrijah in v Sovodnjah. Tik pred dograditvijo je cesta Rubije-Vrh. Z deželnim prispevkom bodo asfaltirali cesto Sovodnje-Peč-Rupa. Kmalu bo pokrajinska uprava pričela z asfaltiranjem ceste Štandrež-Sovodnje-Zagraj. Asfaltiranje celotnega cestnega omrežja v občini bo prebivalstvo sprejelo z velikim zadovoljstvom, istočasno bodo nove ceste privabile v vse vasi občine motorizirane turiste.

V Štandrežu so pokopali Leopolda Marušiča

V petek popoldne ob 15.30 so v Štandrežu spremili k zadnjemu počitku na domačem pokopališču Leopolda Marušiča iz Ul. Kanin št. 4, ki je šele pred kratkim dopolnil 32 let. Pokojnik je zapustil ženo Ano in dve hčerki, od katerih je ena stara 12, druga pa komaj 5 let. Pogreba se je kljub slabemu vremenu udeležila množica vaščanov, znancev in prijateljev; v sprevodu je bilo tudi precej vencev.

Pokojni Polde je bil zelo dober človek in zaveden slovenski rojak, ki so ga znanci in prijatelji imeli radi. Pred boleznijo je delal v železarni Montesanto in kot zidarski pomočnik. Zadnji mesec pa ga je zavratna bolezen priklenila na posteljo. Pred dvema tednoma so ga odpeljali v civilno bolnišnico v Gorici, kjer so ga tudi operirali, vendar mu niso mogli rešiti življenja in v četrtek zjutraj ob 6. uri je umrl. Čeprav še zelo mlad, je sodeloval po svojih močeh v NOB. Po vojni se je udejstvoval v domačem prosvetnem društvu, kjer so ga imeli radi zaradi njegovega veselega značaja.

Znanci in prijatelji izrekajo ženi in družini svoje iskreno sožalje ob tej hudi izgubi; njim se pridružuje tudi naše uredništvo.

Družina pa se ob tej priliki še enkrat zahvaljuje pogrebcem in vsem tistim, ki so pokojniku stali ob strani ali kakor koli počastili njegov spomin.

V petek v Tržiču seja občinskega sveta

V petek 18. tm. z začetkom ob 20.30 bo na županstvu v Tržiču seja občinskega sveta. Na dnevnem redu je kar 32 točk in med drugim tudi proračun za leto 1966, katerega proučevanje bo zavzelo verjetno več kot eno sejo. Poleg tega se je nabralo v zadnjem času tudi več interpelacij, o katerih bodo na tej seji razpravljali.

V soboto bo seja pokrajinskega sveta

Predsednik pokrajinske uprave dr. Chientarolli je sklical po daljšem premoru sejo pokrajinskega sveta, ki bo v soboto 19. t. m. ob 16. uri.

Po uvodnem poročilu predsednika bodo na dnevnem redu razne interpelacije svetovalcev, ki se tičejo industrijskega konzorcija za Tržič, stanovanjske zapore, pokrajinske umobolnice itd. Na dnevnem redu sta tudi proračun za 1966 in obračun za 1964.

Med novimi argumenti, ki so na dnevnem redu je tudi odobritev načrta za ureditev turističnih cest z deželnim prispevkom; med temi so tudi ceste v Sovodnjah in Števerjanu. Dalje bodo določili predstavnike pokrajinske uprave v raznih ustanovah, med drugim pri pokrajinskem turističnem združenju, ter pri kemičnem inštitutu. Pravtako bodo proučili prošnje raznih ustanov in društev za prispevek pokrajinske uprave.

Nekaj točk bodo obravnavali tudi na tajni seji. Ker obsega dnevni red kar 31 točk, bo potrebnih za njegovo izčrpanje več sej, zlasti za pokrajinski proračun.

V petek bo pogreb Riharda Orla

Truplo pokojnega didaktičnega ravnatelja Riharda Orla, ki je umrl prejšnji mesec v goriški bolnišnici ter so ga začasno shranili v mrtvašnici na glavnem pokopališču v Gorici, bodo v petek 18. tm. ob 14.30 odpeljali s tega pokopališča v rodno Prvačino, kjer ga bodo pokopali.

VESTI IZ DOBERDOBA

Občinski svet bo razpravljal v petek o važnih vprašanjih

Seji lahko prisostvuje vsak, ki se zanima za te probleme

Občinski odbor iz Doberdoba je imel pretekli četrtek zvečer sejo, na kateri so proučili dnevni red za sejo občinskega sveta, ki jo je župan Andrej Jarc sklical za petek 18. tm. zvečer. Odborniki so ob tej priliki obravnavali tudi druga upravna vprašanja občine in sprejeli ustrezne sklepe.

Kar se seje občinskega sveta tiče je na dnevnem redu zanjo več važnih točk. Tako bodo predložili svetovalcem v odobritev jamstvo za posojilo v znesku sedem in pol milijona lir, ki ga namerava občinska uprava najeti pri državni blagajni v Rimu za asfaltiranje nekaterih občinskih cest v Doberdobu. V načrtu imajo asfaltiranje ceste proti Dolu, proti Jezeru, Ul. Martiri per la libertà in stranske poti na Poljanah. Pri tej priliki naj omenimo, da je občina že lansko leto dobila tudi državni prispevek 7 milijonov lir za popravilo občinskih cest in poti. Načrt za to delo so že pripravili in se tiče tudi cest in poti po drugih vaseh doberdobske občine.

Občinski svet bo razpravljal na svoji seji tudi o pristopu občine k industrijski coni v Tržiču, o jamstvu za finančne operacije vodovodnega konzorcija CAFO, o podaljšku pogodbe z ustanovo INGIC za pobiranje občinske trošarine za nadaljnjih pet let in o raznih drugih občinskih zadevah.

Opozarjamo vse občinarje, da je seja javna in da lahko pridejo poslušat ves njen potek, da se tako pobliže seznanijo s problemi svoje občine in njene uprave.

Globe mestnih stražnikov

Mestni stražniki v Gorici so v preteklem mesecu januarju naložili 201 globo za razne prekrške. Največ jih je bilo zaradi prekrškov cestnega pravilnika in sicer 189; za prekrške proti mestnemu pravilniku 11 in eden za prekršek tržnega pravilnika. Mestni konjederec je v tem mesecu polovil 17 psov, ki so se klatili brez gospodarja.

Za ureditev staleža občinskih uslužbencev

Občinska svetovalca v Gorici dr. Batello in Cerne sta poslala županu interpelacijo v kateri ugotavljata da organik občinskih uslužbencev še ni urejen in predlagata naj bi o tem problemu razpravljali na prihodnji seji občinskega sveta.

PROSVETNO DRUŠTVO «JEZERO» priredi danes, 13. februarja ob 17. uri v prosvetni dvorani v DOBERDOBU

PREŠERNOVO PROSLAVO

Na programu je nastop moških pevskih zborov iz Dola-Poljan, Ronk in Doberdoba.

PO ŠTIRIDESETIH LETIH ŠE VEDNO DOBRA

Prenovljena «Vulcania» odpluje poslednjič iz Trsta kot «Caribia»

Najprej bo opravila turistično potovanje po Sredozemlju, nato pa bo odplula proti Srednji Ameriki

Jutri bo iz našega pristanišča zadnjič odplula motorna ladja «Caribia», nekdanja «Vulcania», ki so jo nekoliko modernizirali in izpopolnili ter jo usposobili, da po 40 letih ponovno nastopi redno pot po širnih morjih. Ladja bo odplula od pomorske postaje, namenjena najprej v Benetke, odkoder bo odplula na krožno potovanje po Sredozemlju z odhodom 16. februarja.

«Vulcanio» je pred meseci kupilo pomorsko podjetje Siosa iz Palerma, ki pripada družini ladjarjev Grimaldi. Ladjo so prodali na dražbi skupaj s sestrsko «Saturnio». Medtem ko je drugo doletela žalostna usoda, da so jo namenili v končno razpremo in odpeljali v La Spezio, kjer jo že razdirajo, so Vulcanii po temeljitem pregledu sklenili podaljšati življenje vsaj za nekaj let ter so jo zato izročili ladjedelnici Sv. Marka v popravilo. Zdaj bo Caribia najprej opravila krožno potovanje po Sredozemlju s postanki v Damasku, Haifi, na Malti, v Gibraltarju in na Nizozemskem. S Holandskega bo ladja odplula čez Atlantik v Karibsko morje, kjer bo njena nova «domovina». Kolikor se danes lahko sklepa, bo v ponedeljek zadnja prilika, da si Tržačani ogledajo potniško ladjo, ki je dolgih 40 let po vseh morjih dokazovala gradbeno sposobnost tukajšnjih ladjedelnic in visoko kakovost naših pomorskih izdelkov. Tudi «Caribia» bo delala čast tržaškim ladjedelnicam, kakor doslužena «Vulcania». Na krovu so zadaj 4 plavalni bazeni, v vseh prostorih na ladji so uredili klimatske naprave, na njej pa je prostora za 1.439 potnikov. Namestili so nov stranski pogonski stroj, medtem ko je glavnega skupina specializiranih delavcev iz fiatovega koncerna pred časom temeljito pregledala. Med posadko, ki šteje 400 mož, prevladajo Tržačani.

Trup Caribie je črne barve, kakor bivša Vulcania, vrhnji del ladje so prepleskali z belo, dimnik pa z modro barvo. Caribia meri 192 m v dolžino, 24 m v širino ter doseže brez težave hitrost, 18,5 vozla.

Umestitev komisije za gorsko gospodarstvo

Deželni odbornik za kmetijstvo odv. Comelli je umestil včeraj v Vidmu na sedežu njegovega odborništva posvetovalno komisijo za gorsko gospodarstvo. Komisija, katere naloga bo dajati nasvete in predloge glede raznih ukrepov v prid gorskemu gospodarstvu, je sestavljena iz vrste strokovnjakov za gorska vprašanja, katere so predlagali pokrajinski sveti, župani, ustanove in razne organizacije, konzorciji za izboljšanje zemljišč itd. Komisija je dejansko posvetovalni organ odbora deželnih odbornikov za razvoj goratih področij. Ta odbor in komisija sta torej orodje, s katerim bo deželna uprava izvajala politiko gospodarskega in socialnega razvoja gorskih predelov v deželi. Smotri te politike so: povečanje dohodkov in s tem izboljšanje gospodarske in socialne ravni gorskega prebivalstva, skrčenje izseljevanja, zaščita gorskih zemljišč z urejevanjem voda, kar bo koristilo tudi ravnini, itd. Za vse to pa bo potreben splošen pogled na to vprašanje, tako da se izognejo drobnjakarskim rešitvam vprašanj.

Odboru predseduje odv. Comelli in v njem so predvsem zastopniki iz Karnije in drugih goratih krajev v Furlaniji. Med ceremonijo o umestitvi komisije je spregovoril odbornik Comelli, ki je poudaril pomen imenovanja komisije in orisal glavne panoge njenega delovanja. Dejal je, da bo komisija pomagala odboru pri uresničevanju programa za gorska področja. Razni ukrepi, ki jih bo za izboljšanje življenjske ravni gorskega prebivalstva sprejela deželna uprava se bodo tikali industrije, turizma, okrepitve prometnih zvez, povečanja števila delovnih mest, izboljšanja stanovanj itd.

Za odv. Comellijem je spregovoril odv. Candolini, ki je omenil številne možnosti za razvoj turizma v goratih krajih, nato pa se je še oglasil tržaški župan Franzil, ki je rekel da je treba smotrno izkoristiti zlasti velike energije gorjanov.

V morju utonil

Na morski gladini pred veslaškim klubom «Nettuno» v Barkovljah, je včeraj zjutraj nekdo zagledal plavajoče truplo. Prihiteli so gasilci s postaje v Starem pristanišču ter truplo potegnili na suho. Iz dokumentov, ki jih je imel pri sebi, so preiskovalni organi ugotovili, da gre za 76-letnega upokojenca Maria Pipana iz Ul. Don Bosco 12.

Predsinočnjim je Pipan zapustil stanovanje, kjer živi z nečakom, ter se napotil v Barkovlje na večerni sprehod. Zelo verjetno je, da se je nesrečnik približal robu pomola, kjer se je počutil slabo in padel v morje, ne da bi ga kdo opazil in mu priskočil na pomoč. Pipan je utonil in včeraj zjutraj je njegovo truplo zaplavalo v neposredni bližini kraja nesreče. Truplo nesrečnega Pipana so po opravljenih zakonskih formalnostih prepeljali v mrtvašnico glavne bolnišnice.

VESTI Z ONKRAJ MEJE

Predlog N. Gorice za znižanje carine na uvoz kmet. strojev

S tem ukrepom bi mogli kmetje obmejnih področij ostati na svoji zemlji

Oba zbora skupščine Nova Gorica sta poslala predsedniku ZIS Petru Stamboliču pismo, v katerem ga opozarjata na vlogo od lanskega decembra, naj se zniža carina za uvoz malih kmetijskih strojev v obmejnih krajih. Olajšave bi v veliki meri koristile dvigu zasebne kmetijske proizvodnje ter bi zajezile odhajanje kmetov z zemlje. Ugotovili so, da je na območju občine Nova Gorica okoli 30.000 ha zemlje, ki ni primerna za družbeno obdelovanje, zasebni kmetje pa bi si mogli z manjšimi stroji zagotoviti na njej svojo eksistenco.

V pismu se ugotavlja, da bi možnost nakupa takšnih strojev preprečila razslojevanje ljudi in pa pritisk na zaposlovanje. Družbeni in gospodarski interes narekujejo ohranitev močnega zasebnega kmetijskega sektorja, vendar pa so za njegov obstoj nujno potrebne korekture v dosedanji politiki.

NA KONCU UL. CARDUCCI

Po trčenju z drugim avtom se je zaletel v zid muzeja

Dva potnika so pridržali v bolnišnici za 8 dni

Prešjnji večer okrog 23.40 se je peljal 38-letni Tristane Paussi iz Zagraja, z avtom Ford Consul po Ul. Carducci v Gorici v smeri proti Kornu. Z njim je bil v vozilu 36-letni Silvano Vuga iz Gorice, Ul. Formica 14. Na ožjem spodnjem koncu Ul. Carducci jima je privozil nasproti z avtom fiat 500 C 26-letni Giuseppe Bressan iz Ul. Mocchetta 6. Oba avta sta se od strani zadela. Fiat 500 C je ostal na svojem mestu. Paussi pa je po trčenju izgubil kontrolo nad svojim vozilom, podrl najprej kol z znakom za prepovedano parkiranje ter trčil nato na nasprotni strani v zid pokrajinskega muzeja na Kornu.

Pri trčenju sta bila ranjena Paussi in Vuga, ki so ju odpeljali v goriške civilno bolnišnico. Prvi si je zlomil desno nogo, dobil šok in druge poškodbe ter so ga pridržali za 8 dni na zdravljenju. Tudi Vuga se bo zdravil v bolnišnici 8 dni zaradi poškodbe na obrazu in nogah.

Zapisnik je napravila cestna policija iz Gorice, ki je ugotovila precejšnjo škodo na Paussijevem vozilu.

Iz goriške bolnišnice

Prejsnji večer okrog 22. ure so sprejeli za 10 dni na zdravljenje v goriško civilno bolnišnico 75-letno Marijo Matijelič por. Giudici iz Drevoreda XX. septembra 54. Na vogalu Ul. Oberdan in Travnika jo je obšla slabost, padla je in se pobila. Z avtom Zelenega križa so jo odpeljali v bolnišnico, kjer so ji ugotovili zlom nosne kosti, poškodbo na desni nogi in šok.

Včeraj dopoldne ob 9.40 pa so z avtom INAIL pripeljali 55-letnega kurjača IMCA Luigija Bona iz Krmina, ki je malo prej padel z neke lestve med delom v podjetju IMCA. Pri tem si je spahnil desno roko v ramenu. Pridržali so ga za 10 dni na zdravljenju.

Iz bolnišnice v Tržiču

Včeraj okrog poldne so sprejeli na zdravljenje za 20 dni v bolnišnico v Tržiču 46-letno Rito Monolassino iz Ul. Bagni 117 v Tržiču. Na delu se je porezala na prstih leve roke.

Na levi nogi se je ranil med delom z železom 49-letni Giacomo Vianelli iz Ul. Fratelli Rosselli 49. Tudi njega so pridržali za 20 dni.

Pri cestni nezgodi okrog 15. ure je dobil poškodbe 45-letni Ottone Fabbris iz Skocjana. Ker si je pri tem zlomil nekaj reber so ga pridržali za 20 dni na zdravljenju.

ŠIRITE PRIMORSKI DNEVNIK

VEČERI OB SREDAH

V okviru «Večerov ob sredah» v klubu «S. Gregorčič» na Verdijevem korzu 13 v Gorici, bo v sredo, 16. t. m. ob 20.30 uri predaval fotoreporter Primorskega dnevnika

MARIO MAGAJNA

o TUNIZIJI in ALŽIRU

Predavanje bodo spremljali številni barvni diapozitivi, ki jih je predavatelj posnel ob svojem potovanju v te dežele.

SLOVENSKA PROSETNA ZVEZA V GORICI vas vljudno vabi na

PUSTNI PLES

ki ga priredi prosvetno društvo «KRAS» iz DOLA - POLJAN v soboto, 19. februarja ob 21. uri v PROSVETNI DVORANI na Verdijevem korzu 13 v Gorici

IGRA ORKESTER COSMARO

Rezervacija miz in vabila za ples se dobijo:
V Gorici na sedežu SPZ v Ul. Ascoli 1/I, v Števerjanu pri Ivanu Klanjščku in Saveriju Rožiču, na Oslavju pri Mirku Primožiču, v Štandrežu pri Karlu Nanutu, v Sovodnjah pri Miru Kuzminu, v Gabrjah pri Vidu Primožiču, v Dolu in na Poljanah pri Mariju Ferligoju (Blaž), v Doberdobu v zadrugi, na Vrhu pri Dominiku Grilu in v Ronkah pri Mirku Vižintinu.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Od 6. do 12. februarja se je v goriški občini rodilo 15 otrok, umrlo je 15 oseb, bilo je 5 porok in 3 okolici.

ROJSTVA: Rossella Olivetti, Livio Bressan, Marina Bearzi, Emma Mulé, Sandro Maricchio, Maria Scamperla, Monica Bruckbauer, Caterina Marchese, Manuela Doliani, Claudio Pizzamei, Davide Soranno, Lucio Montagner, Stefano Virgulin, Andrea Fiorino, Orlanda Sfiligoj.

SMRTI: upokojenka 83-letna Luigia Gobbo, vd. Padovan, upokojenec 68-letni Igino Fonzar, upokojenka 80-letna Rosa Basso, vd. Marconato, gospodinja 71-letna Giuseppina Drosghig, vd. Bainat, upokojenec 90-letni Pietro Isola, upokojenec 76-letni Giovanni Battista Michelin, kmetovalec 77-letni Giuseppe Perco, upokojenka 65-letna Dialma de Comelli, 85-letna Matilde Bressan, vd. Roset, upokojenka 90-letna Maria Kikelj, vd. Saiz, 10 dni star Marcello De Piaggi, 1 dan stara Caterina Marchese, dninar 39-letni Leopoldo Marušič, gospodinja 57-letna Gemma Marega, gospodinja 71-letna Andreana Pelizon.

POROKE: kapetan Luciano Rizzatto in gospodinja Lorenza Pesente, živinorejec Roberto Roncato in študentka Adriana Teti, šofer Franco Hassek in pletilja Carla Vrech, uradnik Angelo Lai in delavka Ombretta Ussai, šofer Silvano Princic in trgovska pomočnica Giulia Picotti.

OKLICI: gledališki tajnik Filibert Benedetič in visokošolka Nadja Gravner, zdravnik dr. Lucio D'Urso in profesorica Patrizia Guarnera, delavec Sergio Tuzzi in gospodinja Silvana Gori.

Kino

Gorica

VERDI. 15.00: «I quattro inesorabili», Adam West; ameriški barvni kinemaskopski film.

CORSO. 15.00: «Signore e signori», Virna Lisi in Gastone Moschini; italijanski črnobeli film režiserja Germija. Mladini pod 18. letom vstop prepovedan.

MODERNISSIMO. 14.00: «Le spie uccidono a Beirut», Richard Harrison in Dominique Boschero; italijanski barvni kinemaskopski film.

VITTORIA. 15.00: «Un amore ed un addio», M. Romet in E. Mori; italijanski kinemaskopski film.

CENTRALE. 15.00: «Da 077 intrigo a Lisbona», Brett Halsex in Marilù Tolò; barvni kinemaskopski film.

Tržič

PRINCIPE: «L'affare Blindfold», Rock Hudson in Claudia Cardinale; barvni kinemaskopski film.

AZZURRO: «Oggi, domani, dopodomani», Marcello Mastroianni, Virna Lisi in Catherine Spaak; barvni kinemaskopski film.

EXCELSIOR: «Una vergine per il principe», Vittorio Gassman in Virna Lisi; barvni kinemaskopski film.

NAZIONALE: «Spionaggio a Washington», Robert Wagner; barvni film.

S. MICHELE: «Il ponte dei sospiri», Gianna Maria Canale in Brett Hasley; barvni film.

Štarancan

EDISON: «Marte dio della guerra», Roger Brian in Jack Lane; barvni film.

EUROPA: «Squadriglia 633», Cliff Robertson in George Chakiris; barvni film.

Ronke

EXCELSIOR: «Sette uomini d'oro», Philippe Leroy in Rossana Podestà; barvni kinemaskopski film.

RIO: «Prima vittoria», Kirk Douglas in John Wayne; barvni film.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna D'UDINE, v Ul. Rabatta št. 18, tel. 21-24.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Danes, 13. februarja je v Gorici odprta cvetličarna MICHELI FERDINANDO, Ul. 24. maja št. 22, tel. 23-39.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo dnevno temperaturo 10,8 stopinje ob 15.30 in najnižjo 7,4 stopinje ob 8.30; dežja je padlo 23 mm; povprečna dnevna vlaga 93 od sto.

Ljudska prosveta

PUSTNA MAŠKARADA ZA OTROKE V KLUBU. Slovenska prosvetna zveza iz Gorice bo tudi letos organizirala na pustni torek, 22. februarja, pustno maškarado za otroke. Prireditev bo popoldne ob 16. uri v dvorani kluba «S. Gregorčič» na Verdijevem korzu 13, v Gorici.

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našo drago in nepozabno

Grazielo Lavrenčič

se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala Doberdobcem in Kraševcem iz Laškega, sošolkam za cvetje in pogrebcem.

Žalujoča družina in drugo sorodstvo

Ronke, 13. februarja 1966

šport šport šport

27. t. m. V NABREŽINI

Mednarodni kros Bora

Sportno združenje Bor bo zadnjo nedeljo februarja priredilo v Nabrežini tekmovanje v teku čez drn in strn. Organizator je povabil na to tekmovanje vse klube iz naše dežele, udeležbo pa so zagotovili tudi atleti iz Nove Gorice in Kladivarja iz Celja. Posebno zanimanje vlada za nastop Celjanov, ki so obljubili, da bodo prišli v Trst z najmočnejšo postavo. Videli bomo tako svetovnoznane tekače kot Važiča, Červana in mlajše Žuntarja, Stajnerja in katerega drugega.

Proge bodo speljane v bližini nogometnega igrišča. Naraščajniki bodo morali preteči 2500, mladinci 5000, člani pa 7500 metrov.

Za dober potek priprav na to tekmovanje, ki bo eno najbolj kvalitetnih cele sezone, se ima Bor zahvaliti predvsem devinsko-nabrežinski občini, ki je s konkretno pomočjo odločilno pripomogla k celotni organizaciji.

DANES OB 15.45 V POKRITEM BAZENU «BRUNO BIANCHI»

Na startu Boscaini in Daniela Beneck

Prenos tekmovanja za «Campanile nuoto» tudi po italijanski TV

Italijanska plavalna zveza je razpisala zelo zanimivo tekmovanje «Campanile nuoto». Na tekmovanju nastopajo reprezentance Rima, Neaplja, Genove, Turina, Milana in Trsta, ki pa so okrepljena s plavalci sosednjih dežel. Polfinalni del obsega srečanja Milan-Genova, Turin-Neapelj, in Trst-Rim. Zmagovalci bodo prepuščeni direktno k finalu, iz troboja poražencev, ki bo 6. marca, pa bo izšel še četrti finalist. Zanimivo je tudi, ali se bo zmagovalec turnirja pomeril z reprezentanco Stockholma.

Tehnični program tekmovanja «Campanile nuoto» je zelo bogat in obsega 100 m prosto, prsno, hrbtno in delfin, 200 m mešano, štafeto 4x100 m prosto inn 4x100 m mešano in 4x33 m mešano za naraščajnike. V vseh panogah bodo tekmovali tako fantje kot dekleta.

V tržaškem srečanju bomo v reprezentanci Rima videli med drugimi znanimi tekmovalci tudi najhitrejša italijanska plavalca oziroma plavalko. Na startu bosta namreč tudi Daniela Beneck in Boscaini. Tržaško reprezentanco bodo okrepili plavalci iz klubov Rari Nantes Bologna (9 članov), R. N. Trento (8), Nuotatori Padovani (4), R.N. Padova (3), Fontana Modena (1). Domače barve bosta branila dva gojenca plavalne šole CO NI in Aldo Mattei, Sandro Del Campo, Sergia Astolfi in Maurizia Zanon (Triestina) in Luciana Dapretto, Violetta Passagnolli, Annamaria Cecchi in Pierpaolo Spangaro (Edera). Posebno kvalitetna je četvorka Edere, ki je sestavljena izključno iz državnih reprezentantov.

Izid dvoboja je zelo negotov in po mnenju tržaških strokovnjakov bodo odločale štafete.

Res toplo priporočamo ogled tega tekmovanja, ker bomo v Trstu verjetno še dolgo čakali na nekaj podobnega. Tekmovanje iz pokritega bazena «Bruno Bianchi» bo z začetkom ob 15.45 prenašala tudi italijanska televizija.

B. KRIŽMAN

DOMAČI ŠPORT

NOGOMET

II. amaterska kategorija

Ob 15. uri v Ul. Flavia
EDERA — PRIMORJE

Juniorsko prvenstvo

Vse tekme so bile odložene na kasneje.

Prijateljske tekme

Ob 12.30 v Boljuncu
BREG — UNION
Ob 10.30 v Boljuncu
ROSANDRA ZERIAL . VESNA

ODBOJKA

Juniorsko prvenstvo

Ob 8.30 na stadionu «Prvi maj»
SZ BOR — KRAS
SZ BOR — ENAOLI

Prvenstvo C lige

Ob 10.30 na stadionu «Prvi maj»
KRAS — TORRIANA

Vespa - Ape

EKSKLUZIVNO ZASTOPSTVO IN PRODAJA

TRIESTE — TRST
UL. S. FRANCESCO 44
TEL. 28-940

Takojšnja izročitev ali dostava vseh novih modelov skuterjev VESPA in trokolesnih tovornih vozil APE v kateri koli kraj v Jugoslaviji.

Ekskluzivna prodaja vseh originalnih rezervnih delov in pribora «PIAGGIO»

ARETTA
ULTRA THIN
med elegantnimi in preciznimi urami je najcenejša znamka

Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA»
Trst - Piazza S. Antonio Nuovo N. 4-I. nadstropje

IMPORT EXPORT
Prodaja na veliko in drobno
Velika izbira zlatnine po tovarniških cenah!
Izreden popust — Garancija —

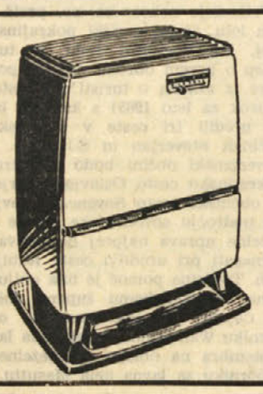

ELETTRO MARKET
di VALERIO SPETTI

PEČI NA PREMOG IN KEROSEN PRIZNANIH ZNAMK «JUNO» — «WARM MORNIG» — «RAICHON» — «OLMAR»

PRODAJA TUDI NA OBROKE, DO 24 MESECEV

TRIESTE — TRST
Strada Vecchia dell' Istria 2
tel. 812238 (na trgu pri Sv. Ani)

«UNIVERSALTECNICA»

RADIO — TELEVIZORJI — AVTOMATIČNI IN SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI — HLADILNIKI — ELEKTROGOSPODINJSKI PREDMETI: CANDY — REX — CGE

Izredne cene za izvoz — Dostavljamo na dom brez posebnih stroškov v vse kraje Jugoslavije

UNIVERSALTECNICA Trieste — Trst
Corso Garibaldi št. 4 tel. 41-243 in Trg Goldoni št. 1

HOKEJ 66 — ŠE POL MESECA DO SP

Prvi gostje že pred vrati

Častni predsednik Maček si je ogledal tekmovalno areno

LJUBLJANA, 12. — Do pričetka svetovnega prvenstva v hokeju na ledu v Ljubljani je le še pol meseca. Najlepši znak, da je «Hokej 66» že pred durmi, so prvi gostje, ki jih pričakujejo te dni v največjem ljubljanskem hotelu «Lev».

V tem kratkem času pred prvimi tekmami se seveda ne sme zgoditi za organizatorje nič presenetljivega ali nepričakovanega. Zato tudi na rednih tiskovnih konferencah, ki jih prireja komisija za tisk, ni mogoče zvedeti kaj izrednega. Za organizatorje v Ljubljani, Zagrebu in na Jesenicah so ti dnevi zadnja možnost, da naredijo in pripravijo vse kar taka prireditev zahteva. Da delo pri pripravah tega prvenstva ni lahko, naj nam pove samo ta podatek: Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu je edina prireditev takšnega ranga v Jugoslaviji (in verjetno tudi kje drugje), ki ni prejela prav nikakršne državne podpore! Po vseh znakih bo tekmovanje in vse kar k njemu spada kljub temu skrbno pripravljeno.

Sportno dvorano v Tivoliju si je te dni ogledal tudi predsednik skupščine SR Slovenije in predsednik častnega predsedstva svetovnega in evropskega prvenstva v hokeju na ledu Ivan Maček. S člani organizacijskega odbora se je pogovoril o poteku priprav in izrazil zadovoljstvo nad že doslej opravljenim delom.

Na obisku je bil tudi predstavnik turistične agencije iz Moskve. Ta bo organizirala obisk večje skupine turistov iz Sovjetske zveze. Ti bodo nedvomno močna podpora svojemu moštvu ki je eno najresnejših favoritov tega prvenstva.

Zanimanje za tekme sovjetskega moštva je izredno. To nam zgovorno pove podatek, da bo komentiralo televizijski prenos tekme SZ — ČSSR kar dvajset reporterjev. Na zadnjem prvenstvu na Finskem jih je bilo vseh skupaj le 17! K temu so mnogo pripomogli prav zadnji letošnji uspehi izbranega moštva. Poglejmo si jih: s svojimi «večnimi» nasprotniki Kanadčani so igrali letos že osemkrat: šestkrat so zmagali (4:0, 8:6, 6:2, 4:1, 6:2 in 3:0) in dvakrat tesno izgubili (2:4, 2:3), od tega enkrat z oslabljenim moštvom. S Svedi so igrali letos trikrat in vselej z uspehom (7:1, 3:2, 4:3). Sovjetska zveza je bila doslej na enajstih svetovnih in evropskih prvenstvih in je odšla z vsakega z zlatim, srebrnim ali vsaj bronastim odličjem. Svetovni prvak je bila petkrat, štirikrat je bila druga in dvakrat tretja. Na teh prvenstvih je bila v 58 finalnih tekmah zmagovalec, 8 srečanj je izgubila in pet tekem se je končalo brez zmagovalca. Zato se ne smemo čuditi, da ima proti vsem tekmecem pozitivno bilanco medsebojnih srečanj, le s Kanado si stojita enakovredno.

Kljub velikemu zanimanju za ogled svetovnega prvenstva v Ljubljani v Sovjetski zvezi, Češkoslovaški, Poljski in drugih vzhodnoevropskih državah pa iz teh dežel ne bo tako mnogo obiskovalcev. Temu je kriv sistem dodeljevanja deviznih sredstev, ki je vpeljan v teh državah. S plani je namreč določena višina tujih denarnih sredstev, ki naj bi jih v posameznem letu njihovi turisti dobili za obisk tujih držav. Razumljivo je, da je Jugoslavija za vse najzanimivejša poleti ob Jadranu. Tako je za obisk «Hokeja 66» ostalo predvidenih bolj malo deviz in temu primeren bo tudi obisk.

V teku so tudi zadnje propagandne akcije in sestanki s tujimi novinarji. Konec meseca bo imela avstrijska televizija posebno oddajo o «Hokeju 66» in o Ljubljani. Informacijski sestanek z novinarji iz Italije bo v petek 18. februarja v Trstu.

Inž. BORIS LASIČ

A SKUPINA CLIGE

CRDA - TREVIGLIESE
Malerba
IVREA - CREMONESE
Pontini
MARZOTTO - COMO
Menegali
MESTRINA - ENTELLA
Ghetti
PARMA - TREVISO
Fuschi
PIACENZA - BIELLESE
Capriucioli
RAPALLO - SAVONA
D'Auria
SOLBIATESE - LEGNANO
Lavetti
UDINESE - TRIESTINA
Lattanzi R.

DANES V VIDMU

Deželni derby Udinese-Triestina

Danes bo v Vidmu deželni derby Udinese-Triestina. Trener tržaškega moštva še ni določil postave, ki jo bo sestavil verjetno šele tik pred začetkom tekme. Na seznamu izbrancev, ki bodo prišli v poštev za sestavo moštva, je kar 16 igralcev, in sicer Colovatti, Cattonar, Ferrara, Pez, Del Piccolo, Sadar, Varglien, Angileri, Mariani, Scala, Ciroi, Beorchia, Dalio, Gentili, Canzian in Dambrosi.

NOGOMET DANES

ALIGA

ATALANTA—BRESCIA
Bernardis
CAGLIARI—TORINO
Carminati
FIORENTINA—CATANIA
De Robbio
INTERNAZIONALE—ROMA
Di Tonno
JUVENTUS—VARESE
Marengo
LAZIO—FOGGIA INCEDIT
Righi
NAPOLI—BOLOGNA
Monti
SAMPDORIA—MILAN
D'Agostini
SPAL—LANEROSSI
Motta

BLIGA

ALESSANDRIA—GENOA
Gussoni
LECCO—PRO PATRIA
Roversi
MANTOVA—VENEZIA
Pieroni
MESSINA—LIVORNO
Bigi
NOVARA—MONZA
Marchiori
PADOVA—REGGINA
Politano
PALERMO—MODENA
Vacchini
PISA—CATANZARO
Vitullo
POTENZA—REGGIANA
Giunti
VERONA—TRANI
Fiduccia

NAMIZNI TENIS — *Pokrajinsko prvenstvo*

Floreani, Zavadlavova, Lena in Racmanova - novi prvaki

Prejšnji teden je deželna namiznoteniška zveza organizirala letošnje pokrajinsko prvenstvo. Kar so lani obetale mlade sile, je prišlo na tem turnirju do popolne uresničitve.

Igralec, ki se je najbolj izkazal, je bil Floreani Flavio. Na tem turnirju je dokončno pokazal, da v III. kategoriji in med mladinci nima več resnih nasprotnikov.

Oglejmo si sedaj vsako kategorijo posebej:

1. Floreani (CGS La Soffitta)
2. Lena (CGS La Soffitta)
3. Pecar (CGS La Soffitta)
7. Tavčar M. (BOR)

Kot smo že omenili, je v tej kategoriji Floreani nadvladal vse nasprotnike razen Lene, ki se mu je v finalni tekmi enakovredno protivil. Tretje mesto je presenetljivo zasedel Pecar, igralec, ki je bil pred tremi leti mladinski pokrajinski prvak. Od borovcev sta se uvrstila v deželno prvenstvo le Milan Tavčar in Edi Bole. Prav gotovo bi se uvrstil tudi Adrijan Tavčar, a zaradi brezbrižnosti nekaterih oseb ni mogel nastopiti v tej kategoriji.

MLADINCI

1. Floreani (CGS La Soffitta)
2. A. Tavčar (BOR)
3. Edi Bole (BOR)

Tudi med mladinci zaslužena zmaga Floreanija, ki je v polfinalu premagal v 2 setih Edija Boleta, v finalu pa v treh setih Adrijana Tavčarja. Slednji se je do konca boril proti Floreaniju in mu pri tem iztrgal drugi set. V tretjem, odločilnem, pa izgubil z rezultatom 21:15. Če bi v tem setu Tavčar zaigral bolj sproščeno, ni izključeno, da bi lahko nepričakovano odpravil glavnega favorita. Kljub temu je bil njegov nastop pozitiven in zasedeno 2. mesto je več kot zadovoljivo. Od Borovcev sta se torej, zaradi zasedenih mest, uvrstila na deželno prvenstvo Adrijan Tavčar in Edi Bole.

III. KATEGORIJA ŽENSKE

1. **N. Zavadlav** (BOR)
2. Racman (BOR)
3. Kenda (BOR)
4. Švab (BOR)

V tej kategoriji so nastopale samo igralke Bora. Med ženskami je prišlo do prvega presenečenja. Zmagala je Norči Zavadlav, medtem ko je lanska prvakinja Nadja Švab dosegla komaj 4. mesto. Zavadlav, ki jo poznamo kot odlično odbojkarsko igralko, je dosegla tudi v namiznem tenisu lep uspeh. Vse tekme je zmagala z 2:0. Le Lidija Kenda ji je bila enakovredna in izgubila s tesnim rezultatom 23:21, 21:19.

MLADINKE

1. **Mara Racman** (BOR)
2. Lidija Kenda (BOR)

Zopet nepričakovana zmaga. Favoritinja Lidija Kenda je izgubila z Maro Racman z 2:1 (21:15, 18:21, 21:18).

MOŠKE DVOJICE I. KATEGORIJE

1. Crechici — Aldighieri (CGS La Soffitta)
2. Floreani — Lena (CGS La Soffitta)
3. Runco — Pierberger (UNI)
4. Pecar — Pacchielat (CGS La Soffitta)

Prvo mesto sta osvojila znana Crechici in Aldighieri, čeprav smo mislili, da bo mlada in vigrana dvojica Floreani — Lena premagala starejše in bolj izkušene nasprotnike.

MOŠKE MLADINSKE DVOJICE

1. Floreani — Lena (CGS La Soffitta)
2. A. Tavčar — Edi Bole (BOR)
3. Divo — Lunazzi (CGS La Soffitta)
4. Renni — Morgan (CGS La Soffitta)

Vse po pričakovanjih na lestvici, vendar bi kmalu prišlo do spodrsljaja zmagovalne ekipe. Adrijan Tavčar in Edi Bole sta nudila nepričakovan odpor. Zmagala sta že prvi set 21:14 in zmagovala tudi drugega. Takrat pa sta Floreani in Lena forsirala tempo, medtem ko je Borova dvojica popolnoma popustila in izgubila 21:9.

Sledil je tretji in odločilni set. Floreani in Lena sta ves čas vodila za 5—6 točk, proti koncu pa sta se jima Tavčar in Bole znatno približala in misliti je bilo, da bosta celo zmagala. Zadnje točke so bile zelo bojevite, prevelika trema pa je bila borovcema usodna. Set sta izgubila 21:17.

MEŠANE DVOJICE

1. Švab — Hrvat (BOR)
2. Racman — Pierberger (BOR—UNI)
3. Zavadlav — Edi Bole (BOR)
4. Kenda — M. Tavčar (BOR)

Tudi v mešanih dvojicah nepričakovana zmaga. Na papirju sta bila glavna favorita Norči Zavadlav in Edi Bole. Nadja Švab in Nevo Hrvat pa sta pokazala, da predstavljata res dobro mešano dvojico in sta zasluženo osvojila prvo mesto:

MLAJŠI MLADINCI

1. Lena (CGS La Soffitta)
2. Renni (CGS La Soffitta)
3. Varnerin (CGS La Soffitta)

T—ar

OLIMPIADA

PRAGA, 12. — Časopis «Československy Sport» je javil, da so na Vzhodu proti kandidaturi Munchna za organizacijo olimpijskih iger 1972. leta. V listu je navedeno, da bodo vzhodne države bojkotirale Munchen in da bodo podprle kandidaturo Madrida. To seveda, če zahodnonemške oblasti ne bodo spremenile ravnanja do Vzhodne Nemčije.

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

vzdržuje s svojimi tovorno-potniškimi ladjami:

redno linijo okoli sveta · redno linijo z Južno Ameriko redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.

Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja:

«SPLOŠNA PLOVBA», Piran Župančičeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu.

Telexi: 035-22, 035-23
Telegrami: Plovba Piran
Telefoni: 73-470 do 73-477

URARNA IN ZLATARNA
T. TREVISAN

CORSO GARIBALDI 3 — TEL. 96782
(Ob avtobusni postaji na Trgu Barriera Vecchia)
TRIESTE — TRST

Ure svetovno znanih znamk od 5.000 lir dalje.
Zlati in srebrni okraski za vsako priložnost.
Zlato, 18-karatno po konkurenčni ceni.
Zlato, 22-karatno v ploščicah za zobe.

JUGOSLOVANSKI KUPCI IMAJO IZREDNE POPUSTE.
Govorimo vse jugoslovanske jezike.

CASINO
PORTOROŽ
PORTOROSE
ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARÀ
ter priljubljena igra TRENTE ET QUARANTE
ODPRTO CELO LETO

GRILL BAR - CABARET - STRIPTEASE
ATMOSPHÈRE PARISIENNE
V HOTELU «RIVIERA» PORTOROŽ

HOTEL SLON LJUBLJANA
TITOVA UL. 10 · TEL. 20641-43

HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM ● PRIZNANA MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA ● NOČNI BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM ● KAVARNA ● SLAŠČIČARNA ● KLUBSKI IN BANKETNI PROSTORI

Grand Hotel «TOPLICE» Bled

Tik ob jezeru s 403 posteljami ● AMBULANTNO KOPALIŠČE, 23 stop. toplote ● MEDNARODNA KUHINJA ● KRASNA SMUČIŠČA ● Priporočamo se za obisk

CECILIJ URBAN: ZGODBA O VIKU

18.

Marijina Lica so zagorela, ko je končala z branjem pisma. Odšla bo, videla bo Vika, svojega svetlolasega malčka! Prižel se ji bo na grudi, božala bo njegove kodre, poljubovala njegove oči. Še je na zemlji radost!

Prihodnjo nedeljo bo odpotovala v Gorico. V soboto bo prejela denar za delo, kakšna sreča, da ima, kot nalašč, to pot veliko naročilo! Kupiti... Marija se je zamislila: kaj naj kupi otroku? Moj bog, saj vendar ni več otrok! In skušala si je predstaviti sina, toda v očeh in v srcu ji je še kar naprej vztrajno ostajala podoba štiriletnega malčka, toplega in mehkega kot mlad golobček.

Zagledala ga je bila v cerkvi, kamor je pohitela naravnost z vlaka. Pred gospodovim oltarjem je ministriral starejšemu duhovniku, sama pa niti vedela ni, da so njenega sinu pripustili k oltarju. V belem obličilu, s svetlolasimi kodri, sinjeok in ves rožnat se ji je zdel kot angel, ki je služil bogu Savaohu

Pogledal jo je naravnost, toda ni je prepoznal. Mar jo je že čisto pozabil? Pokleknila je, molila in jokala... «Mar jo je sin čisto pozabil?»

Ne, ni je bil pozabil. Ko je vstopila v sobo, ji je rekel plašno in zmedeno: «Dober dan, mati!» Vprašal jo je, kako je potovala. Ves dan ni odšel iz hiše in jo naskrivaj opazoval in se zdaj spomnil tega ali onega.

Katica je pridno ropotala pri štedilniku. Gorje! Velikega ognjišča iz prejšnjih dni zdaj tu ni bilo in Katica se je z žalostjo in jezo spominjala te izgube ter se Mariji pritoževala nad težavami mestnega življenja in kako je na trgu vse drago. Toda gostila je radodarno in vztrajno ponujala gostji. Marija je s težavo jedla: kot kepa so ji tičale v grlu neizjokane solze v cerkvi in morda tudi Katičino pritoževanje nad tem, kako drago je na trgu. Stric je jedel, ne da bi se zmenil za godrnjanje žene in očitno je bilo, da je bil tega že vajen, Mariji pa se je nasprotno zdelo, da Katica ni zadovoljna zato, ker je ona, Marija, prišla sem in da Viko živi pri stricu ter so tako v hiši ena usta odveč.

Danilo je opazil Marijino zmedenost in jo doumel. Ko je Katica, potem ko je narezala meso, podala največji kos možu, najmanjšega pa položila na Vikov krožnik, je Danilo hitro zamenjal krožnika in smeje rekel malčku, ki se je začel upirati:

«Jej, junak! Zdaj moraš jesti za dva; zrasel boš in sam sebe boš moral nahraniti, pa tudi naju, stara, boš moral nakrmiti, bo že pač tako naneslo!»

«Kaj še, boš res še to dočakal,» je namrgodeno pripomnila Katica, «zdaj pač ni več takšnih otrok in,» potem ko se je obrnila k Mariji, začela kot prej klepetati z glasom radodarne gospodinje: «Zakaj pa, Marija, vendar ne ješ, ali ti morda ta košček ni več všeč? Ali pa ste se vi, tam, v Trstu, že odvadili jesti po naše?»

«Sita sem, zares sita...» je zardela Marija. «Nikar se ne vznemirjajte, prosim vas.»

Po kosilu je pomagala Katici pospraviti mizo, in, ko je iz vljudnosti posedela še pol ure, se je naglo začela odpravljati.

«Kam pa ti?» se je začudila Katica, Danilo pa je dodal: «Saj gre vlak nazaj šele jutri.»

«Ne, moram... Baroničina nadzornica mi je ukazala, naj pridem jutri. V kratkem bodo odšli v poletni dvorec in tako moram marsikaj pripraviti in zašiti... Ne, ne, šla bom.»

«Mar boš šla peš? Saj vendar kočije ob nedeljah ne vozijo. Do tja je vendar daleč,» ji je dopovedovala Katica, «pa prenoči pri nas...»

«Ne, jaz bom šla,» se je nasmehnila, «saj sem nekoč na Triglav dobro hodila...»

Viko je z začudenjem opazil, kako je mati med nasmehom nenadoma postala lepša: kot bi se prižgala svetloba v globini njenih oči, velikih, sinjebelih oči kot blesteče plavice, v očeh Gorenjke.

Tudi jaz bom šel z vami, mati!» je odločno izjavil.

«Kaj hočemo, če si že sklenila oditi, potem naj te vsaj pospremi do cesarske ceste,» je spregovoril Danilo, «toda junak, nikar se ne zadržuj, saj nalog za danes sploh še nisi začel pisati.»

Mati in sin sta molče šla po goriških ulicah. Marijine oči so ugasnile in vsa se je zgrbila. «Staro mater imam,» je pomislil Viko in postalo mu je hudo, tik poleg cesarske ceste pa ji je rekel:

«Rad bi šel z vami v Trst, mati.»

«Ali slabo živiš, sin?» je prestrašeno vprašala Marija. In takšna žalost je zazvenela v njenem glasu, da je Viko doumel: treba je mater pomiriti.

«Dobro živim, samo pospremiti sem vas hotel, samo pospremiti.»

«Sama bom prišla, sin, pot je ravna. Pojdi k stricu.»

Krepko ga je prižela na prsi in ga dolgo ni spustila iz objema. Potem se je odtrgala od njega in ga prekrižala:

«Pojdi, sin, pojdi! Tako mora biti. Uči se, tvoj oče, mir in odpuščanje njegovi duši, je tako hotel. Dobro se uči!»

Dokler ni materina postava izginila za ovinkom ceste, se Viko ni premaknil z mesta; saj je vendar odhajala, ona, tako majhna in temna na široki in beli cesarski cesti.

In zdaj je že ni bilo videti, čisto je bila izginila...

Odkritje Rusije

V enem izmed glavnih odmorov sta Viko in Raden hodila po telovadnici in se polglasno pogovarjala, seveda po slovensko, o izletih v gore, ki jih bosta napravila med poletnimi počitnicami. Ko sta šla mimo dežurnega nadzornika, sta prešla v nemščino, to je bila vsakdanja zvijača slovenskih dijakov. Toda bila sta v tako navdušenem razgovoru, da sta, ko sta prišla vštric nadzornika, prepozno spregovorila takšno nezaslišano slovensko-nemško budalost, da je ta takoj opazil zvijačo in je zrušil na krivca točo najbolj žaljivih besed, med katerimi so bili stavki «umazani slovenski nevedneži» nekajkrat ponovljeni.

«Po pouku bosta ostala tukaj!» je končal nadzornik.

Malčka, eden ves bled, drugi pa ves zardel od užaljenosti, sta stala napeto kot struni in brez besed poslušala grajo, ko pa sta odšla na nasprotni konec dvorane, sta se spogledala in istočasno spregovorila z drhtečimi ustnami:

«Podla nemška svinja!»

Zvonec je prekinil njune izlive, toda zato se je tem globlje zapičila v srce krivična in težka žalitev. Toda s tem se nesrečni dogodki za Vika še niso končali.

Istega dne je profesor zgodovine prinesel v razred dva velika portreta, skrbno zavita v bel papir.

Ko jih je previdno in celo spoštljivo razvil, so oči radovednih otrok zagledale podobi dolgoličnega možakarja v vojaškem plašču in gospe z bujno počesanimi lasmi in razkritimi prsmi.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 - II., Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ: posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda. — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst.